

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“,
СУБОТИЦА ЗА 2015. ГОДИНУ**

**Број: 400-1085/2016-06/6
Београд, 07. децембар 2016. године**

С А Д Р Ж А Ј :

**ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ**

- 1. Извештај о ревизији финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа
„Водовод и канализација“, Суботица**
- 2. Извештај о ревизији правилности пословања Јавног комуналног предузећа
„Водовод и канализација“, Суботица**

**ПРИЛОГ I - РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У
ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ**

**ПРИЛОГ II - НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ
ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА**

**ПРИЛОГ III - ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ
ПРЕДУЗЕЋА „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“, СУБОТИЦА ЗА 2015.
ГОДИНУ**

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“, СУБОТИЦА ЗА 2015. ГОДИНУ

1. Извештај о ревизији финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“, Суботица

Извршили смо ревизију финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“, Суботица (у даљем тексту: Предузеће) за 2015. годину и то: 1) Биланс стања; 2) Биланс успеха; 3) Извештај о осталом резултату; 4) Извештај о променама на капиталу; 5) Извештај о токовима готовине и 6) Напомене уз финансијске извештаје.

Основ за вршење ревизије чине Устав Републике Србије¹, Закон о Државној ревизорској институцији², Пословник Државне ревизорске институције³, Програм ревизије Државне ревизорске институције за 2016. годину и Закључак о спровођењу ревизије број 400-1085/2016-06 од 27. јануара 2016. године, Међународни стандарди ревизије (ISA) и Међународни стандарди врховних ревизорских институција (ISSAI).

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство Предузећа је одговорно за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја у складу са законом којим се уређују рачуноводство и Међународним рачуноводственим стандардима (у даљем тексту: МРС), односно Међународним стандардима финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ).

Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да, на основу извршене ревизије, изразимо мишљење о наведеним финансијским извештајима.

Ревизију смо спровели у складу са Законом о Државној ревизорској институцији², Пословником Државне ревизорске институције и Међународним стандардима врховних ревизорских институција.

Ови стандарди налажу да се придржавамо етичких принципа и да планирамо и спроводимо ревизију са циљем да стекнемо разумно уверавање о томе да финансијски извештаји не садрже материјално значајна погрешна исказивања.

---

¹ „Службени гласник РС“, број 98/2006

² „Службени гласник РС“, број 101/2005, 54/2007 и 36/2010

³ „Службени гласник РС“, број 9/2009

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и обелодањивањима датим у финансијским извештајима. Избор поступака је заснован на ревизоровом просуђивању, укључујући и процену ризика од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталим услед преваре/криминалне радње или грешке. Приликом процене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности интерне контроле.

Ревизија, такође, укључује оцену адекватности примењених рачуноводствених политика и процена које је користило руководство, као и оцену опште презентације финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прикупили довољни и одговарајући да пруже основ за наше мишљење.

Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

1) Предузеће у пословним књигама за 2015. годину исказује нематеријалну имовину која нема садашњу вредност, а и даље се налази у употреби, набавне вредности која је једнака исправци вредности од 11.895 хиљада динара (66%), за коју није преиспитивало корисни век трајања у складу са MPC 38 Нематеријална имовина.

Такође, исказани су грађевински објекти и опрема, који се налазе у употреби, а немају садашњу вредност, набавне, односно исправка вредности 249.508 хиљада динара (4%), за коју такође није вршено преиспитивање корисног века употребе, у претходном периоду, у складу са MPC 16 Некретнине, постројења и опрема.

2) Предузеће је у 2015. години, потрошачима у колективном и индивидуалном становању, за редовно измиривање обавеза одобравало попусте од 5%, у укупном износу од 12.811 хиљаду динара, на основу одлуке Надзорног одбора, на коју нема сагласност Скупштине Града, што је за последицу имало умањење пословних прихода за наведени износ.

Мишљење са резервом о финансијским извештајима

По нашем мишљењу, осим за ефекте које на финансијске извештаје има питање наведено у Основу за мишљење са резервом о финансијским извештајима, финансијски извештаји, по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“, Суботица на дан 31.децембра 2015. године, као и резултате његовог пословања, промене на капиталу и токове готовине за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Остала питања

Финансијски извештаји Предузећа нису у ранијем периоду били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције, а за претходну пословну годину били су

предмет екстерне ревизије ПКФ доо, Београд која је у свом извештају од 23. јуна 2016. године изразила позитивно мишљење.

2. Извештај о ревизији правилности пословања Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“, Суботица

Извршили смо ревизију правилности пословања Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“, Суботица за 2015. годину која обухвата ревизију активности, финансијске трансакције и информације, које су укључене у финансијске извештаје за 2015. годину.

Одговорност руководства за правилност пословања

Поред одговорности за припрему и презентовање финансијских извештаја, као што је напред наведено, руководство је такође дужно да обезбеди да активности, финансијске трансакције и информације, исказане у финансијским извештајима, буду у складу са прописима који их уређују.

Одговорност ревизора

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извештајима, као што је напред наведено, наша одговорност је и да изразимо мишљење о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извештајима, по свим материјално значајним питањима, у складу са прописима који их уређују. Ова одговорност подразумева спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа да би се утврдило да ли су приходи и расходи ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица извршени у складу са намером законодавца. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прикупили довољни и одговарајући да пруже основ за наше мишљење.

Основ за мишљење са резервом о правилности пословања

1) Предузеће правним лицима и предузетницима који послују у стамбеним зградама, за утрошену воду, одвођење и пречишћавање отпадних вода, обрачунава ове услуге по нижим ценама које важе за кориснике услуга у индивидуалном и колективном становању, односно није примењивало Одлуку о ценама у делу који се односи на кориснике пословног простора у заједничким стамбеним објектима – зградама, што није у складу са чланом 46. Одлуке о снабдевању водом, као и Одлуком о ценама чисте воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода, ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица, на коју је сагласност дала Скупштина Града. Такође, Предузеће, на основу Одлуке Надзорног одбора, потрошачима у колективном и индивидуалном становању, за редовно измиривање обавеза, одобрава попусте од 5 %, иако на наведену одлуку нема сагласност Скупштине Града.

2) Предузеће за девет месеци у току пословне године, потрошачима у индивидуалном становању, доставља рачуне за воду, одвођење и пречишћавање отпадних вода, који не садрже спецификацију остварене потрошње воде, него само

процењени износ изражен у динарима, што није у складу са чланом 91. Закона о заштити потрошача⁴ и чланом 52. Одлуке о снабдевању водом.

Такође, аконтативни рачуни за новембар и децембар 2015. године, који су испостављени на описани начин, без исказане потрошње воде, а који се коригују за остварену потрошњу воде, тек наредне године, у укупном износу од 39.959 хиљада динара, не представљају веродостојне рачуноводствене исправе, у складу са чланом 8. Закона о рачуноводству⁵, због чега нисмо у могућности да потврдимо исказана потраживања од купаца, односно пословне приходе од 39.959 хиљада динара.

3) Предузеће је у 2015. години под видом рекламација, решавало и одобравало приговоре потрошача који се односе на застарела потраживања у износу од 348 хиљада динара, тако што је отписивало ова потраживања, иако тај основ за рекламацију није предвиђен Законом о заштити потрошача⁴, као ни чланом 6. Правилника о начину решавања приговора потрошача.

Предузеће је у 2015. години решавало рекламације потрошача по основу приговора на прочитано или евидентирано стање приликом замене водомера у износу од 4.237 хиљада динара. Ове рекламације су решаване непосредно на шалтеру у моменту подношења захтева тако што је вршена исправка рачуна од стране референта или преко Службе евиденција, обрачуна и наплате, при чему је изостала контрола ових рекламација од стране другог лица, а не путем Комисије коју је Предузеће основало за решавање рекламација у складу са чланом 92. Закона о заштити потрошача⁴.

4) Фактуре омладинских задруга Грађевинац, Суботица у износу 8.101 хиљада динара и Економ, Суботица у износу 1.317 хиљада динара, односно у укупном износу од 9.418 хиљада динара, на основу којих су у 2015. години исказани трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима, не представљају веродостојне рачуноводствене исправе, због тога што се из тих фактура не може недвосмислено утврдити садржај пословне промене.

5) У поступцима јавних набавки:

(1) Број 46/1-15-2015 Погонско гориво, у коме је закључен уговор у вредности 6.798 хиљада динара без ПДВ и 45/1-17-2015 – Елаборат о зонама санитарне заштите, у коме је закључен уговор у вредности 815 хиљада динара без ПДВ, одредило је додатне услове техничког и пословног капацитета, односно кадровског капацитета који дискриминишу понуђаче и нису у логичкој вези са предметом јавне набавке, што није у складу са чланом 76. став 6. Закона о јавним набавкама⁶.

(2) Број 46/1-24-2015 – Водоводни и канализациони материјал, у коме су закључени уговори у вредности 18.900 хиљада динара без ПДВ и број 46/1-22-2015 за партију 2 - Фери сулфат у коме је закључен уговор у вредности 1.793 хиљада динара без ПДВ, позивање на српски стандард, није праћено речима „или одговарајуће“, што није у складу са чланом 71. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама⁶.

(3) Број 46/1-3-2015 - Послови спремања пословних просторија, у коме је закључен уговор у вредности 2.346 хиљада динара без ПДВ, не постоје докази да је процењена вредност јавне набавке од 3.400 хиљада динара утврђена на основу испитивања тржишта, што није у складу са чланом 64. став 3. Закона о јавним

---

⁴ „Службени гласник РС“, број 62/2014

⁵ „Службени гласник РС“, број 62/2013

⁶ „Службени гласник РС“, број 124/2012 и 14/2015

набавкама⁶. Према исказаним потребама стручних служби, пред усвајање Плана набавки за 2015. годину процењена вредност је износила 1.200 хиљада динара без ПДВ као и за 2014. годину. Поред тога, од истог добављача су без примене Закона о јавним набавкама набављене истоврсне услуге – чишћење и замена отирача, у вредности 209 хиљада динара без ПДВ, иако нису постојали разлози за изузеће прописани чланом 7, 7а, 39. став 2, 122. и 128. Закона о јавним набавкама⁶.

Мишљење са резервом о правилности пословања

По нашем мишљењу, осим за питања наведена у Основу за изражавање мишљења са резервом о правилности пословања, активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извештајима Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“, Суботица, по свим материјално значајним питањима, су у складу са прописима који их уређују.

Скретање пажње

1) Предузеће није у потпуности успоставило систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору⁷.

2) Иако је Предузеће успоставило интерну ревизију, интерни ревизор поред послова интерне ревизије, обавља део оперативних и текућих послова, при чему оверава и одобрава пословне трансакције, што искључује вршење интерне ревизије у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору⁸.

Наше мишљење не садржи резерву по наведеним питањима.

Остала питања

Одредбе члана 50. и 51. Одлуке о снабдевању водом коју је донела Скупштина града Суботице, које се односе на учесталост читавања водомера и испостављање аконтативних рачуна потрошачима, нису у складу са чланом 52. те Одлуке према коме се рачуни са исказаном потрошњом достављају потрошачима месечно, као ни са чланом 91. Закона о заштити потрошача⁴ који садржи идентичне захтеве.

Радослав Сретенковић

Генерални државни ревизор

Државна ревизорска институција

Макензијева 41

11000 Београд, Србија

Београд, 07. децембар 2016. године

---

⁷ „Службени гласник РС“, број 99/2011 и 106/2013

⁸ „Службени гласник РС“, број 99/2011 и 106/2013

**РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ
РЕВИЗИЈЕ**

С А Д Р Ж А Ј

1. Резиме налаза у ревизији финансијских извештаја.....	3
2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја	3
3. Резиме налаза у ревизији правилности пословања	4
4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања	7
5. Мере предузете у поступку ревизије	9
6. Захтев за достављање одазивног извештаја	11

1. Резиме налаза у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 2⁹ (средњи)

- 1) Као што је објашњено под тачком 6.1.1. Напомена уз Извештај, од укупне набавне вредности нематеријалних улагања, на дан 31. децембра 2015. године од 17.976 хиљада динара, део од 11.895 хиљада динара (66%) нема садашњу вредност.
- 2) Као што је објашњено под тачком 6.1.2. Напомена уз Извештај, Предузеће је у 2015. години вршило преиспитивање корисног века употребе грађевинских објеката и опреме, на начин да је прилагођавало стопе амортизације одређивањем новог корисног века употребе, у складу са захтевима МРС 16 Некретнине, постројења и опрема, као и усвојеним рачуноводственим политикама. Такво преиспитивање грађевинских објеката и опреме није вршено у ранијем периоду. Због наведеног, Предузеће је на дан 31. децембар 2015. године имало у пословним књигама исказане грађевинске објекте и опрему која се налази у употреби, а која нема садашњу вредност. Набавна, односно исправка вредности наведених грађевинских објеката и опреме је на дан 31. децембра 2015. године износила 249.508 хиљада динара.
- 3) Као што је објашњено под тачком 6.1.5. Напомена уз Извештај, усвојене измене и допуне рачуноводствених политика у вези са исправком вредности потраживања од купаца у року од три године од дана пружања услуга за правна лица и року од десет година за купце - предузетнике, који рокови у суштини представљају опште рокове застарелости према члану 371. и 378. Закона о облигационим односима¹⁰, одступају од захтева Међународних рачуноводствених стандарда у погледу процене вредности потраживања, односно процене наплативости ради исправке вредности потраживања.

2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 2¹⁰ (средњи)

- 1) Препоручује се Предузећу да у складу са чланом 18. Закона о рачуноводству⁵, у 2016. години, са купцима – правним лицима и предузетницима усагласи потраживања по основу продаје. (Напомена 6.1.5. - Препорука број 2)
- 2) Препоручује се Предузећу да у својим пословним књигама, обавезе које је Уговором о супсидијарном зајму и донацији, уместо Предузећа преузео и измирује Град, исказује у оквиру обавеза које се могу конвертовати у капитал. (Напомена 6.1.13. - Препорука број 4)

---

⁹ ПРИОРИТЕТ 2 – грешке, неправилности и погрешна исказивања које утичу на финансијске извештаје када не постоји непосредни ризик од губитка итд, али у сваком случају захтевају већу пажњу руководства. Овим проблемима се треба позабавити пре припремања наредног сета финансијских извештаја.

¹⁰ „Службени лист СФРЈ”, број 29/1978, 39/1985, 57/1989 и „Службени лист СРЈ“, број 31/1993

3. Резиме налаза у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1¹¹ (висок)

1) Као што је објашњено под тачком 6.2.1.1. Напомена уз Извештај, Предузеће корисницима у пословном простору који се налазе у стамбеним зградама (правна лица и предузетници), утрошену воду и услуге није обрачунавало по ценама за кориснике пословног простора, него по ценама за кориснике услуга у индивидуалном и колективном становању које су ниже, те је утврђено да Предузеће није примењивало Одлуку о ценама у делу који се односи на кориснике пословног простора у заједничким стамбеним објектима - зградама, што није у складу са чланом 46. Одлуке о снабдевању водом. Наведеним чланом је прописано да потрошачи који обављају пословну делатност у индивидуалним или заједничким стамбеним објектима морају платити утрошену воду по цени која важи за кориснике у пословном простору.

2) Као што је објашњено под тачком 6.2.1.1. Напомена уз Извештај, Скупштина града Суботице је 25. септембра 2014. године донела решење о давању сагласности на Одлуку Надзорног одбора од 27. августа 2014. године о ценама чисте воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода са применом од 1. октобра 2014. године, која не садржи одредбе о утврђеним попустима за редовно измиривање обавеза што подразумева да Скупштина града у својству оснивача није дала сагласност на попусте утврђене Одлуком Надзорног одбора, што није у складу са чланом 60. Закона о јавним предузећима¹². За попусте које су потрошачи у колективном и индивидуалном становању у 2015. години остварили у износу од 12.811 хиљада динара, Предузеће је смањило пословне приходе.

3) Као што је објашњено под тачком 6.2.1.1. Напомена уз Извештај, достављањем аконтативних рачуна за девет месеци у току године, за утрошену воду, одвођење и пречишћавање отпадних вода потрошачима у индивидуалном становању, као рачуна за пружене услуге од општег економског интереса, који не садрже спецификацију рачуна у погледу остварене потрошње воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода на месечном нивоу, него само процењени износ потрошње у динарима, на основу података о оствареној потрошњи из претходног периода, Предузеће поступа супротно одредбама члана 91. Закона о заштити потрошача⁴ и члана 52. Одлуке о снабдевању водом Скупштине града Суботица.

Такође, аконтативни рачуни, без исказане потрошње воде, који су за новембар и децембар месец 2015. године достављени потрошачима у индивидуалном становању, у укупном износу 39.959 хиљада динара и на основу којих су у пословним књигама исказани приходи и потраживања од купаца, не представљају веродостојне рачуноводствене исправе у смислу члана 8. Закона о рачуноводству⁵, због чега се не могу потврдити приходи односно потраживања по овом основу.

4) Као што је објашњено под тачком 6.2.1.1. Напомена уз Извештај, Предузеће је у 2015. години под видом рекламација, решавало и одобравало приговоре потрошача који се односе на застарела потраживања у износу од 348 хиљада динара, тако што је отписивало

¹¹ **ПРИОРИТЕТ 1** - грешке, неправилности и погрешна исказивања која указују да постоји *непосредни* ризик од вршења нетачних или неправилних плаћања или постоји ризик да јавна средства нису заштићена. Проблеми попут ових захтевају да руководство одмах реагује.

¹² „Службени гласник РС“, број 119/2012, 116/2013 – аутентично тумачење и 44/2014 – други закон

ова потраживања, иако тај основ за рекламацију није предвиђен Законом о заштити потрошача⁴, као ни чланом 6. Правилника о начину решавања приговора потрошача.

5) Као што је објашњено под тачком 6.2.1.1. Напомена уз Извештај, према расположивој документацији и евиденцијама у вези са решеним рекламацијама, Предузеће је у 2015. години позитивно решило рекламације потрошачима по основу приговора потрошача на очитано стање или евидентирано стање приликом замене водомера, у износу од 4.237 хиљада динара директно, односно у моменту подношења на шалтеру, исправком рачуна од стране референта за односе са потрошачима, при чему се не врши контрола од стране другог лица или путем Службе евиденција, обрачуна и наплате, а не путем Комисије коју је Предузеће основало за решавање рекламација, као давалац услуга од општег економског интереса, у складу са чланом 92. Закона о заштити потрошача⁴. Поред тога, Надзорни одбор је позитивно решио захтев за отпис потраживања Опште болнице Суботица по основу наводних губитака воде услед квара на водоводним инсталацијама, за период од 2011. до 2014. године, у износу 2.867 хиљада динара.

б) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.3. Напомена уз Извештај, утврђивање коефицијената послова од стране директора Предузећа није у складу са чланом 107. став 3. Закона о раду, којим је прописано да се елементи за обрачун и исплату основне зараде и зараде по основу радног учинка утврђују општим актом. Такође је утврђено да је директор анексима уговора о раду од 1. априла 2015. године повећао коефицијенте техничком директору, појединим руководиоцима сектора, служби и интерном ревизору. Наведена повећања коефицијената нису у складу са чланом 4. Закона о привременом утврђивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада као и других сталних примања код корисника јавних средстава.

ПРИОРИТЕТ 2¹⁰ (средњи)

1) Као што је објашњено под тачком 4.1. Напомена уз Извештај, Предузеће није у потпуности успоставило систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору⁸.

2) Као што је објашњено под тачком 4.2. Напомена уз Извештај, иако је Предузеће успоставило интерну ревизију, интерни ревизор поред послова интерне ревизије, обавља део оперативних и текућих послова, при чему оверава и одобрава пословне трансакције, што искључује вршење интерне ревизије у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору⁹.

3) Као што је објашњено под тачком 6.2.1.1. Напомена уз Извештај, према члану 5. Уговора о пружању услуга снабдевања водом, скупљања и обраде отпадних вода за Град Суботицу (који је Предузеће закључило са Градом Суботица) дефинисано је да је власник прикључка потрошач, што није у складу са чланом 31. Закона о комуналним делатностима¹⁸, којим је прописано да главни мерни инструмент за мерење потрошње воде уграђен на месту прикључења инсталација корисника комуналних услуга представља саставни део комуналне инфраструктуре, а набавка истог се врши из надокнаде за прикључак, коју плаћа инвеститор, односно власник непокретности.

4) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.3. Напомена уз Извештај, фактуре омладинских задруга Грађевинац, Суботица у износу 8.101 хиљада динара и Економ, Суботица у износу 1.317 хиљада динара, односно у укупном износу од 9.418 хиљада динара, на основу којих су у 2015. години исказани трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима, не представљају веродостојне рачуноводствене исправе, због тога што се из тих фактура се не може недвосмислено утврдити садржај пословне промене.

5) Као што је објашњено под тачком 7. Напомена уз Извештај:

(1) У поступцима јавних набавки број 46/1-33-2014 - Погонско гориво у коме је закључен уговор у вредности 7.093 хиљада динара без ПДВ, број 46/1-15-2015 Погонско гориво, у коме је закључен уговор у вредности 6.798 хиљада динара без ПДВ и 45/1-17-2015 – Елаборат о зонама санитарне заштите, у коме је закључен уговор у вредности 815 хиљада динара без ПДВ, одредило је додатне услове техничког и пословног капацитета, односно кадровског капацитета који дискриминишу понуђаче и нису у логичкој вези са предметом јавне набавке, што није у складу са чланом 76. став 6. Закона о јавним набавкама.

(2) У поступцима јавних набавки број 46/1-6-2015 - Хемикалије за прераду воде, у коме су закључени уговори у вредности 2.341 хиљада динара, број 46/1-22-2015 - Фери сулфат, у коме је закључен уговор у вредности 1.793 хиљада динара без ПДВ и 46/1-16-2015 – Грађевински радови у хидроградњи и нискоградњи, у коме је закључен уговор у вредности 11.612 хиљада динара без ПДВ, мишљења смо да је одредило је елементе критеријума који нису у логичкој вези са предметом набавке, па имају дискриминаторски карактер, што није у складу са чланом 84. став 2. и чланом 10. Закона о јавним набавкама.

(3) У отвореним поступцима јавних набавки број 46/1-24-2015 – Водоводни и канализациони материјал, у коме су закључени уговори у вредности 18.900 хиљада динара без ПДВ и број 46/1-16-2015 – Грађевински радови у хидроградњи и нискоградњи, у коме је закључен уговор у вредности 11.612 хиљада динара без ПДВ, у техничким спецификацијама нису одређене количине, уговори су закључени по јединичним ценама са испорукама, односно извођењем радова по потребама наручиоца. Наведено није у складу са одредбама члана 40. односно 123. Закона о јавним набавкама, којима је за набавке у којима наручилац није у могућности да унапред предвиди количине и време када ће се потреба за набавком појавити, предвиђено закључивање оквирног споразума, односно спровођење квалификационог поступка.

(4) У поступцима јавних набавки број 46/1-24-2015 – Водоводни и канализациони материјал, у коме су закључени уговори у вредности 18.900 хиљада динара без ПДВ и број 46/1-22-2015 за партију 2 - Фери сулфат у коме је закључен уговор у вредности 1.793 хиљада динара без ПДВ, позивање на српски стандард, није праћено речима „или одговарајуће“, што није у складу са чланом 71. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама.

(5) У поступку јавне набавке 46/1-30-2015 - Опрема за побољшање ефикасности централног постројења за пречишћавање отпадних вода, за партију 2- Процесна опрема, у коме је закључен уговор у вредности 915 хиљада динара, обавештење о закљученом уговору није објављено на Порталу јавних набавки у року од пет дана од дана закључења уговора, што није у складу са чланом 116. став 1. Закона о јавним набавкама. У поступку јавне набавке број 46/1-24-2015 – Водоводни и канализациони материјал (партија 2 - Затварачи и телескопске уградбене гарнитуре) и број 45/1-56-2015 - Столарске услуге,

није, у року од пет дана од дана коначности одлуке о обустави поступка јавне набавке, објавило обавештење о обустави поступка јавне набавке на Порталу јавних набавки, што није у складу са чланом 109. став 4. Закона о јавним набавкама.

(6) Поступци јавних набавки број 45/1-1-2015 – Канцеларијски материјал, у коме је закључен уговор у вредности 1.021 хиљада динара без ПДВ и број 45/1-20-2015 – Тонери и кетрици за штампаче, у коме је закључен уговор у вредности 734 хиљаде динара без ПДВ - спроведена су два поступка јавне набавке мале вредности, иако су то истоврсна добра што није у складу са начелом економичности из члана 9. Закона о јавним набавкама. Јавна набавка број 45/1-23-2015 - Техничка контрола главних пројеката водоводне и канализационе мреже, у коме је закључен уговор у вредности 259 хиљада динара без ПДВ, није обликована по партијама, иако техничку спецификацију чине четири истоврсне целине, јер се за сваки пројекат израђује посебан извештај о техничкој контроли пројекта, што није у складу са чланом 10. Закона о јавним набавкама⁶.

(7) У поступку јавне набавке број 46/1-3-2015 - Послови спремања пословних просторија, у коме је закључен уговор у вредности 2.346 хиљада динара без ПДВ, не постоје докази да је процењена вредност јавне набавке од 3.400 хиљада динара утврђена на основу испитивања тржишта, што није у складу са чланом 64. став 3. Закона о јавним набавкама⁶. Према исказаним потребама стручних служби пред усвајање Плана набавки за 2015. годину процењена вредност је износила 1.200 хиљада динара без ПДВ као и за 2014. годину. Поред тога, од истог добављача су без примене Закона о јавним набавкама набављене истоврсне услуге – чишћење и замена отирача, у вредности 209 хиљада динара без ПДВ, иако нису постојали разлози за изузеће прописани чланом 7, 7а, 39. став 2, 122. и 128. Закона о јавним набавкама.

(8) У поступку јавне набавке број 46/1-6-2015 - Хемикалије за прераду воде, неосновано је обуставило поступак набавке за партију 2, у фази након истека рока за подношење понуда на основу одустанка понуђача, што није у складу са чланом 87. став 6. Закона о јавним набавкама.

ПРИОРИТЕТ 3¹³ (низак)

1) Као што је објашњено под тачком 6.1.5. Напомена уз Извештај, Предузеће нема закључене уговоре о прикључењу са корисницима услуга у смислу члана 11. Уговора о пружању услуга, снабдевању водом, сакупљања и обраде отпадних вода за Град Суботицу, који регулише права и обавезе како Предузећа, тако и корисника услуга у погледу обима и квалитета услуга, наплате и искључења. Мишљења смо да би ажурирањем постојећег регистра потрошача и закључењем уговора о прикључењу са потрошачима, Предузеће могло ефикасније предузимати мере наплате својих потраживања.

4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1¹²(висок)

1) Препоручује се Предузећу да ажурира евиденције о правним лицима и предузетницима који имају седиште и обављају пословну делатност у заједничким

¹³ **ПРИОРИТЕТ 3** - грешке, неправилности и погрешна исказивања која захтевају отклањање и након рока за припремање наредног сета финансијских извештаја

стамбеним објектима - зградама и да им утрошену воду, одвођење и пречишћавање, обрачунава по ценама које важе за кориснике услуга у пословном простору, у складу са Одлуком о снабдевању водом Скупштине града Суботица. Такође, да преиспита и усклади са Законом о јавним предузећима¹⁴ Одлуку Надзорног одбора у вези са попустом потрошачима за редовно измиривање обавеза. (Напомена 6.2.1.1. - Препорука број 5)

2) Препоручује се Предузећу да се у сарадњи са Градом, ускладе одредбе Одлуке о снабдевању водом са одредбама Закона о заштити потрошача⁴, као и међусобно ускладе контрадикторне одредбе Одлуке о снабдевању водом, по основу читавања водомера као и испостављања рачуна потрошачима. (Напомена 6.2.1.1. - Препорука број 6)

3) Препоручује се Предузећу да успостави начин решавања рекламација за погрешно читано стање и неисправност водомера у складу са Законом о заштити потрошача⁴ и Правилником о начину решавања приговора потрошача. Предузеће треба да обезбеди и води евиденције које укључују и ближи опис основа за рекламацију, да обезбеди валидну документацију која доказује основаност захтева за рекламацију које се односе на исправност и тачност читаног стања на бројилу. (Напомена 6.2.1.1. - Препорука број 8)

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

1) Препоручује се Предузећу да успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору⁸. (Напомена 4.1. - Препорука број 1)

2) Предузеће треба са Градом Суботица преиспитати одредбе Уговора о пружању услуга снабдевања водом, скупљања и обраде отпадних вода за Град Суботицу, Одлуку о снабдевању водом и Одлуку о јавној канализацији, у вези са водоводним и канализационим прикључцима, на начин да се ускладе са одредбама Закона о комуналним делатностима, према којем су ови прикључци, односно мерни инструменти, саставни део комуналне инфраструктуре, односно водоводне и канализационе мреже и да у својим пословним књигама, у оквиру сталне имовине, исказује вредности ових прикључака. (Напомена 6.2.1.1. - Препорука број 7)

3) Препоручује се Предузећу да предузме мере којима ће одредити коефицијенте запослених у складу са Законом о раду и Законом о привременом утврђивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада као и других сталних примања код корисника јавних средстава. (Напомена 6.2.2.3. – Препорука број 9)

4) Препоручује се Предузећу да накнаде по уговорима о привременим и повременим пословима обрачунава, исплаћује и у пословним књигама исказује на основу веродостојних рачуноводствених исправа, у складу са Законом о рачуноводству⁵. (Напомена 6.2.2.3. - Препорука број 10)

5) Препоручује се Предузећу да допуни процедуру Процес јавних набавки или усвоји нову процедуру за јавне набавке којом ће обезбедити:

- да пре објављивања конкурсне документације успостави механизам (нпр. описа објективних разлога за сваки додатни услов и елемент критеријума економски

---

¹⁴ „Службени гласник РС“, број 15/2016

најповољније понуде), којим би чланови комисије за јавне набавке могли стећи уверавање да су додатни услови и елементи критеријума засновани на објективним потребама, да су у логичкој вези, односно примерени предмету јавне набавке, као и да неће неоправдано ограничити конкуренцију,

- да се набавке добара, услуга или радова за које није у могућности да унапред предвиди обим, количине и време када ће се потреба за набавком појавити спроводе путем закључивања оквирног споразума, односно спровођења квалификационог поступка,
- да се врши испитивање тржишта приликом одређивања процењене вредности јавне набавке и о томе обезбеди доказе,
- да се обликовање јавних набавки по партијама врши увек када је то могуће,
- да успостави механизам регуларног објављивања огласа о јавним набавкама,
- да се акти у поступку јавне набавке доносе по прописаном основу, односно сачињавају у прописаној форми. (Напомена 7. – Препорука број 12)

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

1) Препоручује се Предузећу да предузме мере којима ће ажурирати постојећи регистар корисника услуга са циљем закључења уговора о прикључењу са корисницима услуга у складу са чланом 11. Уговора о пружању услуга, снабдевању водом, сакупљања и обраде отпадних вода за Град Суботицу. (Напомена 6.1.5. - Препорука број 3)

2) Препоручује се Предузећу да успостави јединствену електронску евиденцију донетих аката и предузетих радњи у току поступка јавне набавке како би се омогућио ефикасан и комплетан увид у стање свих јавних набавки и ефективно извештавање руководства. (Напомена 7. – Препорука број 11)

5. Мере предузете у поступку ревизије

Предузеће је предузело следеће мере у поступку ревизије:

1) У 2016. години измењена је процедура за Процес благајничког пословања, на начин да је избрисана активност примања пазара од стране ЈКП Чистоћа и зеленило, који се уплаћује на текући рачун, брисана је активност - брисање погрешно прокњижених ставки врши Руководилац Службе књиговодствено финансијске оперативе и Руководилац Службе књиговодствено финансијске оперативе је одговоран за брисање погрешно прокњижених ставки у налогу. У процедури је измењена и ставка - месечну контролу стања готовине у благајни и контролу исечака платних картица врше Интерни ревизор и Руководилац Службе књиговодствено финансијске оперативе и о истом сачињавају записник и уместо тога сада стоји месечну контролу стања готовине у благајни и контролу исечака платних картица врше директор Ресора финансија и руководилац Службе књиговодствено финансијске оперативе и о истом сачињавају записник.

Предузеће је у поступку ревизије, организовало пренос налога из аналитичких евиденција, на начин да је омогућено да се види датум књижења ових пословних промена у главној књизи. (Напомена 4.1.)

2) Интерна ревизија је успостављена у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору⁹, Правилником о начину обављања интерне ревизије у ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица, Повељом о организовању интерне ревизије у ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица од 8. маја 2013. године и

Етичким кодексом интерне ревизије у ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица. У складу са Годишњим планом рада интерне ревизије, обављају се планиране ревизије.

У 2016. години, измењен је документ управљање ризицима у ресору финансија за Процес обрачуна и исплате зарада и процес благајничког пословања. У делу контроле десет обрачунских листова запослених, сада стоји контрола десет обрачунских листова запослених од стране директора ресора финансија. У делу контроле стања готовине у благајни, сада стоји месечна контрола стања готовине у благајни од стране директора ресора финансија и руководиоца службе књиговодствено финансијске оперативе и сачињавање записника о извршеној контроли.

Такође, измењена је писана процедура за процес решавања приговора, жалби и молби потрошача, везана за контролу налога за отпис изнад 10.000,00 динара и уместо интерни ревизор, сада стоји код износа отписа већег од 10.000,00 динара контролу врши финансијски директор на прописаном обрасцу. Код пријаве погрешно читаног стања на водомеру додато је руководиоца службе врши контролу промена, које је у програму Oracle спровео референт. (Напомена 4.2.)

3) Комисија која је именована од стране директора Предузећа је извршила процену вредности нематеријалне имовине у октобру 2016. године и проценила њихову вредност на износ од 896 хиљада динара, а ефекте ове процене Предузеће је исказало у пословним књигама за 2016. годину.

Комисија која је именована од стране директора Предузећа извршила је процену грађевинских објеката и опреме, која се на дан 31. децембра 2015. године налази у употреби, а нема садашњу вредност у октобру 2016. године. Процењена вредност ових грађевинских објеката и опреме износи 10.003 хиљада динара, а ефекти ове процене су исказани у пословним књигама за 2016. годину. (Напомена 6.1.1.)

4) Предузеће је изменило рачуноводствене политике, у вези са исправком вредности потраживања од купаца, у року од три године од дана пружања услуге за правна лица и року од десет година за купце - предузетнике, који рокови у суштини представљају опште рокове застарелости према члану 371. и 378. Закона о облигационим односима¹¹ и одступају од захтева Међународних рачуноводствених стандарда у погледу процене вредности потраживања, односно процене наплативости ради исправке вредности потраживања и утврдило јединствен рок за исправку вредности потраживања за све категорије купаца. (Напомена 6.1.5.)

5) Предузеће је након детаљне анализе потраживања од купаца - потрошача у колективном и индивидуалном становању која су исказивана на рачуну исправке вредности потраживања, а нису наплаћена у наредном року од годину дана, нити су за њих биле предузете мере утужења, искључења или репрограма дуга, већ их је Предузеће у поступку израде финансијских извештаја трајно искњижило и предузело следеће мере:

-претходно искњижена потраживања од 13.270 хиљада динара су враћена на исправку вредности потраживања у износу од 11.765 хиљада динара и за њих се предузимају расположиве мере за њихову наплату, укључујући репрограм дуга, као и искључење и утужење,

-преостали износ од 1.505 хиљада динара, који је био исказан на исправци вредности, а који се односи на потрошаче против којих су изгубљени спорови, или на потрошаче који су брисани из Агенције за привредне регистре, због немогућности наплате, трајно је искњижен,

-извршена је измена рачуноводствених политика, која се односи на исправку вредности купаца - правних лица и предузетника, у циљу реалнијег вредновања потраживања од купаца и

-закључен је уговор са Републичким геодетским заводом, како би могло користити податке у вези са потрошачима, од катастра непокретности путем web апликације, који нису јавно доступни. (Напомена 6.1.5.)

6) У складу са Решењем Министарства трговине, туризма и телекомуникација (број 334-00-00617/2016-03 од 1. августа 2016. године), од септембра месеца 2016. године приступило се месечном читању водомера код потрошача у индивидуалном становању и издавању месечних рачуна на бази очитаног стања на мерном инструменту – водомеру. (Напомена 6.2.1.)

7) Комисија за решавање рекламација, од априла 2016. године, не одобрава рекламације потрошача које се односе на застарела потраживања, већ их обавештава да њихови захтеви у вези са застарелошћу потраживања не представљају рекламације у смислу Закона о заштити потрошача⁴ и Правилника о начину решавања приговора потрошача, који је усвојило Предузеће. (Напомена 6.2.1.1.)

8) Предузеће је 1. априла 2016. године потписало Колективни уговор за јавно комунално предузеће, где је у члану 11. став 8. утврђено да Предузеће има обавезу да у року од 60 дана од дана ступања на снагу КУ донесе Методологију за аналитичку процену вредности послова и утврди коефицијенте за све послове. Предузеће је донело Методологију за аналитичку процену вредности послова, 23. маја 2016. године и именовало Комисију за утврђивање коефицијената за све послове у Предузећу по овој Методологији, те је поступак утврђивања коефицијената у току. (Напомена 6.2.2.3.)

6. Захтев за достављање одазивног извештаја

ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица је, на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији², дужно да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица у одазивном извештају треба да искаже мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања који могу да садрже и препоруке за њихово отклањање.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији² одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији², ако субјект ревизије у чијем су пословању биле откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. став 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији².

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА
И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА**

**ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“,
СУБОТИЦА ЗА 2015. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

1. Основни подаци о субјекту ревизије	2
2. Критеријуми за ревизију правилности пословања	3
3. Рачуноводствени систем	3
4. Интерна финансијска контрола	12
4.1. Финансијско управљање и контрола	12
4.2. Интерна ревизија.....	18
5. Програм пословања	19
6. Финансијски извештаји	20
6.1. Биланс стања	20
6.2. Биланс успеха	42
6.3. Извештај о осталом резултату	66
6.4. Извештај о променама на капиталу	67
6.5. Извештај о токовима готовине	67
6.6. Напомене уз финансијске извештаје	67
7. Јавне набавке	67
8. Потенцијалне обавезе	87

1. Основни подаци о субјекту ревизије

Јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“, Суботица (у даљем тексту: Предузеће) основано је 1998. године.

Оснивач Предузећа је Град Суботица и власник је 100% удела у основном капиталу Предузећа. Оснивачка права у име Града Суботице врши Скупштина града Суботице.

Скупштина града Новог Сада је 28. марта 2013. године донела Одлуку о промени Одлуке о оснивању Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“, Суботица, (број I-00-011-041/2013), којом је извршено усклађивање оснивачког акта са Законом о јавним предузећима¹³.

Предузеће је основано ради обављања комуналне делатности од општег интереса – снабдевања водом за пиће и пречишћавања и одвођење атмосферских и отпадних вода на територији града Суботице.

Предузеће је уписано у Регистар привредних субјеката Решењем Агенције за привредне регистре број БД 17598/2005 од 22. јуна 2005. године.

Седиште Предузећа је у Суботици на адреси Трг Лазара Нешића 9/а. ПИБ је 100838486, а МБ је 08065195.

У складу са критеријумима из члана 6. Закона о рачуноводству⁵, Предузеће је разврстано у средње правно лице.

Статут Предузећа, број 276/1-2013, донео је Управни одбор 7. маја 2013. године, а Скупштина града Суботице је дала сагласност 30. маја 2013. године, Решењем број I-00-022-187/2013.

Управљање у Предузећу је организовано као једнодомно, а органи Предузећа су Надзорни одбор и директор.

Скупштина града Суботице именовала је три члана Надзорног одбора 20. фебруара 2014. године, на период од четири године. Председник Надзорног одбора је Марта Фолди, а чланови су Анђелка Нађ - Немеди и Горан Мијатовић (представник запослених).

Скупштина града Суботице је Решењем број I-00-022478/2014 од 28. новембра 2014. године именовала Тот Годо Валерију, дипломираног економисту за директора Предузећа, на период од четири године, а после спроведеног јавног конкурса.

Претежна делатност Предузеће је: 3600 сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде. Предузеће обавља изградњу прикључака на водоводну и канализациону мрежу, поправку и баждарење водомера, испитивање квалитета пијаће воде и отпадних вода и друге послове у вези са основном делатношћу Предузећа.

Предузеће је на крају 2015. године имало укупно 224 запослена од чега на неодређено време 209 запослених и 15 запослених на одређено време.

2. Критеријуми за ревизију правилности пословања

Ревизија правилности пословања према Закону о Државној ревизорској институцији² је испитивање финансијских трансакција и одлука у вези са примањима и издацима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе. Критеријуми, који су коришћени, у ревизији правилности пословања су били следећи прописи:

- Закон о рачуноводству⁵;
- Закон о јавним предузећима¹³;
- Закон о раду²⁶;
- Закон о јавним набавкама⁶;
- Закон о буџетском систему¹⁶;
- Закон о комуналним делатностима;
- Закон о заштити потрошача⁴;
- Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава;
- Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом;
- Уредба о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима;
- Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору⁸;
- Правилник о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору⁹;
- Правилник о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике;
- Правилник о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике;
- Правилник о садржини извештаја о јавним набавкама и начину вођења евиденције о јавним набавкама;
- Правилника о обавезним елементима конкурсне документације и начину утврђивања испуњености услова.
- Правилник о садржини извештаја о јавним набавкама и начину вођења евиденције о јавним набавкама

3. Рачуноводствени систем

Рачуноводствени систем, са једне стране чине општи акти којима је уређена организација и начин функционисања рачуноводства, усвојене рачуноводствене политике и са друге стране, рачуноводствени информациони систем.

3.1. Рачуноводствени информациони систем

Рачуноводствени информациони систем је део укупног информационог система који чине технолошка инфраструктура, запослени и поступци којима се врши прикупљање, смештање, обрада и пренос података (информација), као и њихово чување. Примарни циљ РИС је да се успостави ефективан, благовремен и поуздан систем извештавања.

Предузеће користи интегрални пословно-информациони систем који је израдио ИнтерСофт доо, Суботица 2001. године. Информациони систем се сваке године проширује са новим модулима. Део пословно – информационог система су апликације које се користе у рачуноводственом систему: Главна књига и аналитичке евиденције, Обрачун зарада, Благајна заједничке наплате, Аутоматско раскњижавање уплата физичких лица на основу електронских фајлова, Обрачун и наплата за услуге које пружа ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица, Наплата свих услуга у систему заједничке наплате, Основна средства, Финансијска оператива (улазне фактуре, електронско плаћање, обрада извода ....) и Синхронизација података са осталим предузећима у систему заједничке наплате. Информациони систем чине и следеће апликације: Магацинско и материјално књиговодство са ситним инвентаром, Кадровска евиденција, Јавне набавке, Утуживање потрошача, Подршка Служби водомера, Баждарница, Прикључци, Деловодници са електронском архивом, Call центар.

3.2. Рачуноводствене политике

Надзорни одбор је 24. фебруара 2015. године усвојио Рачуноводствене политике „пречишћени текст“ број 170/2-2015. У наставку извештаја даје се преглед званичних рачуноводствених политика које су примењене приликом састављања финансијских извештаја за 2015. годину.

Ове политике су доследно примењене на све приказане године, осим ако није другачије назначено.

Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су одредива немонетарна средства без физичког садржаја која служе за производњу или испоруку робе или услуга, за изнајмљивање другим лицима или се користе у административне сврхе.

Нематеријалним улагањима сматрају се:

- улагања у концесије
- улагања у развој нових производа и производњу нових или значајно унапређених материјала, уређаја, производа, процеса, система или услуга пре почетка комерцијалне производње или употребе
- улагања у научно техничка знања
- улагања у креирање и примену нових процеса система
- улагања у набавку лиценце
- стицање права на интелектуалну својину
- компјутерски софтвер, патенти, ауторска права и
- сва настала друга нематеријална улагања која се могу признати у складу са захтевима МРС 38.

Као нематеријална улагања признају се и подлежу амортизацији нематеријална улагања која испуњавају услове прописане МРС 38 – Нематеријална имовина, која имају корисни век трајања дужи од годину дана и чија је појединачна набавна цена у време набавке улагања већа од просечне бруто зараде по запосленом у РС, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике. Уколико нематеријално улагање не испуњава претходно наведене услове, признаје се на терет расхода периода у којем је настало.

Почетно мерење нематеријалних улагања се врши по набавној вредности.

Износ нематеријалних улагања који подлеже обрачуну амортизације, отписује се систематски током њиховог корисног века трајања.

Обрачунат трошак амортизације признаје се као расход периода у коме је настао.

Обрачун амортизације нематеријалних улагања врши се од почетка наредног месеца у односу на месец када је нематеријално улагање стављено у употребу.

Накнадно мерење након почетног признавања нематеријалних улагања врши се по трошковном моделу из МРС 38 „Нематеријална имовина“.

Накнадан издатак (додатно улагање) које се односи на нематеријално улагање након његове набавке, увећава вредност нематеријалног улагања ако је вредност накнадног издатка виша од просечне бруто зараде по запосленом у РС, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике. Накнадни издатак које не задовољава претходне услове исказује се као трошак пословања у периоду у којем је настао.

За обрачун амортизације нематеријалних улагања примењује се метода пропорционалног отписивања.

Преостали век коришћења понаособ за свако нематеријално улагање може да врши комисија за попис, уколико бар један њен члан поседује стручну способност да то уради.

Преостала (резидуална) вредност нематеријалних улагања сматра се да је једнака нули, осим када:

1. постоји уговорена обавеза трећег лица да откупи то средство на крају преосталог века трајања;

2. за то средство постоји активно тржиште на коме се може утврдити преостала вредност. Утврђивање губитака због обезвређења нематеријалних улагања регулисано је чланом 50. Рачуноводствених политика.

Нематеријално улагање престаје да се признаје по његовом отуђивању или када се од његове употребе не очекују никакве будуће економске користи.

Добици или губици који проистекну из расходовања или отуђења нематеријалних улагања утврђују се као разлика између нето прилива од отуђења и исказаног износа нематеријалног улагања и признају се као приход или расход у Билансу успеха.

Некретнине, постројења, опрема (основна средства)

Некретнине, постројења, опрема (основна средства) су материјална средства која Предузеће држи за употребу у производњи, за пружање услуга, за изнајмљивање трећим лицима или у административне сврхе за које се очекује да ће се користити дуже од једне године и чија је појединачна набавна вредност у моменту набавке већа од просечне бруто зараде по запосленом у РС, према последњем објављеном податку републичког органа.

Као некретнине, постројења, опрема (основна средства) исказују се: земљишта, грађевински објекти, машине, моторна возила, канцеларијски намештај и све друге некретнине, постројења и опрема која учествују и служе у процесу пословања Предузећа и признају се у складу са МРС 16.

Некретнине, постројења, опрема (основна средства) признају се у Предузећу на позицији основних средстава, када је вероватно да ће будуће економске користи по основу тих средстава притицати у Предузеће и када се поуздано може измерити набавна вредност тих средстава.

Накнадни издатак (додатно улагање), које се односи на већ признату некретнину, постројење и опрему, приписује се исказаном износу тог средства, ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи бити већи од првобитно процењене стопе приноса тог средства, односно ако се тим издатком побољшава стање средстава изнад његовог првобитно процењеног стандардног учинка.

Уколико су испуњени услови из става 1. овог члана, додатно улагање се мери по набавној вредности као само основно средство.

На одговарајућем документу (односно фактури додатног улагања) у зависности од места и врсте додатног улагања, шеф односно руководилац тог организационог дела својим потписом потврђује да конкретно додатно улагање испуњава услове из става 1. овог члана. Трошкови позајмљивања финансијских средстава (камате и сви остали други трошкови који настају у вези са позајмљивањем) директно се укључују у набавну вредност некретнине, постројења и опреме који су настали по основу изградње или набавке тих средстава у складу са МРС 23.

Са капитализацијом трошкова позајмљивања се престаје када су довршене све битне активности потребне за припрему квалификованог средства за његову намеравану употребу. Уколико предузеће наставља са коришћењем кредита по основу којег ће и надаље имати трошкове позајмљивања, (нпр. камате по кредиту), ти трошкови ће се убудуће третирати као расход периода, у складу са захтевима МРС 23 „Трошкови позајмљивања“.

Сваки други издатак односно додатно улагање које не задовољава услове из става 1. и 4. овог члана, признаје се као расход у Билансу успеха у периоду у којем је настао. Почетно мерење некретнине, постројења, и опреме који испуњавају услове за признавање за средство врши се по набавној вредности или по цени коштања.

Након почетног признавања, вредновање грађевинских објеката, постројења, опреме и осталих основних средстава врши се по набавној вредности умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупног износа губитака због обезбеђивања, изузев групе средстава – управне зграде и зграде одмаралишта.

Накнадно вредновање групе средстава – управне зграде и зграде одмаралишта, врши се применом модела ревалоризације предвиђеног МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема.

Процену фер вредности на датум сваког биланса врши Комисија за процену поштене вредности групе средстава – управне зграде и зграде одмаралишта, коју образује директор Предузећа. Као члан те Комисије мора бити ангажовано лице, које има звање судског вештака из области грађевинарства.

Финансијски директор се овлашћује да у складу са релевантним Међународним стандардима финансијског извештавања одлучује о поступањима са формираним ревалоризационим резервама.

Најмање једном годишње и то на дан билансирања стања имовине, на предлог руководиоца Службе књиговодства и финансијске оперативе, стручна Комисија формирана одлуком Директора Предузећа процениће извесност будућих економских користи одређених основних средстава (углавном са већим вредностима), са циљем да ли се иста средства и надаље могу признати на позицији основних средстава или су се стекли услови за непризнавање средстава у складу са МРС 16.

Уколико стручна комисија записнички констатује да су се код одређених основних средстава стекли услови на непризнавање (не доносе економску корист, не може им се измерити вредност), губици који настају услед непризнавања, признају се као расход у билансу успеха Предузећа.

Износ некретнина, постројења и опреме који подлежу обрачуну амортизације, отписују се систематски током њиховог корисног века трајања.

Обрачунат трошак амортизације признаје се као расход периода у коме је настао.

Земљиште природно има неограничен век трајања и из тог разлога се не амортизује.

Обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме врши се од почетка наредног месеца у односу на месец када је средство стављено у употребу.

Основицу за обрачун амортизације купљеног основног средства које је већ коришћено представља износ по којем је то половно средство купљено, односно без исправке вредности.

Амортизација некретнина, постројења и опреме врши се за свако посебно средство применом методе пропорционалног отписивања, са циљем да се средства у потпуности отпишу у току њиховог корисног века трајања.

Амортизација за пореске сврхе се обрачунава у складу са законским односно пореским прописима и разликује се од амортизације књижене на терет расхода. Разлике између садашње књиговодствене вредности некретнина, постројења и опреме и садашње вредности основице за пореске сврхе обухваћене су у оквиру позиција: одложена пореска средства или одложене пореске обавезе, у Билансу стања и у Билансу успеха.

Процену преосталог века употребе средстава и преостале (резидуалне) вредности може да врши пописна Комисија уколико бар један њен члан поседује стручну способност да то уради. Праг значајности за резидуалну вредност некретнина, постројења и опреме не може бити мањи од 10.000,00 динара, изузев оних некретнина, постројења и опреме код којих на крају корисног века не постоји резидуална вредност.

Утврђивање преосталог века употребе у Предузећу врши се понаособ за свако средство.

Наведена метода процене преосталог века употребе средстава и преостале (резидуалне) вредности примењује се почев од 1. јануара 2012. године.

Утврђивање губитака због обезвређења некретнина, постројења и опреме регулисано је чланом 50. Рачуноводствених политика.

Промене у процени корисног века трајања некретнина, постројења и опреме, промене стопа амортизације и промене метода обрачуна амортизације сматраће се променом рачуноводствене процене, а не рачуноводствене политике у складу са МРС 16.

Уколико се на дан билансирања (израда финансијских извештаја) у складу са чланом 15. ове Рачуноводствене политике, утврди да је неко средство обезвређено, основица за обрачун амортизације се умањује за износ обезвређења.

Износ обезвређења не утиче на обрачунату амортизацију за текућу годину, односно за годину за коју се врши израда годишњег рачуна, јер се износ обезвређења утврђује после обрачунате амортизације.

Амортизација некретнина, постројења и опреме обрачунава се док основно средство не буде у целости амортизовано. Једном амортизовано основно средство, без обзира на то што се и даље користи не може бити предмет поновног процењивања вредности и не подлеже отписивању док се у Предузећу користи. Међутим, уколико се процени да у будућим периодима амортизовано основно средство које је и надаље у коришћењу доноси већу економску корист Предузећу, исто средство подлеже поновном процењивању.

Некретнине, постројења и опрема престају да се исказују у Билансу стања након отуђивања или када је средство трајно повучено из употребе или када се од његовог отуђења не очекују накнаде будуће економске користи.

Добици или губици који проистекну из расходовања или отуђења некретнина, постројења и опреме, у складу са МРС 16, утврђују се као разлика између процењених нето прилива од продаје исказаног износа средстава (књиговодствена вредност) и признају се као приход или расход у билансу успеха Предузећа.

Некретнине, постројења и опрема у припреми

Некретнине, постројења и опрему у припреми, Предузеће евидентира на групи конта 026 – Некретнине, постројења и опрема у припреми.

На инвестиције које су у фази изградње односно прибављања, не обрачунава се амортизација.

Стављањем у употребу или завршетком изградње ова средства се преносе на грађевинске објекте и на постројења и опрему. На њих се примењују одредбе ове Рачуноводствене политике садржане у члановима од 10. до 25.

Стручна лица у предузећу су дужна да најмање једном у току године врше процену обезвређености инвестиција у току, у које улагања нису вршена дуже од годину дана, и да о томе обавесте Службу књиговодствено финансијске оперативе, ради спровођења одговарајућих књижења.

Дугорочни финансијски пласмани

У оквиру дугогодишњих финансијских пласмана Предузеће приказује: учешће у капиталу осталих повезаних правних лица, учешће у капиталу осталих правних лица и дугорочни стамбени кредит запосленим у Предузећу.

Остали дугорочни пласмани – дугорочни кредити дати запосленима за решавање стамбених потреба ревалоризују се применом коефицијената за ревалоризацију рата за откуп друштвених станова два пута годишње (30. јуна и 31. децембра).

Залихе

Залихе обухватају:

- основни и помоћни материјал који ће бити искоришћен у процесу производње и приликом пружања услуга трећим лицима из делатности пословања Предузећа,
- резервне делове,
- ситан инвентар на залихама и ауто гуме на залихама и
- робу за даљу продају која је преузета на име наплате потраживања Предузећа.

Залихе робе које се држе ради даље продаје мере се по набавној вредности по којој је роба преузета приликом наплате потраживања Предузећа.

Обрачун излаза (продаје) залиха робе из става 1. овог члана врши се по:

- набавној вредности и
- по тржишној цени на дан продаје.

Признавање и вредновање залиха врши се у складу са МРС 2 и другим релевантним МРС.

Залихе основног и помоћног материјала који се набављају од добављача, мере се по набавној вредности.

Обрачун излаза залиха основног и помоћног материјала врши се по методи просечне пондерисане цене.

Набавна цена сваке ставке одређује се на основу пондерисаног просека набавне цене сличних ставки на почетку периода и набавне цене сличних ставки које су набављене током тог периода.

Набавну вредност чине нето фактурна вредност и зависни трошкови набавке.

Под зависним трошковима набавке подразумевају се сви директни трошкови у поступку набавке до ускладиштења.

Умањење вредности залиха врши се ако су оне оштећене или застареле. Процену нето продајне вредности залиха на датум сваког биланса може да врши пописна комисија, уколико бар један њен члан има стручне способности да то уради.

Залихе основног и помоћног материјала, које се у Предузећу користе као компонента некретнине, постројења и опреме који се граде у властитој режији обрачунавају се са излаза залиха по просечној пондерисаној цени. Окончањем ситуације односно издавања интерног обрачуна о окончаној инвестицији у сопственој режији, коришћени основни и помоћни материјал се приписује корисном веку трајања некретнине, постројења и опреме.

Залихе основног и помоћног материјала који се користе у пословању ради пружања услуга трећим лицима из делатности Предузећа, признају се као расход периода у којем су настали уз истовремено признавање одговарајућег прихода од пружања услуге трећим лицима.

Средства алата и ситног инвентара су средства, чији је корисни век трајања дужи од годину дана и појединачна набавна вредност у време набавке је мања од просечне бруто зараде по запосленом у РС према последњем објављеном податку републичког органа.

Ситан инвентар се отписује у целости приликом стављања у употребу и терети трошкове пословања.

Као стално средство признају се уграђени резервни делови, чији је корисни век трајања дужи од годину дана и појединачна набавна цена у време набавке већа од просечне бруто зараде по запосленом у РС према последњем објављеном податку републичког органа.

Такви резервни делови по уградњи увећавају књиговодствену вредност средстава у које су уграђени.

Резервни делови који не задовољавају услове из става 1. овог члана, исказују се као трошак пословања.

Потраживања

Краткорочна потраживања Предузећа обухватају потраживања по основу продаје, друга потраживања (потраживања за камату, потраживања од запослених, потраживања за више плаћени порез на добитак, потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса, потраживања за накнаде зарада које се рефундирају, потраживања по основу накнада штета, остала краткорочна потраживања).

Краткорочна потраживања од купаца се мере по вредности из оригиналне фактуре.

Предузеће наплаћује своја потраживања од следећих категорија потрошача:

- радних организација,
- мале привреде,
- бенефицираних потрошача,
- потрошача у индивидуалном и колективном становању и
- свих категорија потрошача којима су вршене услуге из споредне делатности Предузећа, на бази издатих фактура.

Издате фактуре из основне делатности Предузећа садрже износ дуга за испоручену чисту воду, одвођење и пречишћавање отпадних вода и износ пореза на додату вредност. За исправност издатих фактура одговорно лице је Руководилац Службе евиденције, обрачуна и наплате.

Отпис краткорочних потраживања код којих постоји вероватноћа ненаплативости врши се индиректним отписивањем, док у случајевима када је немогућност наплате извесна и документована (судско решење, стечај, ликвидација и др.) Предузеће врши директан отпис.

Без обзира на начин отписа потраживања, на предлог Комисије за попис обавеза и потраживања, формиране од стране Пословодног савета, приликом израде годишњег рачуна (уколико су се стекли услови за отпис и исправку потраживања из става 1. овог члана), Надзорни одбор Предузећа доноси одлуку о отпису и исправци ненаплативих потраживања који терете расходе Предузећа.

Процена наплативости потраживања врши се појединачно за сваког купца, односно за свако појединачно потраживање.

Исправка вредности ненаплаћених потраживања за купце – физичка лица врши се након истека рока од годину од дана пружања услуге, а за купце – правна лица врши се након истека рока од три године од дана пружања услуге.

Приходи и расходи

Приходи Предузећа се дефинишу као повећање економских користи током обрачунског периода у облику прилива или повећања средстава или смањења обавеза од вршења основне и споредне делатности Предузећа у току одређеног временског периода (од биланса до биланса).

Предузеће остварује:

1. Приходе од продаје производа и услуга
2. Приходе од активирања учинака и робе
3. Приходе од премија, субвенција, дотација, донација и сл.
4. Друге пословне приходе
5. Финансијске приходе
6. Остале приходе

1. Приходе од продаје сачињавају:

- приходи од продаје робе на мало у земљи
- приходи од продаје робе преузете за даљу продају
- приходи од продаје питке воде
- приходи од одвођења отпадних вода
- приходи од пречишћавања отпадних вода
- приходи од погонске спремности
- приходи од прикључака воде
- приходи од прикључака канализације
- приходи од одржавања водоводне мреже
- приходи од баждарнице
- приходи од чишћења канализације
- приходи од лабораторије
- остали приходи

Приходи Предузећа се признају у тренутку фактурисања према износима из оригиналне фактуре. Након почетног признавања приходи Предузећа се мере исто према износима из оригиналних фактура.

Код остваривања прихода од активирања учинака (приходи из сопствене режије), одговорно лице је дужно да својим потписом потврди сваки интерни обрачун који се предаје Служби књиговодствено финансијске оперативе на књижење.

Приходе од активирања учинака чине приходи по основу употребе материјала, резервних делова и услуга за радове у сопственој режији на основним средствима.

Финансијски директор процењује значајност висине одложених пореских средстава и одложених пореских обавеза и одлучује да ли ће се и на који начин вршити њихово рачуноводствено обухватање.

Расходи Предузећа обухватају све трошкове који произилазе из активности Предузећа и који се признају на класи 5 у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Трошкови који проистичу из уобичајених активности Предузећа укључују расходе основног и помоћног материјала, производне услуге, амортизацију, нематеријалне трошкове, порезе и доприносе, зараде и остала примања запослених и друге трошкове, независно од момента плаћања.

Обавезе

Предузеће има дугорочне обавезе, краткорочне финансијске обавезе, обавезе из пословања, обавезе по основу зарада и накнада зарада, друге обавезе, обавезе по основу пореза на додату вредност, обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине. Обавезе за порез на додату вредност обухватају обавезе за порез на додату вредност по издатим фактурама по општој стопи, обавезе за порез на додату вредност по издатим фактурама по посебној стопи, обавезе за порез на додату вредност по примљеним авансима по општој стопи, обавезе за порез на додату вредност по примљеним авансима по посебној стопи и обавезе за порез на додату вредност по основу разлике обрачунатог пореза на додату вредност и претходног пореза.

Краткорочним финансијским обавезама сматрају се обавезе које доспевају у року од годину дана од дана годишњег биланса, односно од дана чинидбе.

Приликом почетног признавања Предузеће мери финансијску обавезу по њеној набавној вредности.

Након почетног признавања Предузеће мери све финансијске обавезе по набавној вредности односно по цени из фактуре добављача, уговора и из решења надлежних државних органа у складу са одредбама закона.

Дугорочне обавезе сматрају се обавезе које доспевају за плаћање у периоду дужем од годину дана од дана састављања финансијских извештаја.

Део дугорочних обавеза које доспевају за плаћање у периоду краћем од годину дана од дана састављања финансијских извештаја исказују се као краткорочне обавезе.

У оквиру резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених исказују се дугорочна резервисања по основу отпремнина приликом одласка у пензију, у складу са МРС 19. Актуарски добици и губици, који настају по основу обрачуна резервисања признају се у осталом свеобухватном резултату преко рачуна 331 у периоду у којем су и настали.

Исправка накнадно установљених материјално значајних грешака врши се преко рачуна нераспоређене добити из ранијих година, односно нераспоређеног губитка ранијих година, на начин утврђен у МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

Материјално значајном грешком сматра се грешка ако за више од 2% мења укупне приходе.

Исправка грешака које не спадају у материјално значајне грешке, односно које за мање од 2% мењају укупне приходе, према захтевима МРС 8, укључују се и признају у приходима или у расходима текућег периода, односно периода за који се израђује финансијски извештај и не исправљају се ретроактивно.

Капитал

Капитал Предузећа је државни капитал.

„Водовод и канализација“ је јавно комунално предузеће које обавља делатност од општег интереса, чији је оснивач локална самоуправа. За признавање и вредновање државног капитала користе се одредбе из „Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја“, пошто иста материја није директно регулисана ни у једном МРС.

Промене на капиталу Предузећа могу бити у облику:

1. Повећања:

- додатним улагањем у Предузеће од стране оснивача
- претварањем резерви у основни капитал
- претварањем нераспоређене добити у основни капитал.

2. Смањења:

- ради покрића губитка

Промене повећања и смањења могу настати и по другим законским дозвољеним основама.

На све што Рачуноводственом политиком Предузећа није регулисано примењују се основне одредбе релевантних Међународних рачуноводствених стандарда, Међународних стандарда финансијских извештаја, Закона о рачуноводству⁵, Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике и остале законске одредбе који регулишу ову материју.

4. Интерна финансијска контрола

4.1. Финансијско управљање и контрола

У складу са одредбама члана 81. Закона о буџетском систему¹⁵ и Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору⁸, Предузеће је дужно да успостави систем финансијског управљања и контроле.

Финансијско управљање и контрола обухвата политике, процедуре и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководилац корисника јавних средстава, а којима се, управљајући ризицима, обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин и то кроз пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима, даље кроз потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја, затим добро

---

¹⁵ „Службени гласник РС“, број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013, 108/2013 и 142/2014

финансијско управљање, те заштиту средстава и података (информација). Систем финансијског управљања и контроле чине: контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информисање и комуникације, те праћење и процена система.

Предузеће је усвојило Правилник о успостављању система финансијског управљања и контроле (број 3013/1-2014 од 23. маја 2014. године) који дефинише основе система и политике елемената финансијског управљања и контроле.

1) Контролно окружење

Контролно окружење је од централног значаја за адекватно финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава. Начин управљања, стил руковођења, оптимална организациона структура, управљање људским ресурсима, те стручни квалитети, радне способности и етичност, односно компетентност и поузданост руководства и запослених су неки од фактора од којих зависи укупан квалитет контролног окружења.

Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефикасности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени.

Руководство Предузећа је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре којом су јасно додељене одговорности и овлашћења, одређене одговарајуће контроле и којом се надзире њихова адекватност и ефикасност.

Унутрашња организација и систематизација послова

Правилником о организацији и систематизацији послова у Јавном предузећу „Водовод и канализација“ Суботица (број 200/1-2015 од 23. марта 2015. године), као организационе јединице организовано је пет ресора: Ресор производње који има три сектора, Ресор инвестиција и развоја са три службе (Служба развоја и пројектовања, Служба вођења инвестиција и Служба за ПР и информационе системе), Ресор финансија са три службе (Служба евиденције обрачуна и наплате, Служба књиговодствене и финансијске оперативе и Служба плана, анализе и обрачуна зарада), Ресор општих и правних послова са Службом јавних набавки и Службом за односе са потрошачима и Ресор контроле са Службом квалитета и контроле, Службом пратећих послова и Службом за лабораторијско испитивање воде. У оквиру Ресора производње образовани су Сектор производње и Сектор пречишћавања отпадних вода који немају уже организационе јединице и Сектор линијских објеката са две службе (Служба дистрибуције воде и Служба отпадних вода). Изван наведених организационих јединица, као самостални извршиоци су интерни ревизор и контролно тело.

Наведеним правилником предвиђено је 140 радних места (врсте послова), са 268 извршилаца.

Предузеће је, усвојило и друге интерне акте (правилнике, упутства): Правилник о ближем уређењу поступка јавне набавке, Правилник о начину обављања интерне ревизије, Правилник о канцеларијском и архивском пословању, Правилник о читавању водомера (број 571/1-2013 од 23. октобра 2013. године) итд. Са аспекта рачуноводствено-финансијских послова од значаја су: Правилник о рачуноводству, Правилник о

рачуноводственим политикама, Правилник о решавању приговора потрошача (број 319/1-2013 од 29. маја 2013. године и 319/2-2013 од 3. септембра 2013. године), Правилник о коришћењу средстава рекламе, пропаганде и репрезентације (из 2011. године), Правилник о благајничком пословању, Правилник о службеним путовањима (из 2014. године), Одлуку и Упутство о начину коришћења службених возила (из 2014. године), Правилник о коришћењу мобилних телефона (из 2012. године), Одлуку о коришћењу мастер кард бизнис картице (из 2014. године).

Правилником о рачуноводству (члан 3. став 3.), јасно је дефинисано да је руководилац Службе финансијске оперативе лице коме се поверава вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, као и посебни услови за распоређивање на те послове, све у складу са чланом 14. Закона о рачуноводству⁵.

2) Управљање ризицима

Управљање ризицима подразумева идентификацију потенцијалних догађаја који могу имати негативан утицај на остваривање циљева Предузећа, процену сваког ризика, те праћење и контролу. Пословање Предузећа је изложено различитим спољним и унутрашњим ризицима, а идентификовањем, те проценом учесталости и озбиљности сваког појединачног ризика долази се до одговарајућег метода управљања ризиком и успостављања контроле.

Руководилац корисника јавних средстава је, у складу са чланом 6. став 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору⁸, дужан да усвоји стратегију управљања ризиком, која се ажурира сваке три године, као и у случају да се контролно окружење значајније измени. Контроле које служе за свођење ризика на прихватљив ниво морају бити анализирани и ажурирани најмање једном годишње.

У циљу управљања ризиком, Предузеће је усвојило Стратегију управљања ризиком (број 313/2-2014 од 23. маја 2014 године) у складу са чланом 6. став 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору⁸. Наведеном стратегијом су дефинисани кључни ризици који: могу угрозити циљеве Предузећа, изазвати штете корисницима услуга, нерегуларности у пословању, значајне финансијске губитке Предузећу, сигурност запослених и урушити углед Предузећа. Поред тога су дефинисани поступци реаговања на ризике, критеријуми за процену/мерење ризика, начин праћења и извештавање о ризицима. Регистар ризика је сачињен само на нивоу Ресора финансија.

3) Контролне активности

Контроле обухватају писане политике и процедуре и њихову примену, а успоставља их руководство у писаном облику. Процедуре треба да су успостављене на начин да пруже разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво, с тим да морају бити одговарајуће, а да трошкови за њихово увођење не превазиђу очекивану корист од њиховог увођења. Контролним активностима, које су садржане у процедурама, нарочито се успостављују правила ауторизације и одобравања, затим подела (сегрегација) дужности (да се онемогући једном лицу да у исто време буде одговорно за

ауторизацију, извршење, књижење и контролне активности), обезбеђује систем дуплог потписа, адекватно документовање, правила за приступ средствима и информацијама, те интерне верификације (провере законитости) и поуздано извештавање. Контролне активности се врше као превентивне (у току вршења трансакције/процеса) и корективне (накнадне) контроле којима се исправљају уочене неправилности.

Ради свођења ризика на прихватљив ниво Предузеће је у току 2015. године, на нивоу сваког ресора усвојило писане процедуре за пословне процесе који се обављају у ресору. Процедуре садрже конкретне циљеве и ризике који могу да угрозе остварење циља пословног процеса. Свака процедура садржи одговорности и овлашћења за конкретне активности. Међутим, уочено је да у неким процедурама нису одређене одговорности и овлашћења за све активности које се врше у пословном процесу. Процедуре су одобрене од стране директора Предузећа.

Управљање ризицима у Ресору финансија уређено је истоименим актом који је донео директор 2. јула 2015. године (број 358/1-2015). Тим актом су утврђени ризици за сваки процес који се обавља у Ресору финансија, процене утицаја и вероватноће настанка сваког ризика. Тако је и за идентификовани ризик застарелости потраживања - као висок процењен његов утицај, а велика вероватноћа настанка.

У Ресору финансија усвојене су процедуре којима су уређени следећи процеси: израда програма пословања; обрачун и исплата зарада; плаћање; благајничко пословање; фактурисање; наплата; књижење и процес евидентирања основних средстава.

У оквиру процедуре Процес благајничког пословања предвиђена је активност да се на благајни врши - примање пазара од стране ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Суботица за обједињену наплату, што није примењивано него је поступано по Уговору о регулисању међусобних односа о обједињеној наплати. У истој процедури је предвиђено и: „Брисање погрешно прокњижених ставки врши руководилац службе књиговодствено финансијске оперативе или у његовом одсуству финансијски књиговођа.“, што није у складу са чланом 7. став 3. Закона о рачуноводству⁵. Наиме, рачуноводствени софтвер мора да онемогући брисање прокњижених пословних промена.

У 2016. години измењена је процедура за процес благајничког пословања, на начин да је избрисана активност примања пазара од стране ЈКП Чистоћа и зеленило, који се уплаћује на текући рачун, брисана је активност-брисање погрешно прокњижених ставки врши руководилац службе књиговодствено финансијске оперативе и руководилац службе књиговодствено финансијске оперативе је одговоран за брисање погрешно прокњижених ставки у налогу. У процедури је измењена и ставка -месечну контролу стања готовине у благајни и контролу исечака платних картица врше интерни ревизор и руководилац службе књиговодствено финансијске оперативе и о истом сачуњавају записник и уместо тога сада стоји месечну контролу стања готовине у благајни и контролу исечака платних картица врше директор ресора финансија и руководилац службе књиговодствено финансијске оперативе и о истом сачуњавају записник.

У оквиру процедуре Процеса обрачуна и исплате зарада уочено је да нису одређене одговорности и овлашћења за све активности које се врше у пословном процесу. Примера ради, не зна се ко је одговоран/овлашћен и како врши „поделу обрачунских листића запосленима“ (нарочито да ли се врши уз потпис приликом пријема обрачуна), ко врши

достављање извештаја о обрачуну зарада Управи за трезор, Градској управи, Регистру запослених и статистици, те ко даје одговоре на захтеве запослених о обрачуну зарада.

У оквиру Ресора општих и правних послова, за организациону јединицу – Служба за односе са потрошачима усвојена је процедура Процес решавања приговора, жалби и молби потрошача, која обухвата 16 поступака по којима се решавају захтеви или приговори корисника услуга. Према тачки 1.1. Промена броја чланова домаћинству у заједничким стамбеним објектима, као и у тачкама 1.2. Пријава стања на водомеру, 1.3. Пријава погрешно прочитаног стања на водомеру (само ако је пријава потписана), тачка 1.4. Рекламација на висину аконтације на рачуну, тачка 1.12. – Препис власништва над водоводним или канализационим прикључком и 1.16.- Захтев за исплату дуга на рате – промене у бази спроводи само референт на основу захтева/пријаве које прима на шалтеру без навођења да се заводи у евиденцију и без контроле другог лица.

Са друге стране, Упутством за рад службе за односе са потрошачима из 2013. године, које се у процедури наводи као везани документ наводи се да се захтеви евидентирају у пријемној канцеларији предузећа, додељују им се деловодни број и прослеђују у службу за односе са потрошачима.

У оквиру истог процеса су и тачка 1.5. Пријава квара на интерним водоводним и канализационим инсталацијама, те тачка 1.6. Пријава квара на екстерним водоводним или канализационим инсталацијама. (Напомена 4.2.)

У истом ресору су процедуре Процес искључења потрошача са система водоснабдевања и Процес јавних набавки.

4) Информисање и комуникације

За успешно финансијско управљање и контролу од битног значаја је успостављање адекватног информационог система и ефективно комуницирање на свим хијерархијским нивоима корисника јавних средстава.

Информациони систем чини технолошка инфраструктура, запослени и поступци којима се врши идентификовање, прикупљање, смештање, обрада и пренос података (информација), као и њихово чување, са циљем да се успостави ефективан, благовремен и поуздан систем извештавања. Систем извештавања укључује и начин извештавања у случају откривања грешака, неправилности, погрешне употребе средстава и информација, превара или недозвољених радњи.

Део информационог система Предузећа је рачуноводствени информациони систем.

У поступку ревизије интегритета базе података рачуноводствених евиденција је утврђено да рачуноводствени програм за вођење пословних књига, као и унос података није организован на начин да омогућава увид у контролу улазних података и хронологију обављеног уноса пословних промена у смислу члана 7. Закона о рачуноводству. Наиме, значајан део пословних промена које чине налози који се преносе из аналитичких евиденција нема датум књижења ових пословних промена у главној књизи, а рачуноводствени програм омогућава брисање прокњижених пословних промена.

Предузеће је у поступку ревизије, организовало пренос налога из аналитичких евиденција, на начин да је омогућено да се види датум књижења ових пословних промена у главној књизи.

5) Праћење и процена система

Корисник јавних средстава је у обавези да прати и процењује систем финансијског управљања и контроле који подразумева надгледање и контролу са циљем отклањања грешака, те његовог побољшања и повећања ефикасности, а спроводи се текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

Директор је 31. марта 2015. године, у складу са чланом 13. Правилника, Министарству финансија - Централној јединици за хармонизацију доставио Годишње извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2014. годину, а 31. марта 2016. године исти извештај за 2015. годину. Међутим, за 21 потврдан одговор о функционисању тог система нису наведени докази, што се захтева у упитнику.

Интерни ревизор није вршио процену система финансијског управљања и контроле.

Налаз

У поступку ревизије уочене су слабости система интерних контрола које се огледају у следећем:

- због могућности брисања није успостављен рачуноводствени софтвер у складу са чланом 7. став 3. Закона рачуноводству⁵,
- одобрване су рекламације по основу застарелости, што је довело до отписа застарелих потраживања, иако она не могу бити предмет рекламације,
- рекламације су одобрване и у случајевима кад је захтев поднет и после прописаног рока од пет дана од дана издавања рачуна, због чега су неосновано умањени приходи,
- није вршено фактурисање корисницима пословног простора у зградама са заједничким бројилом по прописаним ценама за пословни простор, што је довело до умањења потраживања и прихода за разлику у цени воде за пословни простор и цени воде за широку потрошњу по којој је фактурисање вршено,
- није вршена контрола рекламација на прочитано стање бројила које је одобравао референт на шалтеру од стране другог лица,
- у поступцима јавних набавки су уочене слабости у погледу одређивања додатних услова и елемената критеријума за доделу уговора, обликовања јавних набавки по партијама, закључивања уговора који имају све елементе оквирног споразума, објављивања огласа и др. због чега смо мишљења да Предузеће није успоставило адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору⁸.

Ризик

Неадекватан систем финансијског управљања и контроле може да доведе у потешкоће или до поремећаја у пословању Предузећа, односно може угрозити остваривање основних циљева Предузећа на ефикасан и економичан начин са ризиком да се неће на време спречити грешке, намерне или случајне.

Препорука број 1

Препоручује се Предузећу да успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору⁸.

4.2. Интерна ревизија

Успостављање и функционисање интерне ревизије прописано је чланом 82. Закона о буџетском систему¹⁶ и Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору⁹.

Предузеће је успоставило интерну ревизију тако што је систематизовало организационо независно радно место интерног ревизора и исто попунило. Интерни ревизор је у августу 2015. године стекао звање овлашћеног интерног ревизора у јавном сектору.

Надзорни одбор је 2013. године усвојио Правилник о начину обављања интерне ревизије у који су интегрисане одредбе Кодекса етичког понашања интерних ревизора као правила понашања којих се интерни ревизор треба придржавати у обављању послова интерне ревизије.

Интерни ревизор је 2013. године са директором закључио Повељу о организовању интерне ревизије.

Стратешки план рада за период од 2013. до 2015. године, који је интерни ревизор сачинио 2013. године, одобрио је председник Управног одбора.

Годишњи план рада интерне ревизије за 2015. годину одобрио је директор Предузећа.

Интерни ревизор и финансијски директор су заједно, као ревизорски тим, у склопу полагања стручног испита за стицање звања овлашћеног интерног ревизора у јавном сектору, у 2015. години сачинили два извештаја о извршеној ревизији: систем Кадрови – подсистем Пријем и евиденција кадрова за период од 1. јануара до 31. децембра 2013. године и систем Јавне набавке – подсистем Јавне набавке мале вредности за период 1. јануара до 31. децембра 2014. године. Наведени извештаји садрже налазе и препоруке за отклањање утврђених недостатака. Ревидирани субјекти су већином поступили по датим препорукама или су делимично поступили.

Годишњи извештај о обављеним ревизијама и активностима интерне ревизије за 2014. годину, као и за 2015. годину достављени су Министарству финансија - Централној јединици за хармонизацију.

На основу Годишњег извештаја о раду интерног ревизора за 2015. годину закључује се да је интерни ревизор вршио контроле налога за отпис потраживања по основу примљених рекламација, примењујући процедуру Процес решавања приговора, жалби и молби потрошача. Наведеном процедуром (тачка 1.5. Пријава квара на интерним водоводним и канализационим инсталацијама, тачка 1.6. - Пријава квара на екстерним водоводним и канализационим инсталацијама) је дефинисано да за сваку рекламацију или приговор по коме се кориснику умањује рачун за више од десет хиљада динара потребно је да има сагласност, односно потпис интерног ревизора, након чега се достављују Служби за евиденције, обрачуна и наплате на спровођење.

У поступку ревизије је потврђено да је интерни ревизор давао сагласност на налоге за утврђивање оправданости рекламације и отпис за износе изнад десет хиљада динара пре књижења по одобреној рекламацији, чиме је вршио послове текуће контроле пословног процеса, што није у складу са чланом 8. став 4. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору⁹. Наведеним чланом тог правилника је прописано да се интерном ревизору не може се доделити обављање било које друге функције и активности, осим активности интерне ревизије.

Такође, процедуром Управљање ризицима у Ресору финансија (иновирана у јануару 2016 године) уочено је да је у процедури Процес обрачуна и исплате зарада наведено да се

врши „Штампање десет обрачунских листова запослених, системом узорковања и достављање на контролу интерном ревизору и финансијском директору. Након извршене контроле, о истом се сачињава записник.“. У поступку ревизије смо се уверили да је интерни ревизор био укључен у контролу обрачуна и исплате зарада, што такође није спојиво са функцијом, односно пословима интерног ревизора.

У 2016. години, измењен је документ Управљање ризицима у Ресору финансија за Процес обрачуна и исплате зарада и Процес благајничког пословања. У делу контроле десет обрачунских листова запослених, сада стоји Контрола десет обрачунских листова запослених од стране Директора Ресора финансија. У делу контроле стања готовине у благајни, сада стоји Месечна контрола стања готовине у благајни од стране Директора Ресора финансија и Руководиоца Службе књиговодствено финансијске оперативе и сачињавање записника о извршеној контроли.

Такође, измењена је писана процедура за Процес решавања приговора, жалби и молби потрошача, везана за контролу налога за отпис изнад 10.000,00 динара и уместо интерни ревизор, сада стоји „код износа отписа већег од 10.000,00 динара“, да контролу врши Финансијски директор на прописаном обрасцу. Код пријаве погрешно прочитаног стања на водомеру додато је да Руководилац Службе врши контролу промена, које је у програму Орацле спровео референт.

Налаз

Интерни ревизор је у 2015. години, поред послова интерне ревизије, обављао је део оперативних и текућих послова, при чему оверава и одобрава пословне трансакције, што искључује вршење интерне ревизије у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору⁹.

Интерна ревизија је у 2016. години, успостављена у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору⁹, Правилником о начину обављања интерне ревизије у ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица, Повељом о организовању интерне ревизије у ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица од 8. маја 2013. године и Етичким кодексом интерне ревизије у ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица. У складу са Годишњим планом рада интерне ревизије, обављају се планиране ревизије.

5. Програм пословања

Програм пословања Јавног предузећа „Водовод и канализација“, Суботица за 2015. годину (у даљем тексту: Програм пословања) донео је Надзорни одбор 28. јануара 2015. године, а Скупштина града Суботица је дала сагласност 2. марта 2015. године Решењем број I-00-022-51/2015.

Надзорни одбор је 29. јуна 2015. године донео Измене и допуне Програма пословања, а Скупштина града Суботица је дала сагласност 24. јула 2015. године Решењем број I-00-022-163/2015, а истима је извршено повећање прихода за 5.765 хиљада динара по основу продаје удела у доо „Завод за водопривреду“, Суботица у износу од 4.756 хиљада динара и по основу повећања прихода од снимања канализационе мреже камером за 1.000 хиљаду динара.

Извештаји о степену реализације Програма пословања

У поступку ревизије утврђено је да је Надзорни одбор, у складу са чланом 18. став 1. тачка 2) Закона о јавним предузећима¹³ и чланом 35. став 1. тачка 2) Статута, усвајао извештаје о степену реализације Програма пословања („кварталне извештаје“).

6. Финансијски извештаји

Вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да врше у складу са Законом рачуноводству⁵, као и у складу са осталом применљивом подзаконском регулативом.

Приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике¹⁶.

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД). Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији. Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка.

Редован годишњи финансијски извештај за 2015. годину усвојен је од стране Надзорног одбора 20. јуна 2016. године.

6.1. Биланс стања

На основу Закона о рачуноводству⁵, Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем¹⁷ и члана 40. Статута, директор Предузећа је донео Одлуку о попису имовине и обавеза за 2015. годину и образовању комисије за попис од 26. октобра 2015. године. По извршеном попису сачињен је Извештај о извршеном попису са стањем на дан 31. децембра 2015. године, који је усвојио Надзорни одбор Предузећа, Одлуком од 27. јануара 2016. године. Надзорни одбор је 4. фебруара 2016. године усвојио корекцију годишњег пописа, због накнадно утврђених мањих неправилности по основу аналитичких евиденција купаца и исправке вредности потраживања од купаца и накнадног усаглашавања аналитичких евиденција купаца са главном књигом.

Након спроведених мера по датој препоруци, у поступку ревизије, у вези са евиденцијама и исправком вредности потраживања од купаца, као и мерама наплате, извршена је корекција пописа у делу потраживања од купаца, која је усвојена од стране Надзорног одбора 19. маја 2016. године.

Стање имовине и обавеза на дан 31. децембра 2015. године, које је утврђено пописом је усаглашено са стањем у пословним књигама у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству⁵.

---

¹⁶ „Службени гласник РС” број 95/2014 и 144/2014

¹⁷ „Службени гласник РС”, број 118/2013 и 137/2014

6.1.1. Нематеријална имовина

Табела бр. 1 – Стање и промене на нематеријалној имовини

-у хиљадама динара-

О П И С	Улагање у развој	Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке	Софтвер и остала права	Укупно
	(рачун 010)	(рачун 011)	(рачун 012)	
НАБАВНА ВРЕДНОСТ				
Стање 31. децембра 2014. године	2.532	146	10.895	13.573
Нове набавке			4.402	4.402
Стање 31. децембра 2015. године	2.532	146	15.297	17.975
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ				
Стање 31. децембра 2014. године	2.532	146	9.184	11.862
Амортизација за 2015. годину	-		924	924
Стање 31. децембра 2015. године	2.532	146	10.108	12.786
САДАШЊА ВРЕДНОСТ				
Стање 31. децембра 2014. године	-	-	1.711	1.711
Стање 31. децембра 2015. године	-	-	5.189	5.189

Нематеријална имовина исказана је по садашњој вредности на дан 31. децембра 2015. године у износу од 5.189 хиљада динара, а односи се на софтвере.

Предузеће је извршило попис нематеријалне имовине са стањем на дан 31. децембра 2015. године који је усвојио Надзорни одбор. Набавна вредност нематеријалне имовине на дан 31. децембра 2015. године исказана је у износу 17.975 хиљада динара, а исправка вредности у износу од 12.786 хиљада динара.

Предузеће је у 2015. години извршило набавку нових софтвера у вредности од 4.402 хиљаде динара, највећим делом од добављача Intersoft доо, Суботица, као и Jomi Engineering доо, Суботица након спроведених поступака јавних набавки. За 2015. годину извршена је амортизација нематеријалних улагања у износу од 924 хиљаде динара уз примену прописаних амортизационих стопа од 10% до 15% према усвојеним рачуноводственим политикама.

Налаз

Део нематеријалне имовине чија је набавна вредност, односно исправка вредности исказана у износу од 11.895 хиљада динара нема садашњу вредност, а и даље се налази у употреби (66%).

Предузеће није преиспитивало корисни век трајања за значајни број ставки нематеријалне имовине, што није у складу са МРС 38 - Нематеријална имовина.

Комисија која је именована од стране директора Предузећа је извршила процену вредности ове нематеријалне имовине у октобру 2016. године и проценила њихову вредност на износ од 896 хиљада динара, а ефекте ове процене, Предузеће је исказало у пословним књигама за 2016. годину.

6.1.2. Некретнине, постројења и опрема

Табела бр. 2 - Стање и промене на некретнинама, постројењима и опреми

-у хиљадама динара-

Назив	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Некретнине постројења и опрема у припреми	Аванси за некретнину постројења и опрему	Укупно
Набавна вредност						
Стање 31.децембра 2014. године	8.372	5.140.448	1.030.039	303.562	125.381	6.607.802
Нове набавке и плаћени аванси				590.333	20.028	610.361
Пренос основних средстава у припреми		121.933	51.624	(173.557)		
Отуђење, расходовање и обрачун аванса		(10.805)	(8.689)	(952)	(144.659)	(165.105)
Стање 31. децембра 2015. године	8.372	5.251.576	1.072.974	719.386	750	7.053.058
Исправка вредности						
Стање 31. децембра 2014. године		2.352.987	493.568			2.846.555
Амортизација за 2015. годину		114.613	70.938			185.551
Отуђивање и расходовање		(10.805)	(6.414)			(17.219)
Стање 31. децембра 2015. године		2.456.795	558.092			3.014.887
Садашња вредност 31. јануара 2014. године	8.372	2.787.461	536.471	303.562	125.381	3.761.247
Садашња вредност 31. децембра 2015. године	8.372	2.794.781	514.882	719.386	750	4.038.171

У току 2016. године, стручна комисија ће извршити анализу и процену опреме у употреби, при чему ће се ставке које испуњавају услов да буду признате у оквиру ситног инвентара искњижити са позиције опреме и евидентирати у оквиру ситног инвентара у употреби.

У складу са рачуноводственим политикама Предузећа, на дан 31. децембра 2015. године вршена је провера процене преосталог века трајања некретнина, постројења и опреме, као и резидуалне вредности средстава, осим за она која немају садашњу вредност.

Налаз

Предузеће у 2015. години вршило преиспитивање корисног века употребе грађевинских објеката и опреме, на начин да је прилагођавало стопе амортизације одређивањем новог корисног века употребе, у складу са захтевима МРС 16 Некретнине, постројења и опрема, као и усвојеним рачуноводственим политикама. Такво преиспитивање грађевинских објеката и опреме није вршено у ранијем периоду. Због наведеног, Предузеће је на дан 31. децембра 2015. године имало у пословним књигама исказане грађевинске објекте и опрему која се налази у употреби, а која нема садашњу вредност. Набавна, односно исправка вредности наведених грађевинских објеката и опреме је на дан 31. децембра 2015. године износила је 249.508 хиљада динара.

Комисија која је именована од стране директора Предузећа је извршила процену грађевинских објеката и опреме, која се на дан 31. децембра 2015. године налази у употреби, а нема садашњу вредност у октобру 2016. године. Процењена вредност ових грађевинских објеката и опреме износи 10.003 хиљада динара, а ефекти ове процене су исказани у пословним књигама за 2016. годину.

У складу са Правилником о рачуноводству, извршен је редован годишњи попис имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембра 2015. године.

Попис некретнина, постројења и опреме, са стањем на дан 31. децембра 2015. године извршила је Комисија за попис нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме.

Посебна комисија је проценила степен довршености као и процену обезвређености инвестиција у току.

На основу извештаја Комисије за попис нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме, који је усвојен од стране Надзорног одбора, извршен је расход грађевинских објеката (водозахвати – бунари), набавне односно исправке вредности од 10.806 хиљада динара и опреме - транспортна средства - аутомобили, набавне вредности од 8.689 хиљада динара и исправке вредности од 6.414 хиљада динара, као и обезвређење инвестиција у току - фекална канализација Црвено Село и привремена депонија муља. Расход је исказан у пословним књигама дана 31. децембра 2015. године.

Предузеће је за 2015. годину извршило обрачун амортизације за грађевинске објекте у износу од 114.613 хиљада динара и опреме у износу од 70.938 хиљада динара по амортизационим групама, односно стопама амортизације које су усвојене рачуноводственим политикама Предузећа.

Према рачуноводственим политикама, некретнине, постројења и опрема, признају се у Билансу стања под условима да се очекује да ће се користити дуже од једне године и чија је појединачна набавна вредност у моменту набавке већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици Србији.

Најмање једном годишње, на дан биланса, стручна Комисија формирана Одлуком директора, процењује извесност будућих економских користи основних средстава значајних вредности, са циљем да ли се ова средства могу и даље признавати на позицији основних средстава или су се стекли услови за непризнавање у складу са МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема. Предмет процене од стране ове комисије нису била основна средства која немају садашњу вредност.

Такође, према рачуноводственим политикама, стручна лица у Предузећу су дужна да најмање једном годишње врше процену обезвређености инвестиција у току, за улагања која нису вршена дуже од годину дана.

Некретнине, постројења и опрема Предузећа, која је на дан 31. децембра 2015. године исказана по садашњој вредности од 4.038.171 хиљада динара, највећим делом чине водоводна и канализациона мрежа у државном власништву, са управном зградом и услужним центром - наплата, укупне вредности од 2.794.781 хиљада динара, постројења и опрема у вредности од 514.882 хиљада динара и некретнине, постројења и опрема у припреми - инвестиције у току од 719.386 хиљада динара.

Према усвојеним рачуноводственим политикама, Предузеће је водоводну и канализациону мрежу, као и опрему вредновало по набавним вредностима, умањеним за обрачунату амортизацију. Грађевинске објекте - групу средстава које чине управна зграда, услужни центар - наплата, викенд кућа на Палићу и пословни простор у улици Рајхла Ференца, у Суботици, вредновало је по основу процене по тржишној фер вредности, применом модела револаризације предвиђеног МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема.

На рачуну некретнине, постројења и опрема у припреми, Предузеће је на дан 31. децембра 2015. године исказало вредност од 719.386 хиљада динара.

Према стању у пословним књигама које је усклађено са стањем утврђеним пописом на дан 31. децембра 2015. године, који је извршила Комисија за попис некретнина, постројења и опреме, у припреми као и Комисија за процену степена довршености и обезвређења инвестиција у току, стање инвестиција у току, на дан 31. децембра 2015. године је следеће:

Табела бр. 3 - Преглед некретнина, постројења и опреме у припреми, са стањем на дан 31. децембра 2015. године

-у хиљадама динара-

Назив	2015. година
Колектор II	292.562

Назив	2015. година
Колектор VII- партизанских база	111.483
Централни магистрални водовод	67.937
Повез источног и западног магистралног водовода	40.993
Водозахват II - кондиционирање воде	39.416
Канализација у насељу Стари и Нови Жедник	33.782
Магистрални вод Лошињска - Нови Град	18.776
Бунар В - 31	14.258
Водозахват Стари Жедник - бунар	12.732
Водозахват Ђурђин бунар	12.354
Бунарски водозахват	10.706
УПОВ - Бајмок	6.395
Водоводна мрежа улице Ференца Ђерђија и Сегединска	5.856
Остало - мања по вредности - средства у припреми	52.136
Укупно	719.386

На основу извештаја Комисије која је извршила процену степена довршености са стањем на дан 31. децембра 2015. године, колектор VII - Партизанских база је завршен, врши се технички пријем и у поступку је добијања употребне дозволе, централни магистрални водовод је довршен у проценту од 95%, а колектор II је довршен у проценту од 50%.

У 2015. години, према расположивој документацији и стању у пословним књигама, извршена су нова улагања у некретнине, постројења и опрему у припреми у вредности од 590.333 хиљада динара.

Исте године активирани су завршене инвестиције укупне вредности од 173.557 хиљада динара, од чега се на грађевинске објекте односи 121.933 хиљада динара, а на опрему стављену у употребу 51.624 хиљада динара.

Најзначајнији водопривредни објекти у изградњи су колектор II, колектор VII и Централни магистрални водовод, за које је Предузеће као наручилац, са извођачем радова ГП Градитељ НС, доо, Нови Сад, закључило 23. марта 2015. године уговор о изградњи колектора II, колектора VII и Централног магистралног водовода. Уговорена вредност радова је 5.124.573.88 EUR, са роком завршетка од 23 месеца.

Поред наведених објеката у изградњи, Предузеће је са истим извођачем радова, 23. марта 2015. године, закључило уговор о изградњи магистралног водовода исток - запад и водовода - Лошињска улица, на укупну вредност радова од 796.170,22 EUR.

Изградња наведених водопривредних објеката финансира се из средстава зајма у вредности од 11.000.000 EUR, који је Граду Суботици одобрен од стране EBRD, осим радова на колектору VII, који се финансирају из средстава донације „European Western Balkans Joint Funds“ у вредности од 1.300.000 EUR.

Наиме, Град Суботица је са EBRD закључио уговоре о зајму, са циљем реализације усвојеног пројекта за унапређење водних система Суботице као и изградње и реконструкције уређаја за пречишћавање отпадних вода. Град је са ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица на основу преузетих обавеза из Уговора о зајму са ЕБРД, закључио уговор о другостепеном зајму 2005. године, односно Уговор о супсидијарном зајму, 2014. године, на основу којих се из средстава зајма ЕБРД финансирају наведене инвестиције, а Предузеће отплаћује ануитете Граду. (Напомена 6.1.13.)

Према Уговору о пројекту за унапређење водних система Суботице који је закључен 4. маја 2012. године између ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица и Европске банке за обнову и развој (у даљем тексту: EBRD), поред наведеног, уговорено је да ће се из средстава Града Суботица и средстава ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица, у вредности од 11.640.000 EUR, финансирати даљи развој бунарских капацитета као и секундарних водоводних и канализационих мрежа.

Значајан део пословних промена у оквиру имовине и обавеза у пословним књигама Предузећа евидентиран је на основу књиговодствене документације у вези са реализацијом Пројекта за унапређење водних система Суботице, који се финансира из средстава EBRD (уговори о кредиту, уговори о изградњи и надзору и ситуације о изведеним радовима), која је искључиво на енглеском језику, или је само делимично преведена. На тај начин није обезбеђено да су рачуноводствене исправе и књиговодствена документација на основу којих су настале пословне промене сачињене на српском језику због чега је ограничена њихова интерна контрола. Мишљења смо да би Предузеће требало да, приликом уговарања и извршавања послова са страним партнерима, обезбеди да се исти сачињавају на српском језику, а најмање да обезбеди оверени превод свих докумената на српском језику.

6.1.3. Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани исказани у износу од 142 хиљаде динара, односе се на дугорочни кредит запосленом за решавање стамбених потреба у износу од 132 хиљаде динара и учешће у капиталу код Завода за водопривреду доо, Суботица (49%) у износу од десет хиљада динара.

Предузеће је 6. априла 2016. године извршило продају учешћа код Завода за водопривреду доо, Суботица Актив Кфт, Ипари, Република Мађарска, на основу одлуке Надзорног одбора и уз сагласност Скупштине града Суботице. Том продајом Предузеће је остварило капиталну добит од 4.586 хиљада динара, што је обелодањено у Напоменама уз финансијске извештаје у оквиру догађаја након извештајног периода.

6.1.4. Залихе

Табела бр. 4 – Структура залиха

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015. година	2014. година
Материјал за израду	41.299	32.194
Исправка вредности материјала	(2.268)	(569)
Резервни делови	1.635	1.666
Исправка вредности резервних делова	(10)	-
Алат и инвентар, ауто гуме	33.142	29.286
Исправка вредности алата и инвентара	(31.232)	(27.698)
Роба	343	343
Исправка вредности робе	(105)	(105)
Плаћени аванси за залихе и услуге	910	1.310
Укупно	43.714	36.427

Залихе са стањем на дан 31. децембра 2015. године исказане су у износу од 43.714 хиљада динара. Предузеће је извршило попис залиха са стањем на дан 31. децембра 2015. године и усклађивање књиговодственог са стварним стањем.

Залихе материјала за израду исказане су у бруто износу од 41.299 хиљада динара, а односе се на залихе основног материјала, хлора, материјала на пречистачу, електроматеријала, хигијенско - санитарног материјала, залихе лабораторијског и канцелариског материјала, водомера, горива и мазива на УПОВ-у.

Предузеће је на основу процене Комисије умањило вредности залиха материјала за израду у износу од 2.268 хиљада динара због обезвређења материјала на тржишту.

Залихе резервних делова исказане су у износу од 1.635 хиљада динара, а односе се на резервне делове за водомере, службена возила, радне машине и хидромашинску опрему за водовод и канализацију. Обезвређена је вредност резервних делова у износу десет хиљада динара.

Залихе алата, инвентара и ауто гума исказане су у износу 33.142 хиљаде динара, а односе се на ситан алат и инвентар чија набавна вредност је мања од просечне зараде по запосленом у Републици Србији према последњем објављеном податку Републичког завода за статистику.

Извршена је исправка вредности алата, инвентара и ауто гума приликом стављања у употребу у износу од 31.232 хиљада динара.

Залихе робе исказане су у износу од 343 хиљаде динара, а односе се на принудну наплату у поступку извршења путем извршитеља.

Плаћени аванси за залихе исказани су у износу од 910 хиљада динара, у највећем делу се односе на услуге извршитеља од 629 хиљада динара, вршење ревизије од 115 хиљада динара и остале авансе од 166 хиљада динара.

Залихе материјала који се набавља од добављача, воде се по набавној вредности, а излаз залиха материјала врши се по методи просечне пондерисане цене.

Пријем материјала врши се на основу отпремнице од добављача при чему магационер сачињава пријемницу и исту евидентира у материјалном књиговодству. Материјални књиговођа врши унос цена и вредности у материјалном књиговодству, а даље се фактура евидентира у финансијском књиговодству. Приликом улаза материјала сачињаван је записник о квантитативном и квалитативном пријему. Излаз залиха врши се на основу радних налога и требовања, оверених од стране одговорних лица.

6.1.5. Потраживања по основу продаје

Табела бр. 5 – Структура потраживања по основу продаје

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015. година	2014. година
Купци у земљи	167.138	174.091
Купци – остала повезана правна лица	15	15
Исправка вредности потраживања од купаца	(28.990)	(30.412)
Укупно	138.163	143.694

Потраживања по основу продаје чине потраживања од купаца у земљи и купаца - остала повезана правна лица, а односе се на фактурисану реализацију по основу обављања делатности од општег интереса – комуналне делатности, снабдевањем водом за пиће, пречишћавањем и одвођењем атмосферских и отпадних вода.

Табела бр. 6 – Аналитички приказ купаца у земљи

-у хиљадама динара-

Купци у земљи	2015. година
<i>Физичка лица</i>	
Физичка лица - домаћинства – чиста вода, одвођење и пречишћавање	66.311
Физичка лица - кућни савети	46.700
Физичка лица - прикључци	4.804
Физичка лица - услуге из споредне делатности	740
Укупно	118.555
<i>Предузећа и предузетници</i>	
Фиделинка – скроб доо, у стечају, Суботица	2.440
Имлек ад, Млекара, Суботица	2.399
Матех доо, у стечају, Суботица	1.391
Пионир доо, Београд, Фабрика Суботица	1.124
МУП Републике Србије, Полицијска управа Суботица	974
Железнице Србије ад, Београд	737
ИМК 29 Новембар ад, у стечају, Суботица	556
АТБ Север доо, Суботица	508
Ротографика доо, Суботица	421
Окружни затвор, Суботица	365
ТР Симод – б пр Беким Тахири, Суботица	209
ЈКП Чистоћа и зеленило, Суботица	200
Sax caffe, Суботица	195
Актива бизнис доо, Суботица	116
Остали купци – предузећа и предузетници	11.901
Укупно	23.536
<i>Установе</i>	
Општа болница, Суботица	9.524
ЈКП Стадион, Суботица	2.146
Геронтолошки центар, Суботица	830
ПУ Наша радост, Суботица	807
Град Суботица	669
Гимнастичко друштво „Партизан – Железничар“, Суботица	515
ЈП Дирекција за изградњу Града Суботице, Суботица	406
Остали купци - установе	2.712
Укупно	17.609
<i>Правна лица и предузетници у оквиру кућних савета</i>	
Трубадур Caffe клуб, Суботица	153
Кафана Батес, Суботица	114
Суботичке новине доо, Суботица	103
Трговина на мало, пр Петковић Наташа, Суботица	80
Фотографска радња, Суботица	77
SAR Еуро Инвест доо, Суботица	72
Профит, export - import доо, Суботица	62
Остали купци и предузетници - правна лица у оквиру кућних савета	2.016
Укупно	2.677
<i>Тужени купци</i>	
Тужени купци у оквиру кућних савета	1.698

Купци у земљи	2015. година
Тужени купци - домаћинства	698
Остали тужени купци	554
Укупно	2.950
Екстерне услуге	
СУ Проспект доо, Суботица	300
Теленор доо, Београд	198
ЈП Дирекција за изградњу града, Суботица	107
Борика доо, Суботица	91
Општина Ада	81
Потиски водоводи доо, Хоргош	80
Остали купци - екстерне услуге	954
Укупно	1.811
Свега	167.138

Налаз

Од укупне вредности потраживања по основу продаје, изузев физичких лица, која на дан 31. децембра 2015. године износе 44.702 хиљаде динара, нису усаглашена потраживања од 24.033 хиљаде динара (54%).

Предузеће је у Напоменама уз Финансијске извештаје за 2015. годину обелоданило да су неусаглашена потраживања од купаца у износу од 24.033 хиљаде динара (54%), а од укупних потраживања по основу продаје изузев физичких лица. Предузеће је са својим купцима у 2015. години спровело поступке усаглашавања, достављајући списак неплаћених обавеза, односно ИОС-е, у складу са чланом 18. Закона о рачуноводству.

Препорука број 2

Препоручује се Предузећу да у складу са чланом 18. Закона о рачуноводству⁵, у 2016. години, са купцима – правним лицима и предузетницима усагласи потраживања по основу продаје.

Корекције пописа потраживања

Док је Предузеће било у фази израде финансијских извештаја, у поступку ревизије утврдили смо да се значајан део потраживања од купаца за испоручену воду, нарочито од физичких лица - домаћинстава и физичких и правних лица - кућни савети, не наплати у року од годину дана, а да се при том нису предузимале све неопходне расположиве и законске мере за њихову наплату. Према усвојеним рачуноводственим политикама, ова потраживања се исказују на исправци вредности потраживања. Тако је на дан 31. децембра 2014. године, исправка вредности потраживања повећана за 30.412 хиљада динара, а 31. децембра 2015. године, повећана за 17.345 хиљада динара.

Поред наведеног, по извршеном попису, Надзорни одбор је 27. јануара 2016. године, на предлог Комисије за попис, донео Одлуку о искњижавању - трајном отпису оних потраживања која су претходно била исказана на исправци вредности, а која нису наплаћена у текућој години и мањег дела оних потраживања која су у међувремену утужена. За највећи део ових потраживања нису предузете све законске и расположиве мере за њихову наплату, пре исказивања на исправци вредности нити након тога. Тако је по попису за 2014. годину трајно искњижено 8.288 хиљада динара, а по попису за 2015. годину 13.270 хиљада динара. Нарочито је неоснован отпис потраживања на овај начин од предузетника (у оквиру кућних савета) због тога што се на та потраживања примењује

општи рок застарелости од десет година и што предузетник одговара за обавезе целокупном својом имовином.

Мишљења смо да наведени начин описа потраживања, није у складу са усвојеним рачуноводственим политикама, Закључком Пословног савета о репрограму и другим процедурама Предузећа. Такође, није у складу са одредбама Уговора о пружању услуга снабдевања водом, сакупљања и обраде отпадних вода за Град Суботицу, који је закључен са оснивачем, (број 209/1-2009 од 29. јуна 2009. године, са применом од 1. јануара 2011. године) и анексом тог уговора. Наиме, Предузеће није на адекватан начин одговорило на ризик застарелости потраживања иако га је идентификовало, а као висок ризик проценило његов утицај и велику вероватноћу настанка.

Због наведеног у поступку ревизије, пре сачињавања коначних финансијских извештаја, дата је следећа препорука:

-Предузеће треба, за наведена потраживања као и она за која, зависно од купца, није протекао период од годину/три или десет година, након свеобухватне анализе истих, да предузме све законске и расположиве мере са циљем наплате, укључујући и репрограм као активну меру, искључење и утужење, у складу са Законом о комуналним делатностима¹⁸, Одлуком о снабдевању водом, Уговором о пружању услуга снабдевања водом, сакупљања и обраде отпадних вода за Град Суботицу, Законом о облигационим односима¹¹, Законом о заштити потрошача⁴ и Закључком Пословног савета, водећи рачуна да меру наплате путем извршитеља или суда предузима пре наступања законског рока за застарелост конкретних потраживања.

Предузеће је потом, након детаљне анализе, предузело одређене мере ради отклањања наведене неправилности:

-претходно искњижена потраживања од 13.270 хиљада динара су враћена на исправку вредности потраживања у износу од 11.765 хиљада динара, а за њих се предузимају расположиве мере за њихову наплату, укључујући репрограм дуга, као и искључење и утужење,

-преостали износ од 1.505 хиљада динара, који је био исказан на исправци вредности, а који се односи на потрошаче против којих су изгубљени спорови, или на потрошаче који су брисани из Агенције за привредне регистре, због немогућности наплате, трајно је искњижен,

-извршена је измена рачуноводствених политика, која се односи на исправку вредности потраживања од купаца - правних лица и предузетника, у циљу реалнијег вредновања потраживања од купаца и

-закључен је уговор са Републичким геодетским заводом ради коришћења података из катастра непокретности у вези са потрошачима, путем web апликације, а који нису јавно доступни.

Одлуком Надзорног одбора од 27. јануара 2016. године, у оквиру редовног годишњег пописа, усвојен је и попис потраживања са стањем на дан 31. децембра 2015. године, који је услед претходно наведених корекција на рачунима потраживања од купаца, као и исправци вредности потраживања, од стране именоване пописне Комисије измењен и усвојен на седници Надзорног одбора од 19. маја 2016. године.

Стање потраживања од купаца на дан 31. децембра 2015. године, које је утврђено пописом је усаглашено са стањем потраживања у пословним књигама Предузећа.

---

¹⁸ „Службени гласник РС“, број, 88/2011

Предузеће је током 2015. године, ради наплате доспелих потраживања, поднело укупно 538 предлога за извршење на основу веродостојне исправе против потрошача – физичких лица и шест против правних лица. Укупна вредност ових потраживања од физичких лица је 8.523 хиљада динара. Окончано је 280 предмета, а наплаћена су потраживања су у вредности 2.748 хиљада динара. Укупна вредност потраживања од правних лица по поднетим предлозима за извршење на основу веродостојне исправе је 2.245 хиљада динара, а наплаћен је износ од 245 хиљада динара у једном окончаном поступку.

Предузеће је почетком 2015. године, након договора са осталим учесницима у заједничкој наплати и представницима Града Суботица, уместо достављања и наплате рачуна путем инкасаната, прешло на доставу рачуна путем поште и то: кућним саветима - физичким и правним лицима као и домаћинствима - широкој потрошњи. Такође, Предузеће је мењало изглед рачуна, тако да се на њему види износ претходног дуга. Затезну камату за потраживања која нису измирена у року, Предузеће је почело да обрачунава у августу 2015. године, истовремено са променом начина доставе рачуна.

Налаз

Предузеће нема закључене уговоре о прикључењу са корисницима услуга у смислу члана 11. Уговора о пружању услуга, снабдевању водом, сакупљања и обраде отпадних вода за Град Суботицу, који регулише права и обавезе како Предузећа, тако и корисника услуга у погледу обима и квалитета услуга, наплате и искључења. Мишљења смо да би ажурирањем постојећег регистра потрошача и закључењем уговора о прикључењу са потрошачима, Предузеће могло ефикасније предузимати мере наплате својих потраживања.

Ризик

Ако се не ажурира постојећи регистар корисника услуга Предузеће неће моћи предузимати ефикасне мере са циљем наплате потраживања од корисника услуга.

Препорука број 3

Предузеће треба да предузме мере којима ће ажурирати постојећи регистар корисника услуга са циљем закључења уговора о прикључењу, са корисницима услуга у складу са чланом 11. Уговора о пружању услуга, снабдевању водом, сакупљања и обраде отпадних вода за Град Суботицу.

На основу Одлуке Надзорног одбора од 19. маја 2015. године, извршена је корекција годишњег пописа у делу потраживања од купаца. Узимајући у обзир да су наследници преминулих у међувремену платили део дуга, директно искњижена потраживања после корекције пописа износе 1.975 хиљада динара, а односе се на тужене потрошаче за воду и погонску спремност, (зампреминуле и одбачене), трошкове извршитеља (за преминуле и одбачене), рекламације и застарела потраживања из 2012, 2014. и 2015. године за домаћинства - широку потрошњу и кућне савете.

Исправка вредности потраживања од купаца

Табела бр. 7 - Промене на исправци вредности потраживања од купаца

-у хиљадама динара-

Исправка вредности потраживања од купаца	2015. година
Стање на дан 1. јануара 2015. године	30.412
Повећање исправке у току 2015. године	15.866
Смањење наплаћена потраживања - у корист прихода	(15.783)

Исправка вредности потраживања од купаца	2015. година
Смањење искњижење исправке из 2014. године	(1.505)
Стање на дан 31. децембра 2015. године	28.990

Повећање исправке вредности у току године се односи на потрошаче - кућне савете и широку потрошњу, за које је протекао рок од годину дана од настанка потраживања, у складу са усвојеним рачуноводственим политикама.

Табела бр. 8 - Преглед исправке потраживања од купаца

Назив	2015. година
Кућни савети	15.570
Широка потрошња	9.773
Предузећа	2.385
Предузетници	540
Установе	371
Услуге из споредне делатности од правних лица	351
Укупно	28.990

Усвојене рачуноводствене политике, у вези са исправком вредности потраживања од купаца, у року од три године од дана пружања услуга за правна лица и року од десет година за купце - предузетнике, који рокови у суштини представљају опште рокове застарелости према члану 371. и 378. Закона о облигационим односима¹¹, одступају од захтева Међународних рачуноводствених стандарда у погледу процене вредности потраживања, односно процене наплативости ради исправке вредности потраживања.

Због тога је Предузећу, у поступку ревизије дата препорука да се изврше измене рачуноводствених политика, што је учињено, на основу Одлуке Надзорног одбора од 28. јула 2016. године, на следећи начин:

-отпис краткорочних потраживања код којих постоји вероватноћа ненаплативости, врши се индиректним отписивањем, док у случајевима када је могућност наплате извесна и документована (судско решење, стечај, ликвидација и др.), Предузеће врши директан отпис,

-индиректан отпис, односно исправка вредности потраживања од купаца, врши се код потраживања код којих је од рока за наплату прошло годину дана. Процена наплативости потраживања од правних лица врши се појединачно за сваког купца, односно за свако појединачно потраживање и

-без обзира на начин отписа потраживања, на предлог Комисије за попис обавеза и потраживања, формиране од стране Пословодног савета, приликом израде годишњег рачуна уколико су се стекли услови за отпис и исправку потраживања, Надзорни одбор Предузећа доноси Одлуку о отпису и исправци ненаплаћених потраживања који терете расходе Предузећа.

6.1.6. Друга потраживања

Табела бр. 9 – Структура других потраживања

Друга потраживања	2015. година	2014. година
Потраживања од Града Суботице и МЗ Ново Село	13.238	-

Друга потраживања	2015. година	2014. година
Потраживања за затезну камату	604	-
Потраживања по основу преплаћених пореза	579	12
Потраживања по основу накнада штета	490	-
Потраживања за боловање и породилје	450	-
Потраживања за више плаћен порез на добитак	298	298
Потраживања од запослених	101	98
Потраживања за камату на депозите по виђењу	10	15
Остала потраживања	1.866	2.659
Укупно	17.636	3.082

Потраживања од Града Суботице и МЗ Ново Село исказана у износу од 13.238 хиљада динара. Потраживања од Града Суботице од 9.778 хиљада динара, односе на субвенције за израду бунарске конструкције за бунар В-19/III у оквиру водозахвата I. Потраживање од МЗ Ново Село од 3.460 хиљада динара, односи се на заједничко финансирање изградње водоводне мреже у Беочинској и улици Матије Пољаковића, на основу уговора о пословно - техничкој сарадњи (број I-42Ug/70-13 од 4. децембра 2013. године).

Потраживања за затезну камату исказана у износу од 604 хиљаде динара, а односе се на обрачун затезне камате на потраживања од купаца која нису у року измирена.

Потраживања по основу преплаћених пореза исказана у износу од 579 хиљада динара, у највећем делу се односе на претплату накнаде за одводњавање од 564 хиљаде динара.

Потраживања по основу накнаде штета исказана у износу од 490 хиљада динара, а односе се на потраживање од извођача радова услед неоправданог кашњења у извршењу радова, на име уговорене казне.

Потраживања за боловање и породилје исказана у износу од 450 хиљада динара, а односе се на потраживања накнада зарада које се рефундирају.

Потраживања за више плаћен порез на добитак исказана у износу од 298 хиљада динара. Пореским билансом за 2008. годину утврђена је обавеза плаћања пореза на добит за 2009. годину. У Пореском билансу за 2009. и 2010. годину утврђен је губитак који се користио за умањење опорезиве добити која је исказана у Пореском билансу за 2011, 2012. и 2013. годину.

Потраживања од запослених исказана у износу од 101 хиљаду динара, у највећем делу се односе на надокнаду штете од 93 хиљаде динара.

Остала потраживања исказана у износу од 1.866 хиљада динара, у највећем делу се односе на потраживање за трошкове обједињене наплате у износу од 1.646 хиљада динара, који настају у Предузећу, а који се деле према дефинисаним критеријумима из уговора на ЈКП Чистоћа и Зеленило, Суботица и ЈКП Димничар, Суботица.

6.1.7. Краткорочни финансијски пласмани

Краткорочни финансијски пласмани исказани су у износу од 23 хиљаде динара, а односе се на део дугорочног стамбеног кредита запосленог, који доспева до једне године (уговор

број 42/46-95 од 6. априла 1995. године и анекс уговора број 14/49-1/2015 од 25. септембра 2015. године).

6.1.8. Готовински еквиваленти и готовина

Табела бр. 10 – Структура готовинских еквивалената и готовине

-у хиљадама динара

Назив	2015. година	2014. година
Текући (пословни) рачуни	7.277	2.282
Хартије од вредности	2	82
Управа за трезор	316	-
Благајна	112	240
Текући рачун (Стамбени фонд)	167	149
Девизни рачун	9	10
Укупно	7.883	2.763

Предузеће је извршило попис готовине и готовинских еквивалената са стањем на дан 31. децембра 2015. године и ускладило књиговодствено стање са стварним стањем.

Предузеће је са пословним банкама усагласило стање новчаних средстава на дан 31. децембра 2015. године.

Наплату утрошене воде од физичких лица, кућних савета и правних лица као и других услуга (димничарине и чишћења), Предузеће обавља преко благајни и текућих рачуна. Благајничко пословање обавља се преко динарских благајни (пет), од којих се три благајне налазе у седишту Предузећа, а преостале две у Бајмоку и Чантавиру. Девизна благајна се налази седишту Предузећа.

У поступку ревизије извршен је попис благајне, у Чантавиру дана 27. маја 2016. године у присуству благајника, при чему је утврђено стање готовине од 27.096,06 динара. Такође попис благајне је извршен и у седишту Предузећа, дана 20. јуна 2016. године, при чему је утврђено стање готовине од 366.884,34 динара. Појединачне уплате готовине на шалтеру слажу се са прилозима уз благајну – одсечци рачуна по којима су извршене уплате грађана.

Стање девизних средстава на девизном рачуну од 74,93 EUR, у динарској противвредности девет хиљада динара на дан 31. децембра 2015. године, односи се на девизна средства по основу откупа конкурсне документације приликом учешћа у поступку јавне набавке.

Предузеће је на дан 31. децембра 2015. године извршило обрачун курсних разлика по основу стања девизних средстава на девизном рачуну, у складу са МРС 21 Ефекти девизних курсева.

6.1.9. Порез на додатну вредност

Табела бр. 11 – Структура пореза на додатну вредност

-у хиљадама динара-

Назив	2015. година	2014. година
ПДВ у примљеним фактурама по општој стопи (осим плаћених аванса)	1.262	1.821
ПДВ у датим авансима по општој стопи	173	84

Назив	2015. година	2014. година
ПДВ у примљеним фактурама по посебној стопи (осим плаћених аванса)	64	54
ПДВ у датим авансима по посебној стопи	3	5
Укупно	1.502	1.964

6.1.10. Активна временска разграничења

Табела бр. 12 – Структура активних временских разграничења

-у хиљадама динара-

Назив	2015. година	2014. година
Унапред плаћени трошкови (стручни часописи, осигурање)	1.815	2.151
Обрачунати приходи по основу пружених услуга	1.014	-
Укупно	2.829	2.151

Унапред плаћени трошкови исказани у износу од 1.815 хиљада динара, а у највећем делу се односе на трошкове осигурања од 1.470 хиљада динара и остале трошкове (трошкове за стручне часописе, за приступ интернету и друго).

Обрачунати приходи по основу пружених услуга исказани у износу од 1.014 хиљада динара, а односе се на изградњу канализационог прикључка и дела водоснабдевања за објекат Европског едукативног центра. Услуга је фактурисана Граду Суботица, у фебруару 2016. године.

6.1.11. Капитал

Табела бр. 13 – Структура капитала

-у хиљадама динара-

Назив	2015. година	2014. година
Државни капитал	2.048.575	2.048.575
Остало основни капитал	-	5.387
Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	107.051	109.829
Нереализовани губици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног резултата	(795)	(1.664)
Нераспоређени добитак текуће године	18.040	2.778
Губитак ранијих година	(76.849)	-
Губитак текуће године	-	(85.014)
Стање на дан 31. децембра 2015. године	2.096.022	2.079.891

Основни капитал ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица исказан у Билансу стања на дан 31. децембра 2015. године у износу од 2.048.575 хиљада динара, а обухвата државни капитал (100%).

Државни капитал представља капитал јавног предузећа кога је основала јединица локалне самоуправе, Град Суботица. Државни капитал обезбеђује се из јавних прихода и са његовим располагањем одлучује оснивач.

Основни капитал Предузећа у износу од 2.048.575 хиљада динара, регистрован је у Агенцији за привредне регистре (решење број БД 84620/2014 године), у складу са чланом 65. Закон о јавним предузећима¹³.

Предузеће је, на основу Одлуке Надзорног одбора од 27. августа 2014. године, из

остварене нето добити за 2013. годину од 19.618 хиљада динара, уз сагласност Скупштине града Суботице од 25. септембра 2014. године, повећало вредност основног капитала. Наведено повећање основног капитала је 14. јануара 2015. године регистровано код Агенције за привредне регистре. Основни - државни капитал исказан у пословним књигама у вредности од 2.048.575 хиљада динара, једнак је регистрованом основном капиталу.

Ревалоризационе резерве Предузећа, које на дан 31. децембра 2015. године износе 107.051 хиљада динара, формиране су по основу процене вредности управних зграда, викенд куће на Палићу и пословног простора у ул. Рајхла Ференца у Суботици у 2013. години.

Приликом обрачуна резервисања за отпремнине запослених код одласка у пензију у складу са МРС 19 Примања запослених, утврђен је актуарски добитак у висини од 869 хиљада динара. У складу са изменама МРС 19, актуарски добити су признати у осталом свеобухватном резултату преко рачуна - 331 у периоду у коме су настали.

Нераспоређени добитак текуће године у износу од 18.040 хиљада динара, резултат је разлике прихода и расхода Предузећа у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2015. године (15.262 хиљада динара) и преноса дела ревалоризационих резерви на нераспоређени добитак током периода обрачунавања амортизације (2.778 хиљада динара). Износ дела ревалоризационе резерве на нераспоређену добит утврђен је као количник ревалоризационе резерве и преосталог века коришћења објекта.

Табела бр. 14 - Распоред ревалоризационих резерви у корист нераспоређене добити

-у хиљадама динара-

Назив објекта	Ревалоризационе резерве	Преостали корисни век	Износ за пренос 330/341
Наплата услужни центар	53.556	60	893
Управна згарда	47.706	30	1.590
Викенд кућа на Палићу	6.912	31	223
Пословни простор Рајхл Ференца	1.655	23	72
Укупно	109.829		2.778

Предузеће је на основу Одлуке Надзорног одбора од 18. маја 2015. године, на коју је сагласност дала Скупштина града Суботице, дана 24. јула 2015. године, покрило део губитка из претходне године у износу од 8.165 хиљада динара, на терет осталог основног капитала од 5.387 хиљада динара и нераспоређене добити настале преносом дела ревалоризационих резерви од 2.778 хиљада динара.

6.1.12. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања су исказана у износу од 18.569 хиљада динара, а односе се на резервисања за отпремнине запослених приликом одласка у пензију.

6.1.13. Дугорочне обавезе

Табела бр.15 – Структура дугорочних обавеза

-у хиљадама динара-

Назив	2015. година	2014. година
Дугорочни кредити и зајмови у земљи	-	817
Обавезе по основу финансијског лизинга	11.867	16.454

Остале дугорочне обавезе	586.150	508.070
Укупно	598.017	525.341

Обавезе по основу финансијског лизинга исказане су у износу 11.867 хиљада динара, а односе се на обавезу према VB Leasing-у доо, Београд (у даљем тексту: давалац лизинга) по основу набавке доставног возила Fiat Ducato и специјалног теретног возила Iveco Eurocargo – Kanal Džet за обављање делатности.

Уговор о финансијском лизингу са даваоцем лизинга за набавку доставног возила Fiat Ducato закључен је 4. априла 2014. године, на износ 20.112,00 EUR, уз номиналну каматну стопу 7,25% са роком отплате од тридесет шест месеци.

Дана 30. септембра 2014. године, закључен је уговор са даваоцем лизинга за набавку специјалног теретног возила Iveco Eurocargo – Kanal Džet на износ 165.608,28 EUR, уз номиналну каматну стопу 7,25% са роком отплате од шездесет месеци.

Укупне обавезе по уговорима о финансијском лизингу исказане су износу од 16.454 хиљада динара, од чега се 11.867 хиљада динара односи на дугорочне обавезе, а 4.678 хиљада динара на обавезе које доспевају до годину дана.

Предузеће је извршило усаглашавање обавеза по основу финансијског лизинга, као и рекласификацију обавеза које се односе на период до годину дана.

Остале дугорочне обавезе исказане су у износу 586.150 хиљада динара, а односе се на дугорочне обавезе према Граду Суботици по основу уговора о другостепеном зајму за изградњу и реконструкцију уређаја за пречишћавање отпадних вода у износу 297.093 хиљада динара и обавезе по основу Пројекта за унапређење водних система Суботице у износу од 289.057 хиљада динара.

Обавезе по основу Уговора о другостепеном зајму за изградњу и реконструкцију за пречишћавање отпадних вода исказане су у износу 297.093 хиљада динара, односно 2.443 хиљаде EUR.

Град Суботица је 6. априла 2005. године са Европском банком за обнову и развој (у даљем тексту: EBRD) закључио уговор о кредиту у вредности 9.000 хиљада EUR. Намена кредита је финансирање програма реконструкције општинске инфраструктуре у општини Суботица. Уговорена је отплата кредита у једнаким полугодишњим ануитетима, са роком отплате до краја 2019. године. Стање обавеза по кредиту на дан 31. децембра 2015. године износи 3.257 хиљада EUR, од чега се на дугорочне обавезе односи 2.443 хиљаде EUR, а на краткорочне обавезе 814 хиљада EUR.

Обавезе по основу Уговора о супсидијарном зајму и донацији за Пројекат унапређења водних система Града Суботице исказане су у износу 289.057 хиљада динара. Уговор о супсидијарном зајму и донацији закључен је 31. јануара 2014. године између Предузећа, Града Суботице и EBRD. Вредност уговора је 11.000 хиљада EUR. Уговорена је и донација од 1.300 хиљада EUR. Намена зајма је финансирање даљег развоја бунарских капацитета као и секундарних водоводних и канализационих мрежа по Пројекту за унапређење водних система Града Суботице.

Предузеће је до 31. децембра 2015. године повукло средстава зајма у износу 2.797.032,82 EUR. Уговорена је отплата зајма у 18 једнаких полугодишњих ануитета са периодом отплате од 27. јануара 2016. до 27. јула 2024. године. Град Суботица отплаћује девет ануитета до 27. јануара 2020. године, а након тога до краја периода отплате, отплату ће вршиће Предузеће. Уговорено је да ће Предузеће вредност ануитета које отплаћује Град Суботица у пословним књигама књижити као повећање основног капитала.

Предузеће је, на дан 31. децембра 2015. године, у оквиру краткорочних финансијских обавеза од 196.866 хиљада динара, исказало и износ од 51.135 хиљада динара који се односи на обавезе према ЕБРД - Пројекат за унапређење водних система Суботице.

С обзиром да је Град Суботица, Уговором о супсидијарном зајму, преузео да уместо Предузећа плати ове обавезе и да ће се за отплаћени износ повећати удео Града у капиталу Предузећа, ове обавезе је требало исказати у оквиру обавеза које се могу конвертовати у капитал.

Предузеће је у пословним књигама за 2016. годину, након што су обавезе по I и II ануитету, измирене од стране Града Суботица, ЕБРД-у, извршило прекњижавање исказаних краткорочних обавеза у износу 51.135 хиљада динара, у корист обавеза које се могу конвертовати у капитал.

Препорука број 4

Препоручује се Предузећу да у својим пословним књигама, обавезе које је Уговором о супсидијарном зајму и донацији, уместо Предузећа преузео и измирује Град, исказује у оквиру обавеза које се могу конвертовати у капитал.

6.1.14. Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе исказане су у износу од 15.596 хиљада динара, а односе се на порез на добит Предузећа који се плаћа у будућим периодима. Обрачунате обавезе настале су по основу средстава која подлежу амортизацији, резервисања за отпремнине у складу са МРС 19, обезвређења залиха робе, неплаћених јавних прихода који не зависе од резултата пословања и пренетог пореског губитка.

Табела бр 16 - Промене у току године

-у хиљадама динара-

Назив	Износ
Стање на почетку године	15.312
Повећање у току године	284
Стање на крају године	15.596

6.1.15. Краткорочне обавезе

Табела бр. 17 – Структура краткорочних обавеза

-у хиљадама динара-

Назив	2015. година	2014. година
Краткорочне финансијске обавезе	196.866	141.046
Примљени аванси, депозити и кауције	6.116	3.739
Обавезе из пословања	94.340	42.576
Остале краткорочне обавезе	20.050	20.915
Обавезе по основу пореза на додату вредност	1.809	729
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	534	702
Пасивна временска разграничења	1.207.333	1.107.212
Укупно	1.527.048	1.316.919

6.1.15.1. Краткорочне финансијске обавезе

Табела бр. 18 – Структура краткорочних финансијских обавеза

- у хиљадама динара-

Назив	2015. година	2014. година
Краткорочни кредити и зајмови у земљи	41.200	36.200
Остале краткорочне финансијске обавезе	155.666	104.846
Укупно	196.866	141.046

Краткорочни кредити и зајмови у земљи исказани су износу 41.200 хиљада динара, а односе се на револвинг кредит код Банке Поштанске штедионице ад, Београд. Предузеће је спровело поступак јавне набавке 2. јуна 2015. године, закључило је уговор о краткорочном револвинг кредиту на износ 51.500 хиљада динара, уз каматну стопу од 5,65% на годишњем нивоу, односно 6,23% ефективна каматна стопа и једнократну провизију 0,3% са роком враћања до 2. јуна 2016. године. Банка је 12. јуна 2015. године уплатила средства Предузећу у износу од 46.000 хиљада динара. Средства одобреног кредита искоришћена су за отплату рате Граду Суботици по основу кредита ЕБРД. У току 2015. године отплаћен је кредит у износу 5.800 хиљада динара, док неотплаћени део износи 41.200 хиљада динара. Градско веће Града Суботице дало је сагласност на задужење Предузећа.

Остале краткорочне финансијске обавезе исказане су у износу 155.666 хиљада динара, а односе се на обавезе према ЕБРД - Пројекат за унапређење водних система Суботице у износу 99.031 хиљада динара, према Граду Суботици по основу другостепеног зајма за реконструкцију у износу 51.135 хиљада динара, по основу финансијског лизинга у износу 4.678 хиљада динара и дугорчни кредит код Банке Поштанске штедионице ад, Београд у износу 822 хиљаде динара. (Напомена 6.1.13.)

6.1.15.2. Примљени аванси, депозити и кауције

Примљени аванси од купаца исказани у износу 6.116 хиљада динара, а односе се на претплате физичких лица за испоручену воду у износу 4.460 хиљада динара, претплате установа и правних лица у износу 1.297 хиљада динара, уплате грађана и правних лица за прикључак воде и канализације у износу 250 хиљада динара и претплате предузетника за утрошену воду у износу 109 хиљада динара. Предузеће није извршило усаглашавање примљених аванса са правним лицима у износу 473 хиљаде динара, што је обелоданило у напоменама уз финансијске извештаје.

6.1.15.3. Обавезе из пословања

Табела бр. 19 - Структура обавеза из пословања

- у хиљадама динара-

Назив	2015. година	2014. година
Добављачи – остала повезана правна лица у земљи	43	663
Добављачи у земљи	85.929	36.008
Добављачи у иностранству	8.296	1.946
Остале обавезе из пословања	72	3.959
Укупно	94.340	42.576

Добављачи - остала повезана правна лица исказани су у износу од 43 хиљаде динара, а односе се на обавезу према Заводу за водопривреду доо, Суботица

Добављачи у земљи

Табела бр. 20 – Аналитички приказ добављача у земљи

-у хиљадама динара-

Назив	2015. година
ГП Градитељ НС доо, Нови Сад	46.791
ГЕО Инжењеринг БГП доо, Београд	9.808
ЕПС Снабдевање доо, Београд	5.459
Терах niskogradnja доо, Суботица	2.435
ДТД- ВДП Северна Бачка, Суботица	2.155
Јаворник доо, Суботица	1.462
ЈКП Чистоћа и зеленило, Суботица	1.309
Инса ад, Земун	1.281
Мима комерц доо, Земун	1.088
Еуро петрол доо, Суботица	1.059
Остали добављачи	13.082
Укупно	85.929

Обавезе према добављачима у земљи исказане су у износу од 85.929 хиљада динара, а нису усаглашене са повериоцима 7.547 хиљада динара, односно (9%). Предузеће је у Напоменама уз финансијске извештаје обелоданило неусаглашене обавезе према добављачима у земљи.

Обавезе према добављачу ГП Градитељ НС доо, Нови Сад исказане су износу од 46.791 хиљада динара, а односе се на обавезу по основу 10% од вредности извршених радова који се исплаћују након издавања перформанс сертификата по основу изведених радова за реализацију Пројекта за унапређење водних система Града Суботице. Пројекат се финансира из средстава кредита ЕБРД и донације European Western Balkans Joint Funds. Предузеће је извршило усаглашавање обавеза са овим добављачем. (Напомена 6.1.13.)

Добављачи у иностранству, исказани су у износу од 8.296 хиљада динара, а односе се на добављача IC Consulente, Беч са којим су и усаглашене.

Остале обавезе из пословања исказане су у износу 72 хиљаде динара, а односе се на обавезе према Граду Суботици за екологију на територији Града Суботице.

6.1.15.4. Остале краткорочне обавезе

Остале краткорочне обавезе исказане су у износу 20.050 хиљада динара, а односе се на обрачунате обавезе за зараде и доприносе на терет послодавца за децембар 2015. године, у износу 17.272 хиљада динара, обавезе за доприносе на терет послодавца за рад са увећаним трајањем у износу 2.370 хиљада динара, обавезе по основу стручне праксе у износу 253 хиљаде динара и обавезе за камате за по основу кредита у износу 155 хиљада динара. Зарада за месец децембар исплаћена је у јануару 2016. године.

6.1.15.5. Обавезе по основу пореза на додату вредност

Обавезе по основу пореза на додату вредност исказане су у износу од 1.809 хиљада динара, а односе се на порез на додату вредност за децембар месец 2015. године. Предузеће је измирило ове обавезе у јануару 2016. године.

6.1.15.6. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине

Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине исказане су у износу 534 хиљаде динара, а односе се на порез по основу привременог умањења основице за обрачун и исплату зарада и накнада члановима надзорног одбора код корисника јавних средстава.

6.1.15.7. Пасивна временска разграничења

Пасивна временска разграничења исказана су у Билансу стања на дан 31. децембра 2015. године у износу од 1.207.333 хиљада динара, а чине их примљене донације у 2015. години (155.958 хиљада динара), као и ранијем периоду од донатора EBRD и European Western Balkans Joint Funds, АПВ - Фонд за капитална улагања и капиталне субвенције примљене из буџета Града Суботице у укупном износу од 1.207.093 хиљада динара, као и унапред плаћени трошкови од 240 хиљада динара.

Табела бр. 21 - Стање и промене на примљеним донацијама

-у хиљадама динара-

Назив	Из буџета	Стране донације	Остале донације	Укупно
Стање на почетку године	647.551	410.316	49.345	1.107.212
Повећање у 2015. години	63.473	87.697	4.788	155.958
Смањење у корист прихода	(11.145)	(38.046)	(1.114)	(50.305)
Смањење - поврат средстава	(5.772)	-	-	(5.772)
Стање на крају године	694.107	459.967	53.019	1.207.093

Пасивна временска разграничења исказана су у Билансу стања на дан 31. децембра 2015. године у износу од 1.207.333 хиљада динара, а у целости чине примљене донације у 2015. години (155.958 хиљада динара), као и ранијем периоду од донатора EBRD и European Western Balkans Joint Funds, АПВ - Фонд за капитална улагања и капиталне субвенције примљене из буџета Града Суботице.

У току 2015. године, Предузеће је примило нове донације укупне вредности од 155.958 хиљада динара и то:

- од Града Суботица, донације у вредности од 63.473 хиљаде динара, од чега се 15.565 хиљада динара односи на примљене донације из буџета Града Суботице, а 47.908 хиљада динара се односе на пренете изграђене грађевинско - водопривредне објекте од стране Града Суботице, по решењима Градоначелника у 2015. години, према следећем прегледу:

Табела бр. 22 – Преглед примљених донација од Града Суботице у 2015. години

-у хиљадама динара-

Капиталне субвенције и пренос изграђених објеката	Износ
Капиталне субвенције из буџета Града Суботице	
Град Суботица - суфинансирање израде бунарске конструкције Б-19	9.778
Град Суботица - суфинансирање набавке опреме за побољшање ефикасности централног постројења за пречишћавање отпадних вода	3.700
Град Суботица-грађевинско и хидротехничко опремање бунара Б-31 у оквиру Водозахвата I	2.087
Укупно	15.565
Пренос изграђених објеката по решењима добијеним од Града Суботице	

Капиталне субвенције и пренос изграђених објеката	Износ
Траса водоводне мреже у улицама Вука Манђушића и Палмина	14.506
Траса фекалне канализационе мреже у улицама Вука Манђушића и Палмина	7.088
Водоводна мрежа у улицама Ференца Ђерија, Сегединска, 381 Нова	5.010
Водоводна мрежа у улицама Кањишки пут, Солунска, Ловранска	5.820
Канализациона мрежа у улици Славонској	2.828
Атмосферска канализациона мрежа у улицама Вука Манђушића и Палмина	12.656
Укупно	47.908
Свега	63.473

У пословним књигама, примљене донације из буџета Града, Предузеће исказује, на основу закљученог уговора на рачуну - потраживања од Града, у корист рачуна - примљене донације, након чега следи дознака средстава на рачун код Управе за трезор.

Пренети изграђени водопривредни објекти по решењима Градоначелника Града Суботица, исказују се у пословним књигама на рачунима грађевинских објеката и опреме, а у корист рачуна примљених донација. Овим решењима налаже се Градском секретаријату за финансије да искњижи у својим пословним књигама вредност улагања на одређеном водопривредном објекту - најчешће траса водовода, а ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица, да у својим пословним књигама укњижи вредност водопривредног објекта. За пренете објекте Град Суботица је инвеститор, а од Градске управе - Секретаријата за грађевинарство Град је добио решења за коришћење објеката, након завршене изградње и техничког пријема. Уговоре о извођењу радова са извођачима радова закључило је ЈП „Привредно технолошки паркови“, Суботица.

Примљене донације од страних донатора у вредности од 87.697 хиљада динара у току 2015. године, а односе се на примљене донације од European Western Balkans Joint Funds за изградњу колектора VII.

Из средстава примљене донације у 2015. години, поред средстава из кредита EBRD, суфинансирани су радови на изградњи колектора II. Са извођачем радова ГП Градитељ НС доо, Нови Сад, закључен је уговор за изградњу колектора II, колектора VII и Централног магистралног водовода. Вредност уговора је 5.124.573,88 EUR.

Примљена средства од осталих донатора у вредности од 4.788 хиљада динара чине у највећем делу средства примљена од Месне заједнице Ново Село за изградњу водоводне мреже у улицама Беочинска и Матије Пољаковића.

Смањење примљених донација у корист прихода у 2015. години у износу од 50.305 хиљада динара чини вредност обрачунате амортизације за некретнине, постројења и опрему која је у целини или делимично (адекватан део обрачунате амортизације средстава која су набављена из примљених донација).

Смањење примљених донација у 2015. години од 5.772 хиљада динара извршено је повратом неутрошених средстава за изградњу западног магистралног водовода – Суботица, Фонду за капитална улагања АПВ.

6.1.16. Ванбилансна евиденција

Табела бр. 23 - Структура ванбилансне активе и пасиве

-у хиљадама динара-

Назив	2015. година	2014. година
Примљене менице по закљученим уговорима	16.163	15.500

Назив	2015. година	2014. година
Примљене банкарске гаранције	86.269	200.149
Остала ванбилансна актива и пасива (црпна станица Дудова шума)	3.174	804
Укупно	105.606	216.453

Ванбилансна актива и пасива исказане су у износу 105.606 хиљада динара (у 2014. години у износу 216.453 хиљада динара). На овим позицијама су евидентиране примљене менице и банкарске гаранције по закљученим уговорима са добављачима у поступцима јавних набавки. Црпна станица Дудова шума није пренета на управљање Предузећу.

6.2. Биланс успеха

Табела бр. 24 - Структура прихода и расхода

-у хиљадама динара-

Приходи и расходи	Приходи	Расходи	Добитак/ Губитак
Пословни	677.597	642.653	34.944
Финансијски	1.321	10.048	(8.727)
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз Биланс успеха	15.783	-	15.783
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз Биланс успеха	-	15.673	(15.673)
Остали	1.237	9.919	(8.682)
Добитак из редовног пословања пре опорезивања	695.938	678.293	17.645
Нето губитак пословања које се обуставља, расходи промене рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијих периода	-	-	(2.099)
Одложени порески расходи периода	-	-	(284)
Нето добитак	-	-	15.262

Предузеће је у 2015. години исказало добитак из редовног пословања пре опорезивања у износу 17.645 хиљада динара (разлика укупних прихода од 695.938 хиљада динара и укупних расхода од 678.293 хиљада динара) и нето добитак у износу од 15.262 хиљада динара (умањењем добитка из редовног пословања пре опорезивања за нето губитак пословања који се обуставља, расходе промена рачуноводствене политике и исправке грешака из ранијих периода од 2.099 хиљада динара и умањењем одложених пореских расхода периода од 284 хиљаде динара).

Предузеће је у сегменту пословних прихода и расхода остварило добитак, док је у оквиру финансијских прихода и расхода и осталих прихода и расхода остварило губитак.

6.2.1. Пословни приходи

Табела бр. 25 - Структура пословних прихода

-у хиљадама динара-

Назив	2015. година	2014. година
Приходи од продаје производа и услуга	616.716	562.474
Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.	50.551	48.221

Назив	2015. година	2014. година
Други пословни приходи	10.330	11.173
Укупно	677.597	621.868

Табела бр. 26 - Аналитичка структура прихода од продаје производа и услуга на домаћем тржишту

-у хиљадама динара-

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	2015. година
Приходи од воде	
Приходи од продате воде	271.916
Умањење прихода по основу рекламација - вода	(3.281)
Укупно	268.635
Приходи од услуга	
Одвођење отпадних вода	127.421
Умањење прихода по основу рекламација – одвођење	(1.807)
Пречишћавање отпадних вода	154.572
Умањење прихода по основу рекламација – пречишћавање	(2.046)
Услуге за погонску спремност система	48.142
Водоводни и канализациони прикључци	13.468
Снимање канализационе мреже	2.662
Чишћење канализације	2.592
Одржавање водоводне мреже	1.300
Остали приходи	1.777
Укупно	348.081
Свега	616.716

Цене воде и услуга одвођења и пречишћавања отпадних вода утврђује Надзорни одбор Предузећа. Испорука воде, одвођење и пречишћавање отпадних вода су делатности од општег интереса, због чега је, ради заштите општег интереса, чланом 60. Закона о јавним предузећима прописана обавезна сагласност оснивача на одлуку о ценама.

На фактурисање испоручене воде и услуга одвођења и пречишћавања отпадних вода у 2015. години, примењује се Одлука о ценама чисте воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода, коју је донео Надзорни одбор 27. августа 2014. године (у даљем тексту: Одлука о ценама). Скупштина града Суботица, која у име Града врши оснивачка права, дала је сагласност на наведену одлуку 25. септембра 2014. године.

Табела бр. 27 – Цене услуга по категоријама потрошача

-у динарима-

Назив	Цена са ПДВ
<i>Широка потрошња и кућни савети</i>	
Чиста вода	49,28
Одвођење отпадних вода	27,94
Пречишћавање отпадних вода	31,68
<i>Пословни простор</i>	
Чиста вода	51,70
Одвођење отпадних вода	33,00
Пречишћавање отпадних вода	39,60
<i>Бенефицирани потрошачи и занатство</i>	
Чиста вода	51,70

Назив	Цена са ПДВ
Одвођење отпадних вода	31,60
Пречишћавање отпадних вода	35,40

Одлуком о ценама је такође прописано да уколико потрошња воде у домаћинствима и индивидуалним стамбеним зградама пређе 25 m³ месечно, разлика се обрачунава по цени воде за кориснике услуга у пословном простору.

6.2.1.1. Приходи од продаје, производа и услуга

1) Примењена цена корисницима у пословном простору који се налазе у заједничким стамбеним објектима - зградама

Предузеће корисницима у пословном простору који се налазе у заједничким стамбеним објектима - зградама (правна лица и предузетници) утрошену воду и услуге није обрачунавало по ценама за кориснике пословног простора, него по ценама за кориснике услуга у индивидуалном и колективном становању које су ниже. У поступку ревизије је утврђено да је корисницима у пословном простору који се налазе у стамбеним зградама чиста вода фактурисана по цени која је мања за 2,42 динара по m³, одвођење по цени која је мања за 5,06 динара по m³, а пречишћавање по цени која је мања за 7,92 динара по m³.

Према објашњењу одговорних лица, Предузеће ће у сарадњи са Градом извршити одређене корекције Одлуке о снабдевању водом, у вези са применом цена за пословне кориснике у колективном становању, након чега ће овим пословним потрошачима обрачун потрошње воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода, вршити по ценама за пословне потрошаче.

2) Попуст

Управни одбор Предузећа је 2013. године донео Одлуку о одобравању попушта, којом се потрошачима који редовно измирују своје обавезе одобрава попуст у висини 5% од износа задужења за наредни месец. Измене и допуне наведене одлуке донео је Надзорни одбор 29. октобра 2015. године. Према тим изменама и допунама, потрошачима у колективном становању, који до 20. у месецу у потпуности измире своја дуговања за пружене услуге, одобрава се попуст у висини 5% од износа задужења за наредни месец. Исто је утврђено и за потрошаче у индивидуалном становању, с тим да се попуст од 5% одобрава на износ задужења по наредном обрачуну. Наиме, читавања стварне потрошње овим корисницима врше се три пута годишње. Применом Одлуке о попустима (са изменама и допунама) Предузеће је у 2015. години, потрошачима одобрило попусте у износу од 12.811 хиљада динара.

Према објашњењу одговорних лица и приложеној документацији, Предузеће је 8. априла 2014. године доставило оснивачу захтев за давање сагласности на измене цена чисте воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода и Одлуку о ценама чисте воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода од 8. априла 2014. године, у којима је назначено да се попуст у висини од 5% одобрава корисницима у индивидуалном и колективном становању, који редовно измирују своје обавезе. Надлежни запослени у Градској управи су сугерисали да Одлука о попустима остане на нивоу Надзорног одбора, а не на нивоу Скупштине Града. Такође, Пословодни савет Предузећа, се у два наврата обраћао Надзорном одбору (25. августа 2014. године и 15. октобра 2015. године), са предлогом за укидање попушта. На седницама Надзорног одбора, које су одржане 27. августа 2014. године и 29. октобра 2015. године, није прихваћен предлог Пословодног савета.

Програмом пословања за 2015. годину, предвиђено је усклађивање цена воде за све категорије потрошача, до краја 2015. године на вишем нивоу. То је преузета обавеза по Уговору о кредиту, закљученом између Града и EBRD и по Уговору о пружању услуга снабдевања водом, сакупљања и обраде отпадних вода за Град Суботицу. Међутим, у 2015. години није дошло до усклађивања цена воде на наведени начин.

Налази

-Утврђено је да Предузеће, корисницима у пословном простору који се налазе у стамбеним зградама (правна лица и предузетници), утрошену воду и услуге није обрачунавало по ценама за кориснике пословног простора, него по ценама за кориснике услуга у индивидуалном и колективном становању које су ниже, те је утврђено да Предузеће није примењивало Одлуку о ценама у делу који се односи на кориснике пословног простора у заједничким стамбеним објектима - зградама, што није у складу са чланом 46. Одлуке о снабдевању водом. Наведеним чланом је прописано да потрошачи који обављају пословну делатност у индивидуалним или заједничким стамбеним објектима морају платити утрошену воду по цени која важи за кориснике у пословном простору.

-У вези са одобравањем попушта за уредно измирење обавеза потрошача, утврђено је да за Одлуку о попустима коју је донео Управни одбор 2013. године, а Надзорни одбор у 2015. години донео је измене и допуне те одлуке, не постоји сагласност Скупштине града Суботице. Такође је утврђено да Одлука о ценама не сарджи одредбе о било каквим попустима.

С обзиром да попусти на цене чине део политике цена и да имају карактер измене цена, а да Предузеће нема сагласност Скупштине града Суботице на одлуку из 2013. године, као ни на измене и допуне из 2015. године, поступило је супротно одредбама члана 60. Закона о јавним предузећима. Одобравањем попушта за које не постоји сагласност надлежног органа оснивача, Предузеће је неосновано умањило приходе за 12.811 хиљада динара.

Ризик

Непримењивањем прописаних цена и одобравањем попушта за које не постоји сагласност оснивача Предузећу изостају значајни приходи, односно приливи новчаних средстава.

Препорука број 5

Препоручује се Предузећу да ажурира евиденције о правним лицима и предузетницима који имају седиште и обављају пословну делатност у заједничким стамбеним објектима - зградама и да им утрошену воду, одвођење и пречишћавање, обрачунава по ценама које важе за кориснике услуга у пословном простору, у складу са Одлуком о снабдевању водом Скупштине града Суботица. Такође, да преиспита и усклади са Законом о јавним предузећима¹⁴ Одлуку Надзорног одбора у вези са попустом потрошачима за редовно измиревање обавеза.

Испостављање аконтативних рачуна и рачуна

Према уговору о обједињеној наплати, ЈКП Чистоћа и зеленило, Суботица, корисницима ових услуга у широкој потрошњи - домаћинствима потрошачима у индивидуалном становању, за услуге потрошње воде, одвођење и пречишћавање отпадних вода, испоставља месечне аконтативне рачуне. Ови рачуни садрже износ на основу утврђене просечне потрошње, без количине потрошене воде, за девет месеци у току године. За месец април, јул и октобар рачуне за цели период од задњег читавања, за три односно по априлском рачуну за шест месеци, овим потрошачима, након читавања водомера испоставља Предузеће. Дакле, аконтативни рачуни, без исказане потрошње издају се

потрошачима за XI, XII, I, II и III месец, а након читања у априлу, издаје се коначан рачун, за свих ових 6 месеци, затим се издају аконтативни рачуни за V и VI месец, а након читања крајем VII месеца, коначан рачун за ова три месеца, и на крају издају се аконтативни рачуни за VIII и IX месец, а након читања крајем X месеца, коначан рачун за ова три месеца. Дакле, коначни рачуни за месеце XI и XII коригују се тек након читавања у IV месецу, наредне године.

У пословном књигама, на рачунима потраживања од купаца као и прихода од продаје услуга, Предузеће исказује потраживања и приходе по аконтативним месечним рачунима ЈКП „Чистоћа и зеленило“, Суботица. Након испостављања рачуна од стране Предузећа по извршеном читавању, претходно књижени аконтативни рачуни се сторнирају, а у пословним књигама се исказују потраживања по рачунима Предузећа, на бази стварног читаног стања.

Предузеће поступа на наведени начин, с обзиром на чињеницу да се читавање воде врши три пута годишње, а у зимском периоду се не читава стање, што је прописано чланом 50. Одлуке о снабдевању водом Скупштине града Суботица.

Налаз

Достављањем аконтативних рачуна за девет месеци у току године, за утрошену воду, одвођење и пречишћавање отпадних вода потрошачима у индивидуалном становању, као рачуна за пружене услуге од општег економског интереса, који не садрже спецификацију рачуна у погледу остварене потрошње воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода на месечном нивоу, него само процењени износ потрошње у динарима, на основу података о оствареној потрошњи из претходног периода, Предузеће поступа супротно одредбама члана 91. Закона о заштити потрошача⁴ и члана 52. Одлуке о снабдевању водом Скупштине града Суботица.

Такође, аконтативни рачуни испостављени од стране ЈКП Чистоћа и зеленило, Суботица без исказане потрошње воде, који су за новембар и децембар месец 2015. године достављени потрошачима у индивидуалном становању у укупном износу од 39.959 хиљада динара и на основу којих су у пословним књигама исказани приходи и потраживања од купаца, не представљају веродостојне рачуноводствене исправе у смислу члана 8. Закона о рачуноводству⁵, због чега се не могу потврдити приходи односно потраживања по овом основу.

Одредбе члана 50. и 51. Одлуке о снабдевању водом коју је донела Скупштина града Суботица, које се односе на периодичне обавезе читавања водомера и испостављање аконтативних рачуна потрошачима, нису у складу са чланом 52. исте Одлуке према коме се рачуни са исказаном потрошњом достављају потрошачима месечно, као и са чланом 91. Закона о заштити потрошача⁴ који садржи идентичне захтеве.

У складу са Решењем Министарства трговине, туризма и телекомуникација (број 334-00-00617/2016-03 од 1. августа 2016. године), од септембра месеца 2016. године се приступило месечном читању водомера код потрошача у индивидуалном становању и издавању месечних рачуна на бази читаног стања на мерном инструменту – водомеру.

Препорука број 6

Да се у сарадњи са Градом, ускладе одредбе Одлуке о снабдевању водом са одредбама Закона о заштити потрошача⁴, као и међусобно ускладе контрадикторне одредбе Одлуке о снабдевању водом, по основу читавања водомера као и испостављања рачуна потрошачима.

Приходи од услуга

Приходи од услуга исказани у износу од 348.081 хиљада динара, остварени су од услуга одвођења и пречишћавања отпадних вода, погонске спремности система, од изградње и одржавања прикључака на водоводну и канализациону мрежу, снимања канализационе мреже, чишћења канализације и одржавања водоводне мреже.

Погонска спремност система

Приходи од накнада за погонску спремност система остварени су у износу од 48.142 хиљада динара. Накнада је уведена одлуком Градског већа од 1. априла 2011. године, у месечном износу 96,00 динара са ПДВ, по сваком испостављеном рачуну, без обзира на потрошњу. Предузеће има обавезу да одржава погонску спремност система, односно да континуирано обезбеди адекватан притисак и квалитет воде у водоводној мрежи свих 24 часа дневно.

Водоводни и канализациони прикључци

Предузеће је у 2015. години по основу изградње водоводних и канализационих прикључака остварило приходе у вредности 13.468 хиљада динара.

Водоводни и канализациони прикључци за физичка и правна лица у 2015. години и ранијем периоду, изграђују се на основу закључених уговора и извршених уплата, након чега се за изведене радове испостављају фактуре корисницима, које се исказују у корист прихода.

Налаз

Према члану 5. Уговора о пружању услуга снабдевања водом, скупљања и обраде отпадних вода за Град Суботицу (који је Предузеће закључило са Градом Суботица) дефинисано је да је власник прикључка потрошач, што није у складу са чланом 31. Закона о комуналним делатностима¹⁸, којим је прописано да главни мерни инструмент за мерење потрошње воде уграђен на месту прикључења инсталација корисника комуналних услуга представља саставни део комуналне инфраструктуре, а набавка истог се врши из надокнаде за прикључак, коју плаћа инвеститор, односно власник непокретности.

Препорука број 7

Предузеће треба са Градом Суботица преиспитати одредбе Уговора о пружању услуга снабдевања водом, скупљања и обраде отпадних вода за Град Суботицу, Одлуку о снабдевању водом и Одлуку о јавној канализацији, у вези са водоводним и канализационим прикључцима, на начин да се ускладе са одредбама Закона о комуналним делатностима, према којем су ови прикључци, односно мерни инструменти, саставни део комуналне инфраструктуре, односно водоводне и канализационе мреже и да у својим пословним књигама, у оквиру сталне имовине, исказује вредности ових прикључака.

Приходи од снимања канализационе мреже исказани су у износу од 2.662 хиљаде динара, односе се на услуге снимања и испитивања канализационе мреже специјалним возилом са уграђеном ТВ инспект камером извршене правним лицима.

Приходи од чишћења канализације исказани су у износу од 2.592 хиљаде динара, а односе се на отпушавање и чишћење канализационе мреже, одводних цеви и таложника специјалним возилом Canal Jet, извршене правним и физичким лицима.

Приходи од одржавања водоводне мреже исказани су у износу од 1.300 хиљада динара, а односе се на поправку водоводне или хидрантске мреже, услед пресецања уличног вода приликом извођења радова од стране извођача, оштећења унутрашњег цевовода или унутрашњих инсталација.

Остали приходи исказани су у износу од 1.777 хиљада динара, у највећем делу се односе на инвестиционо улагање у изградњу канализационог прикључка отпадних вода и изградњу дела система водоснабдевања за објекат Европског едукативног центра.

Рекламације и начин решавања рекламација

Табела бр. 28 – Структура решених рекламација по корисницима и услугама

-у хиљадама динара-

Назив	Чиста вода	Одвођење чисте воде	Пречишћавање чисте воде	Укупно
Домаћинства	2.845	1.444	1.614	5.903
Предузећа	238	113	138	489
Предузетници	59	162	197	418
Кућни савети - зграде	128	64	70	262
Установе	11	24	27	62
Укупно	3.281	1.807	2.046	7.134

Умањење прихода од воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода по основу решених рекламација од стране потрошача исказано је у износу од 7.134 хиљада динара.

Предузеће је за решавање рекламација у 2015. години примењивало Правилник о начину решавања приговора потрошача који је донео в.д. директор Предузећа, а у складу са одредбама Закона о заштити потрошача⁴. Овим Правилником ближе се утврђују услови и начин решавања поднетих приговора од стране потрошача комуналних услуга које пружа Предузеће. Потрошач може да изјави приговор Предузећу ради остваривања својих права из овог Правилника, односно права утврђених Законом о заштити потрошача⁴.

Услови и начин решавања поднетих приговора

Приговоре могу да поднесу корисници услуга Предузећа, који су власници, закупци или корисници по другом основу некретнина спојених са јавним водоводом који из њега користе воду уз сагласност Предузећа. Приговор за пружену комуналну услугу се подноси попуњавањем прописаног обрасца „Захтев за пријаву приговора“ на шалтеру Предузећа или преузимањем истог са сајта и достављањем мејлом, као и писаним путем преко поште.

Потрошачима је на полеђини рачуна за извршене комуналне услуге дато упутство у коме је наведено да је рок за рекламацију 8 дана по добијању рачуна. После овог рока рачун се сматра исправним и рекламације се не уважавају. Предузеће је дужно да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од пријема приговора, одговори потрошачу, са изјашњењем о поднетом захтеву и предлогом његовог решења.

Табела бр. 29 – Категорије рекламација

-у хиљадама динара-

Назив	Износ
Рекламације које су решене на шалтеру Предузећа	
Приговор на погрешно прочитано стање и неисправност водомера	2.254
Рекламације које је решила Служба евиденција, обрачуна и наплате	1.983
Рекламације које је решила Комисија за решавање рекламација	
Квар на интерним и екстерним водоводним и канализационим инсталацијама	2.368
Приговор на погрешно прочитано стање	188
Остале рекламације	341
Свега	2.897
Укупно	7.134

Рекламације које су решене на шалтеру Предузећа

Рекламације које су решене у корист потрошача, на шалтеру Предузећа, у 2015. години, исказане су у износу од 2.254 хиљаде динара, а односе се на погрешно прочитано стање и неисправност водомера. Предузеће, за ове рекламације не поседује евиденције о примљеним рекламацијама у облику укорићене књиге или електронске евиденције, које садрже податке о поднетим и решеним рекламацијама, у складу са чланом 54. Закона о заштити потрошача⁴.

Попуњен образац приговора, који се односи на погрешно прочитано стање, потрошач предаје на шалтеру Предузећа, а референт након издавања потврде о примљеној рекламацији, врши исправку погрешно прочитаног стања и издаје нови рачун који се прослеђује Служби евиденције, обрачуна и наплате ради књижења у пословним књигама. Такође, Предузеће за ове рекламације, није достављало одговор потрошачу на изјављену рекламацију у складу са чланом 4. Правилника о начину решавања приговора потрошача.

Рекламације које је решила Служба евиденција, обрачуна и наплате

Предузеће је у 2015. години умањило приходе по основу рекламација које је у корист потрошача, решила Служба евиденција, обрачуна и наплате, у износу од 1.983 хиљада динара. У поступку ревизије, на основу расположиве документације, нисмо се могли уверити у основаност ових рекламација, јер не постоје евиденције нити друга пратећа документација, у вези са овим рекламацијама.

Рекламација Опште болнице Суботица, која се односи на раније издате обрачунае из претходних година

Општа болница, Суботица упутила је допис директору Предузећа 18. маја 2015. године, са захтевом за отпис потраживања. Болница наводи да оштећење интерних водоводних инсталација постоји од новембра 2011. до децембра 2014. године. Санација оштећења на унутрашњем водоводу извршена је од стране Метал доо, Суботица. Надзорни одбор је донео одлуку 23. јуна 2015. године, којом се одобрава директан отпис дела потраживања од Опште болнице Суботица у износу од 2.867 хиљада динара, иако се према расположивој документацији ради о приговору, односно рекламацији потрошача, коју је по Закону о заштити потрошача⁴ и Правилнику о начину решавања приговора потрошача требало решавати Комисија за решавање рекламација.

Предузеће је у току 2016. године, отклонило део ових неправилности:

-измењена је писана процедура за Процес решавања приговора, жалби и молби потрошача, везана за контролу налога за отпис изнад 10.000 динара и уместо Интерни ревизор, сада стоји код износа отписа већег од 10.000 динара контролу врши Финансијски директор на прописаном обрасцу. Код пријава погрешно прочитаног стања на водомеру додато је Руководилац Службе врши контролу промена, које је у програму Oracle спровео референт,

-уведен је у употребу образац, у коме се од стране запосленог који врши проверу на терену, наводи чињенично стање по основу рекламација на квар на инсталацијама, квар на водомеру, стање на водомеру и сл. и

-захтев за рекламацију, који је поднет након истека рока од осам дана по добијању рачуна, се не разматра.

Поступак измена и допуна Правилника о начину решавања приговора потрошача, као и утврђивања ризика је у току.

Налаз

Према расположивој документацији и евиденцијама у вези са решеним рекламацијама, Предузеће је у 2015. години позитивно решило рекламације потрошачима по основу приговора потрошача на прочитано стање и евидентирано стање приликом замене водомера, у износу од 4.237 хиљада динара директно, односно у моменту подношења на шалтеру, исправком рачуна од стране референта за односе са потрошачима, при чему се не врши контрола од стране другог лица или путем Службе евиденција, обрачуна и наплате, а не путем Комисије коју је Предузеће основало за решавање рекламација, као давалац услуга од општег економског интереса, у складу са чланом 92. Закона о заштити потрошача.

Поред тога, Надзорни одбор је позитивно решио захтев за отпис потраживања Опште болнице Суботица по основу наводних губитака воде услед квара на водоводним инсталацијама, за период од 2011. до 2014. године, у износу од 2.867 хиљада динара.

Ризик

Ако Предузеће настави са описаним начином решавања рекламација потрошачима, на шалтеру и без неопходне контроле, а не путем Комисије која је основана за ове намене, постоји ризик од неоснованог и незаконитог решавања рекламација потрошача што за последицу може имати мање приходе Предузећа.

Препорука број 8

Предузеће треба да успостави начин решавања рекламација за погрешно прочитано стање и неисправност водомера у складу са Законом о заштити потрошача⁴ и Правилником о начину решавања приговора потрошача. Поред тога, треба да обезбеди и води евиденције које укључују и ближи опис основа за рекламацију, да обезбеди валидну документацију која доказује основаност захтева за рекламацију које се односе на исправност и тачност прочитаног стања на бројилу.

Предузеће је именовало Комисију за решавање рекламација у складу са Одлуком директора од 23. септембра 2014. године. Један члан те комисије је ангажовано лице испред Удружења потрошача.

Комисија за решавање рекламација, одобрила је рекламације у износу од 2.897 хиљада динара, које се највећим делом односе на кварове на интерним и екстерним водоводним и канализационим инсталацијама у износу од 2.368 хиљада динара.

Чланом 6. став 1. алинеја 2. и 3. Правилника о начину решавања приговора потрошача предвиђено је да ако потрошачи доставе Предузећу рачун о извршеној поправци од овлашћеног лица, Предузеће може да им отпише део дуга до 20% од евидентиране потрошње. Наведено није у складу са чланом 34. Одлуке о снабдевању водом, којим је прописано да те кварове искључиво решава Предузеће на трошак потрошача. Мишљења смо да Предузеће треба ускладити Правилник о начину решавања приговора потрошача са одредбама Одлуке о снабдевању водом.

Рекламације по основу застареле потраживања

Предузеће је у 2015. години под видом рекламација, решавало и одобравало приговоре потрошача на застарела потраживања у износу од 348 хиљада динара, тако што је отписивало ова потраживања, иако тај основ за рекламацију није предвиђен Законом о заштити потрошача⁴, као ни чланом 6. Правилника о начину решавања приговора потрошача.

Поднете захтеве за решавање приговора на застарела потраживања до 22. октобра 2015. године решила је Комисија за решавање рекламација у износу од 56 хиљада динара. Иста Комисија је, захтеве у износу од 292 хиљаде динара, решила на основу писаног мишљења Службе евиденција, обрачуна и наплате о оправданости рекламације. Наведено је предвиђено Упутством за решавање приговора потрошача на застарелост дуговања бр. 64/101-2015 од 22. октобра 2015. године.

Комисија за решавање рекламација, од априла 2016. године, не одобрава рекламације потрошача које се односе на застарела потраживања, већ их обавештава да њихови захтеви у вези са застарелошћу потраживања не представљају рекламације у смислу Закона о заштити потрошача⁴ и Правилника о начину решавања приговора потрошача, који је усвојило Предузеће.

Поред наведеног, на основу предочене документације у вези са рекламацијама утврђене су и друге неправилности:

- у већем броју случајева, решавани су приговори у корист потрошача, који се односе на обрачунае из ранијег периода, односно након протека рока од пет дана од пријема обрачуна,
- уз рекламације, у одређеном броју случајева не постоји валидна документација о поступку и начину њиховог решавања,
- за рекламације које су решене на шалтеру или од стране Службе евиденција, обрачуна и наплате, не постоји контрола и подела послова у вези са њиховим решавањем, исправком обрачуна и евидентирањем у аналитичким евиденцијама купаца и
- у појединим предметима нема приложеног документа надлежног лица техничке Службе о извршеној провери на терену, због чега се одобрене рекламације не заснивају на валидној документацији.

6.2.1.2. Приходи од премија, субвенција, дотација донација и сл.

Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл. исказани су у износу од 50.551 хиљада динара, а односе се на приходе повезане са средствима која се амортизују, чија је набавка условљена примљеним донацијама у износу од 50.305 хиљада динара и осталих субвенција од 246 хиљада динара. (Напомена: 6.1.15.7.)

6.2.1.3. Други пословни приходи

Табела бр. 30 - Аналитичка структура других пословних прихода

-у хиљадама динара-

Назив	2015. година	2014. година
Приходи од заједничке наплате	4.618	5.985
Приходи од закупнина	2.161	2.105
Приходи од наплате судских трошкова	9	15
Приходи за тендерску документацију	-	225
Остали пословни приходи (префактурисане услуге извршитеља)	3.542	2.843
Укупно	10.330	11.173

Приходи од заједничке наплате остварени су у износу од 4.618 хиљада динара, а односе се на префактурисане трошкове учесницима у обједињеној наплати комуналних услуга.

У систему обједињене наплате су ЈКП Водовод и канализација, Суботица, Град Суботица, ЈКП Чистоћа и зеленило, Суботица и ЈКП Димничар, Суботица. Град Суботица је био у систему обједињене наплате до 14. априла 2015. године. Уговором о регулисању међусобних односа о обједињеној наплати дефинисано је да ће се обједињена наплата вршити за власнике и закупце станова у колективном становању – кућним саветима и власнике и закупце станова у индивидуалним стамбеним зградама – домаћинствима на територији Града Суботице.

ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица, организује послове штампе, доставе и наплате рачуна за кориснике у колективном становању – кућним саветима, а ЈКП Чистоћа и зеленило, Суботица, организује послове штампе, доставе и наплате рачуна обједињене наплате за кориснике у индивидуалним стамбеним зградама - домаћинствима. Након формирања месечних рачуна за услуге дистрибуције чисте воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода, погонске спремности система, одношења смећа и чишћења димовних канала, задужења се евидентирају у аналитичкој евиденцији купаца и не преносе се у главну књигу, док се задужења за услуге дистрибуције чисте воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода и погонске спремности система преносе у главну књигу.

У сва три Предузећа, која су у систему заједничке наплате, потрошачи могу извршити измирење дуга, јер се идентични подаци који се налазе у ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица, налазе и у ЈКП Чистоћа и зеленило, Суботица, и ЈКП Димничар, Суботица. Сваког дана се врши синхронизација података (налога у којима су прокњижене уплате) између предузећа учесника у обједињеној наплати.

Уплате које потрошачи врше за наведене услуге се евидентирају у аналитичкој евиденцији купаца и преносе у главну књигу финансијског књиговодства. Уплате за услуге дистрибуције чисте воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода и погонске спремности књиже се у Предузећу на потражној страни рачуна - 204, док се уплате за услуге одношења смећа и чишћења димовних канала књиже на потражној страни рачуна - 439, као обавеза за средства ЈКП Чистоћа и зеленило, Суботица и ЈКП Димничар, Суботица која су наплаћена у ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица. Уплате које су извршене у ЈКП Чистоћа и зеленило, Суботица и ЈКП Димничар, Суботица за услуге дистрибуције чисте воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода и погонске спремности система се дневно синхронизују и исте се налазе на аналитичкој картици

купаца. На крају сваког месеца се врши пренос ових уплата у главну књигу финансијског књиговодства на рачуну - 228.

У току сваког месеца, ЈКП Чистоћа и зеленило, Суботица врши пренос средстава на пролазни рачун ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица. Са пролазног рачуна се врши пренос средстава ЈКП Димничар, Суботица, док се други део средстава пребацује на редован рачун ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица. Пренос средстава ЈКП Димничар, Суботица се књижи на дуговној страни рачуна - 439. Наплата се месечно прати на основу извештаја о наплаћеним услугама за сва три предузећа. Почетком текућег месеца се прави кумулативни преглед преноса средстава у оквиру заједничке наплате, где је у рекапитулацији наведено да ли има више, односно мање средстава по учесницима у систему заједничке наплате, што се евидентира у главној књизи на рачунима 228 и 439.

Приходи од закупнина остварени су у износу од 2.161 хиљаду динара, односе се на приходе од издавања у закуп канцеларије у управној згради - Трг Лазара Нешића (закупац је Завод за водопривреду доо, Суботица), канцеларије у Парку Рајхла Ференца (закупац је ЈП Привредно - технолошки паркови, Суботица), као и закупа врха водоторња у Чантавиру, Бајмоку и водоторња на Палићу (закупац је Теленор, доо Београд).

Остали пословни приходи остварени су у износу од 3.542 хиљаде динара, а односе се на префактурисане услуге извршитеља.

6.2.2. Пословни расходи

Табела бр. 31 – Структура пословних расхода

- хиљадама динара-		
Назив	2015. година	2014. година
Приходи од активирања учинака и робе	(16.624)	(5.074)
Трошкови материјала	53.660	44.075
Трошкови горива и енергије	70.107	61.954
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	232.900	239.304
Трошкови производних услуга	57.763	30.723
Трошкови амортизације	186.475	183.107
Трошкови дугорочних резервисања	5.053	-
Нематеријални трошкови	53.319	48.195
Укупно	642.653	602.284

6.2.2.1. Приходи од активирања учинака и робе

Приходи од активирања учинака и робе исказани су у износу од 16.624 хиљада динара, а односе се на извођење радова у сопственој режији на изградњи водоводне мреже у износу 11.132 хиљада динара, производњу електричне енергије у сопственој режији на постројењима за пречишћавање отпадних вода у износу 3.232 хиљаде динара, радове за електроопремање бунара у износу 1.602 хиљада динара и радове на ревитализацији бунара у износу 658 хиљада динара.

6.2.2.2. Трошкови материјала

Табела бр. 32 - Структура трошкова материјала

-у хиљадама динара-

Назив	2015. година	2014. година
Трошкови материјала за израду	33.718	27.351
Трошкови осталог материјала (режијског)	14.095	11.403
Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	5.847	5.321
Укупно	53.660	44.075

Трошкови материјала за израду исказани су у износу 33.718 хиљада динара, а односе се на основни материјал у износу 31.236 хиљада динара и хемикалије у износу 2.482 хиљаде динара.

Трошкови осталог материјала (режијског) исказани су у износу 14.095 хиљада динара, а односе се на резервне делове у износу 10.836 хиљада динара, канцеларијски материјал у износу 1.491 хиљада динара, хигијенско санитарни материјал у износу 1.069 хиљада динара и остали материјал 699 хиљада динара.

Трошкови једнократног отписа алата и инвентара исказани су у износу 5.847 хиљада динара, а односе се на алат и ситан инвентар који је стављен у употребу.

6.2.2.3. Трошкови горива и енергије

Табела бр. 33 - Структура трошкова горива и енергије

-у хиљадама динара-

Назив	2015. година	2014. година
Трошкови електричне енергије	60.447	54.776
Други трошкови погонског горива (угаљ, нафта и њени деривати, гас итд.)	2.777	-
Трошкови горива за возила	6.883	7.178
Укупно	70.107	61.954

Трошкови електричне енергије исказани су у износу 60.447 хиљада динара, а односе се на електричну енергију испоручену од ЕПС Снабдевање доо, Београд, у износу 57.215 хиљада динара и властите производње на пречистачу отпадних вода у износу 3.232 хиљаде динара. За набавку електричне енергије спроведен је отворени поступак јавне набавке и закључен уговор са ЕПС Снабдевање доо, Београд.

Други трошкови погонског горива (угаљ, нафта и њени деривати, гас итд.) исказани су износу 2.777 хиљада динара, а односе се на трошкове гаса и топлотне енергије за грејање.

Трошкови горива исказани су у износу 6.883 хиљада динара, а односе се на гориво за службена возила и радне машине. Предузеће је донело упутство за употребу и коришћење службених возила. За набавку горива спроведен је отворени поступак јавне набавке и закључен уговор са Еуро петрол доо, Суботица. (Напомена 7.)

6.2.2.4. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Табела бр. 34 - Структура трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода

-у хиљадама динара-

Назив	2015. година	2014. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	163.306	173.979

Назив	2015. година	2014. година
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	29.458	31.671
Трошкови накнада по уговору о делу	189	-
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	9.418	15.814
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	5	-
Трошкови накнада члановима Надзорног одбора (бруто)	1.623	1.584
Остали лични расходи и накнаде	28.901	16.256
Укупно	232.900	239.304

Програмом пословања за 2015. годину планирани су трошкови зарада и накнада зарада (бруто) у износу од 164.703 хиљаде динара од чега се на запослене односи 162.756 хиљада динара, а на пословодство (директор) 1.947 хиљада динара. Наведени трошкови обрачунати су у износу 163.306 хиљада динара и у оквиру су планираних средстава за ту намену.

Радно правни односи запослених су били регулисани Правилником о раду од 3. јуна 2009. године. Тај Правилник је, сходно одредбама члана 117. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о раду¹⁹, на правној снази био до 29. јануара 2015. године.

Предузеће није, до истека наведеног рока, закључило Колективни уговор, као ни усвојило Правилник о раду. Колективни уговор је закључен у 2016. години. На основу наведеног, у 2015. години, Предузеће је, на права и обавезе из радног односа од 29. јануара 2015. године било дужно примењивати одредбе Закона о раду²⁰, а од 26. марта 2015. године Посебан колективни уговор за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије (у даљем тексту: Посебан колективни уговор - грански). Град Суботица и Савез самосталних синдиката Града Суботице - Синдикат запослених у комунално - стамбеној делатности Града Суботице су закључили Посебан колективни уговор за јавна и јавно комунална предузећа Града Суботице, који је на снази од 11. октобра 2015. године.

Предузеће је 25. септембра 2015. године, са запосленима закључило анексе уговора о раду са циљем да уговоре о раду усагласи са Посебним колективним уговором – гранским.

Основна цена рада у Предузећу, на дан доношења Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава²³ (28. октобра 2014. године), износила је 115 динара по радном часу, а са умањењем од 10% износила је 103,50 динара по радном часу. Та цена рада је примењивана приликом свих обрачуна и исплате зарада у 2015. години.

На усвојени Програм пословања за 2015. годину оснивач је дао сагласност 2. марта 2015. године. Предузеће је до доношења Програма пословања за 2015. годину, обрачунавало и исплаћивало зараде по Програму пословања за 2014. годину, што је у складу са чланом 51. Закона о јавним предузећима и чланом 2. Уредбе о начину и контроли исплате зарада у

¹⁹ „Службени гласник РС“, број 75/2014

²⁰ „Службени гласник РС“, број 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 и 75/2014

јавним предузећима²¹. Пре исплате зарада, Предузеће је у складу са чланом 3. наведене Уредбе оснивачу достављало на оверу обрачун средстава за исплату зарада запослених - ЗИП -1 образац.

Предузеће је достављало извештај о регистру запослених Управи за трезор до десетог у месецу за претходни месец на основу Закона о регистру запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава²² који је ступио на снагу 12. августа 2015. године.

На крају 2015. године Предузеће је имало укупно 224 запослена од чега на неодређено време 209 запослених и 15 запослених на одређено време. На основу броја запослених Предузеће је у обавези да има пет запослених са инвалидитетом или да врши обрачун и уплату доприноса. Предузеће има седам запослених лица са инвалидитетом, чиме је испунило обавезе из члана 24. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом²³.

Табела бр. 35 - Структура исплаћених зарада, без доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца

Назив	2015. година
Основна зарада за време проведено на раду	102.744
Увећана зарада за прековремени рад	746
Накнада зараде на дан празника који је нерадни дан	5.725
Увећана зарада за рад на дан празника који је нерадни дан	874
Увећана зарада за рад ноћу	1.049
Накнада зараде за плаћено одсуство	1.888
Увећана зарада за минули рад	9.200
Накнада зараде за боловање до 30 дана	2.075
Накнада зараде за време годишњег одмора	17.562
Накнада трошкова за исхрану у току рада	10.644
Накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора	10.382
Остала примања (стимулација и корекција)	417
Укупно	163.306

Чланом 32. Правилника о раду из 2009. године (са изменама и допунама), који је усвојио Управни одбор, прописано је да се основна зарада одређује на основу услова утврђених Правилником о систематизацији послова и времена проведеног на раду. Такође је дефинисана основица која се множи коефицијентом. Коефицијент садржи следеће елементе: сложеност, одговорност, услове рада и стручну спрему.

Правилником о раду нису утврђени коефицијенти за систематизоване послове. Коефицијенте послова који су важили до априла 2015. године одредио је директор 20. фебруара 2013. године.

Директор је 23. марта 2015. године, донео нови Правилник о организацији и систематизацији послова. Овом систематизацијом су укинута послови заменика директора, а организовано је два ресора више него у претходној организацији. Лице које је обављало послове заменика директора је распоређено на послове директора Ресора инвестиција и развоја уз умањење коефицијента. Директор је 31. марта 2015. године

²¹ „Службени гласник РС“, број 27/2014

²² „Службени гласник РС“, број 68/2015 и 79/2015

²³ „Службени гласник РС“, број 36/09 и 32/13

одредио нове коефицијенте за систематизоване послове. Тај акт директора не садржи правни основ за доношење из закона, подзаконског или интерног општег акта и нема заводни број.

Поређењем коефицијената од 20. фебруара 2013. године са коефицијентима од 31. марта 2015. године утврђено је да је за неке послове коефицијент смањен, а за одређени број послова је повећан.

На основу усвојеног Правилника о организацији и систематизацији послова, директор је 1. априла 2015. године са запосленима закључио анексе уговора о раду. Увидом у анексе уговора са запосленима којима је коефицијент повећан, утврђено је да су повећани коефицијенти у неким случајевима везани за промену описа послова или распоређивања на друге послове (директор новог ресора општинских и правних послова).

Налаз

Утврђивање коефицијената послова од стране директора Предузећа није у складу са чланом 107. став 3. Закона о раду, којим је прописано да се елементи за обрачун и исплату основне зараде и зараде по основу радног учинка утврђују општим актом.

Такође је утврђено да је директор анексима уговора о раду од 1. априла 2015. године повећао коефицијенте техничком директору и појединим руководиоцима сектора и служби и интерном ревизору. Наведена повећања коефицијената нису у складу са чланом 4. Закона о привременом утврђивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада као и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Према објашњењу одговорних лица повећање коефицијената појединим руководиоцима сектора и служби су последица измена обима послова за ове извршиоце.

Ризик

Утврђивање коефицијената од стране директора без правног основа и повећавањем коефицијената супротно прописима, повећава ризик од незаконитости које повлаче казнену одговорност.

Препорука број 9

Препоручује се Предузећу да предузме мере којима ће одредити коефицијенте запослених у складу са Законом о раду и Законом о привременом утврђивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада као и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Предузеће је 1. априла 2016. године потписало Колективни уговор за јавно комунално предузеће, где је у члану 11. став 8. утврђено да предузеће има обавезу да у року од 60 дана од дана ступања на снагу КУ донесе Методологију за аналитичку процену вредности послова и утврди коефицијенте за све послове. Предузеће је донело Методологију за аналитичку процену вредности послова, 23. маја 2016. године и именовало комисију за утврђивање коефицијената за све послове у Предузећу по овој методологији, те је поступак утврђивања коефицијената у току.

Обрачун зарада и накнада зарада

Приликом доласка на рад и одласка са рада запослени се евидентирају електронски, системом „тач меморије“ који укључује и фотографију запосленог приликом „тачовања“. На основу електронских евиденција, за обрачун зарада руководиоци служби, за запослене

у својој служби, достављају Служби обрачуна оверене евиденције о присуству запослених на раду.

Прековремени рад је обрачунат и исплаћен на основу писменог налога директора и решења за обављени прековремени рад.

Исхрана у току рада је обрачуната у висини од 150 динара по радном дану, у периоду јануар - септембар 2015. године. Предузеће је дана 25. септембра 2015. године закључило анексе уговора о раду са свим запосленима, којима је исхрана у току рада утврђена у висини од 250 динара са припадајућим доприносима на терет запосленог. Чланом 105. став 1. Закона о раду прописано је да зараду чине и друга примања, а према одредбама става 3. истог члана следи да је у та примања укључена накнада за исхрану у току рада. Због наведеног, мишљења смо да извршено повећање износа накнаде у току рада није у складу са чланом 4. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава²³.

Регрес за коришћење годишњег одмора обрачунат је и исплаћен у висини просечне зараде у привреди Републике Србије. Обрачун и исплата регреса вршена је месечно као једна дванаестина.

Додатак на зараду по основу минулог рада, Предузеће је обрачунавало 0,4% за сваку пуну годину рада остварену у радном односу – минули рад.

Зараде пословодства

Програмом пословања Предузећа утврђено је да пословодство чини директор. Обрачуната и исплаћена зарада директора износи 1.849 хиљада динара и у оквиру је планираних средстава.

Трошкови накнада по уговору о делу исказани су у износу 189 хиљада динара и односе се на уговор о делу са чланом Комисије за решавање рекламација потрошача као представника Удружења за заштиту потрошача Војводине. На име накнаде за обављени посао извршилац има право на накнаду у нето износу од 2.000,00 динара по радном сату.

Трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима исказани су у износу 9.418 хиљада динара, а односе се на ангажовање лица на следећим помоћним пословима: читавање водомера, спремање просторија, послове благајника, оператерске и административне послове. Уговори су закључени са омладинским задругама: Грађевинац, Суботица и Економ, Суботица.

Након закљученог уговора са Омладинском задругом Грађевинац, а приликом ангажовања лица закључује се уговор између Предузећа и члана задруге. Уговорено је да се обављају привремени и повремени послови. Међутим, на упуту за рад и на фактури нема конкретног описа посла (читавање водомера, спремање просторија, послови благајника и оператерски послови) који се наводе у извештају лица које је пратило извршење посла.

На фактурама које се односе на читавање водомера наведено је у опису - помоћни послови а не читавање водомера као конкретан посао. За читавање водомера директор је утврдио цену од 26 динара по једном водомеру, која је садржана у извештају лица које је пратило извршење посла, али није на рачуну и приложеном упуту за рад, где је исказан само број ангажованих сати, дана рада и нето накнада.

За послове благајника и оператерске послове, број сати рада који оверава овлашћени радник није у складу са бројем сати наведених на упуту и фактури. Према објашњењу

одговорних радника цена радног часа утврђена је на основу обављених послова запослених радника на неодређено време на истим пословима. На путу за рад и фактурама, није наведена цена радног часа, већ број радних часова и укупна нето накнада.

Уговором са Омладинском задругом Економ, Суботица у члану 5. између осталог, утврђено је да се закључује посебан упут - уговор који је саставни део овог уговора који садржи податке о врстама послова. У члану 7. истог уговора утврђено је да се накнада задругара обрачунава на основу квалитета обављеног посла, утврђеног основа за обрачун зараде израженог у динарима по јединици мере. Упути за рад и рачуни нису у складу са чланом 5. и 7. уговора, јер не садрже конкретну врсту посла изражену у динарима по јединици мере. Рачуни које испоставља Омладинска задруга Економ садрже само бруто износ за плаћање и позив на упут.

Налаз

Фактуре омладинских задруга Грађевинац, Суботица у износу од 8.101 хиљада динара и Економ, Суботица у износу 1.317 хиљада динара, односно у укупном износу од 9.418 хиљада динара, на основу којих су у 2015. години исказани трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима, не представљају веродостојне рачуноводствене исправе, због тога што извештаји лица која су пратила извршење посла нису упоредиви са фактурама и приложеним упутима на рад, односно радним налозима који садрже само сате агажованих лица и нето износ накнаде.

Извештаји лица која су пратила извршење посла код Економ, Суботица садрже сате ангажованих лица и цену коју је одредио директор, при чему број исказаних сати не одговара броју исказаних сати у налозима – упутима за рад.

Извештаји лица која су пратила извршење посла код Грађевинца, у највећем делу садрже као јединицу мере број очитаних водомера и цену за очитани водомер коју је одредио директор, при чему јединице мере (број очитаних водомера и број исказаних сати) нису упоредиве величине. Дакле, из наведених фактура се не може недвосмислено утврдити садржај пословне промене.

Износ накнаде у извештајима о раду и фактурама је идентичан. Према објашњењу одговорних лица фактуре и приложени документи не одговарају због временског ограничења обављања привремених и повремених послова до 120 календарских дана према члану 197. Закона о раду.

Ризик

Уколико се настави са неправилним преузимањем обавеза и извршавањем расхода по уговорима о привременим и повременим пословима по основу накнада ангажованим лицима, постоји ризик од преузимања обавеза и извршавања расхода супротно прописима.

Препорука број 10

Препоручује се Предузећу да накнаде по уговорима о привременим и повременим пословима обрачунава, исплаћује и у пословним књигама исказује на основу веродостојних рачуноводствених исправа у складу са Законом о рачуноводству⁵.

Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора исказани су у износу пет хиљада динара, а односе се на исплате ангажованим лицима при волонтирању.

Трошкови накнада члановима Надзорног одбора (бруто) исказани су у износу 1.623 хиљада динара. Висина накнаде председнику и члановима Надзорног одбора јавних и јавно комуналних предузећа, чији је оснивач Град Суботица, утврђује се у односу на

категорију предузећа. ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица разврстано је у прву категорију. Месечна нето накнада председнику Надзорног одбора предузећа износи 35.000,00 динара, а члановима Надзорног одбора 30.000,00 динара, према присуству седницама Надзорног одбора. Овако утврђени начин обрачуна накнаде примењиваће се до утврђивања критеријума на основу којих ће се ценити степен реализације Програма пословања Предузећа.

Предузеће је вршило умањење нето накнаде за 10% на основу Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава²³.

Остали лични расходи и накнаде

Табела бр. 36 - Структура осталих личних расхода и накнада

Назив	2015. година
Накнаде трошкова превоза на посао и са посла	8.995
Накнаде трошкова дневница, смештаја и превоза на службеном путу у земљи	429
Накнаде трошкова дневница смештаја и превоза на службеном путу у иностранству	744
Отпремнине	855
Јубиларне награде	2.057
Новогодишњи пакетићи	473
Солидарна помоћ у случају теже болести	950
Накнада за стручну праксу	24
Трошкови пореза - умањење зарада	14.374
Укупно	28.901

Накнаде трошкова превоза на посао и са посла исказане у износу 8.995 хиљада динара, а обрачунате и исплаћене су у висини превозне карте у јавном превозу.

Накнаде трошкова дневница, смештаја и превоза на службеном путу у земљи исказане су у износу 429 хиљада динара, а односе се на дневнице за службени пут у земљи и трошкове превоза на службеном путу.

Накнаде трошкова дневница, смештаја и превоза на службеном путу у иностранству исказане су у износу 744 хиљаде динара, а односе се на смештај и исхрану на службеном путу у износу 420 хиљада динара и дневнице на службеном путу у иностранству у износу 324 хиљаде динара.

Јубиларне награде исказане су у износу 2.057 хиљада динара, а односе се на јубиларне награде увећане за порез на доходак грађана за 34 запослена за десет, петнаест, двадесет, двадесет пет, тридесет и тридесет пет година непрекидног радног стажа у Предузећу.

Јубиларне награде обрачунате су и исплаћене запосленима на основу одлуке директора Предузећа од 27. августа 2015. године, при чему износ награде као ни јубилеји након десет година непрекидног рада код послодавца нису утврђени општим актом послодавца у смислу члана 8. став 1. Закона о раду, односно колективним уговором или правилником о раду.

Накнаде по основу новогодишњих пакетића за децу запослених радика у износу 473 хиљаде динара на основу одлуке директора Предузећа.

Солидарна помоћ у случају теже болести исказана је у износу 950 хиљада динара, а односи се на помоћ запосленима.

Накнада за стручну праксу исказана је у износу 24 хиљаде динара, а односи се на стручну праксу ангажованих лица.

Трошкови пореза - умањење зарада исказани су у износу 14.374 хиљада динара, а односе се на порез по основу Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава²³. Предузеће је извршило обрачун и уплату пореза у корист буџета Републике Србије.

6.2.2.5. Трошкови производних услуга

Табела бр. 37 - Структура трошкова производних услуга

Назив	2015. година	2014. година
Трошкови услуга на изради учинака	9.299	3.116
Трошкови транспортних услуга	13.085	7.374
Трошкови услуга одржавања	31.624	16.469
Трошкови закупнине	95	94
Трошкови рекламе и пропаганде	474	790
Трошкови осталих услуга	3.186	2.880
Укупно	57.763	30.723

Трошкови услуга на изради учинака исказани су у износу 9.299 хиљада динара, а односе се на водоводне и канализационе прикључке на територији Града Суботице у износу 5.491 хиљада динара, водоводну и канализациону мрежу у Беочинској улици у износу 2.714 хиљада динара и водоводну и канализациону мрежу у Копарској улици у износу 1.094 хиљада динара. Радове на прикључцима водоводне и канализационе мреже вршио је извођач „Terax niskogradnja“ доо, Суботица.

Трошкови транспортних услуга исказани су у износу 13.085 хиљада динара, а односе се на поштанске трошкове и штампу рачуна у износу 10.627 хиљада динара, фиксну и мобилну телефонију у износу 1.511 хиљада динара, интернет у износу 735 хиљада динара, транспорт новца у износу 132 хиљаде динара и остале мање трошкове од 80 хиљада динара.

Трошкови услуга одржавања исказани су у износу 31.624 хиљада динара, а односе се на текуће одржавање водоводне и канализационе мреже, опреме, водомера, алата и инвентара. Текуће одржавање водоводне и канализационе мреже у највећем делу односи се на хаварије и одмуљавање касета за муљ. За отклањање хаварија закључени су уговори са „Terax niskogradnja“ доо, Суботица, Масуга - со, Суботица, Јаворник доо, Суботица и ДТД - ВДП Северна Бачка доо, Суботица.

Трошкови рекламе и пропаганде исказани су у износу 474 хиљаде динара, а односе се на оглашавање у штампаним и електронским медијима.

Трошкови осталих услуга исказани су у износу 3.186 хиљада динара, а односе се на друмарину, паркирање возила, дератизацију и друге услуге у износу 2.161 хиљаду динара, одвожење смећа у износу 715 хиљада динара и регистрацију возила у износу 310 хиљада динара.

6.2.2.6. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације исказани су у износу од 186.475 хиљада динара, а односе се на амортизацију грађевинских објеката у износу 114.613 хиљада динара, постројења и опреме у износу 70.938 хиљада динара и нематеријалних улагања у износу 924 хиљаде динара. Амортизација је обрачуната пропорционалном методом по стопама амортизације које су усвојене рачуноводственим политикама и обелодањене у Напоменама уз финансијски извештај.

6.2.2.7. Трошкови дугорочних резервисања

Трошкови дугорочних резервисања исказани су у износу од 5.053 хиљада динара, а односе се на резервисања за отпремнине запослених приликом одласка у пензију, а у складу са МРС 19.

6.2.2.8. Нематеријални трошкови

Табела бр. 38 - Структура нематеријалних трошкова

Назив	2015. година	2014. година
Трошкови непроизводних услуга	30.028	27.205
Трошкови репрезентације	300	750
Трошкови премије осигурања	2.363	1.952
Трошкови платног промета	1.447	1.507
Трошкови чланарина	1.304	1.385
Трошкови пореза	12.575	11.551
Остали нематеријални трошкови	5.302	3.845
Укупно	53.319	48.195

Трошкови непроизводних услуга исказани су у износу 30.028 хиљада динара, а односе се на анализу воде у износу од 8.941 хиљаду динара, заједничку наплату у износу 7.250 хиљада динара, одржавање и измену постојећег софтвера у износу 1.913 хиљада динара, услуге чишћења просторија у износу од 1.891 хиљаду динара, манипулативне трошкове наплате рачуна путем ЈП „Пошта Србије“, Београд у износу 1.645 хиљада динара, услуге штампања рачуна за утрошену воду у износу 1.375 хиљада динара, интелектуалне услуге (превођења, контрола система квалитета и стручна мишљења) у износу 1.226 хиљада динара, стручно усавршавање запослених у износу 1.205 хиљада динара, услуге инкасаната преко омладинске задруге 865 хиљада динара, услуге обезбеђења у износу 750 хиљада динара, здравствене услуге у износу 502 хиљаде динара, адвокатске услуге у износу 462 хиљаде динара, услуге ревизије 285 хиљада динара и остале нематеријалне трошкове у износу 1.718 хиљада динара.

Трошкови заједничке наплате, у оквиру трошкова непроизводних услуга, исказани у износу 7.250 хиљада динара, обрачунати су по основу уговора о регулисању међусобних односа о обједињеној наплати од 23. маја 2014. године. Уговор је закључен између Града

Суботице, ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица, ЈКП Чистоћа и зеленило, Суботица, и ЈКП Димничар, Суботица, а важио је до 31. јануара 2015. године. Предузеће је са ЈКП Чистоћа и зеленило, Суботица и ЈКП Димничар, Суботица, закључило 14. априла 2015. године Уговор о регулисању међусобних односа о обједињеној наплати.

Обједињена наплата се према том уговору врши за кориснике у колективном становању и кориснике у индивидуалним стамбеним зградама. Предузеће организује послове штампе, доставе и наплате рачуна у обједињеној наплати за кориснике колективног становања, док ЈКП Чистоћа и зеленило, Суботица те послове врши корисницима индивидуалних стамбених зграда. Предузеће и ЈКП Чистоћа и зеленило, Суботица ће наплаћена средства обједињене наплате, која се односе на њихове услуге задржати а део који припада ЈКП Димничар, Суботица уплаћује се на његов пролазни рачун. Настали трошкови за штампу и доставу месечних рачуна, као и организовање и спровођење обједињене наплате терете ЈКП Димничар, Суботица 6,5%, а Предузеће и ЈКП Чистоћа и зеленило, Суботица међусобно се терете са 6,5% припадајућих наплаћених трошкова.

Трошкови репрезентације исказани су у износу 300 хиљада динара, а односе се на ресторанске услуге, набавке кафе и напитака и у оквиру су планираних средстава.

Трошкови премије осигурања исказани су у износу 2.363 хиљаде динара, а односе се на осигурање имовине и запослених.

Трошкови платног промета исказани су у износу 1.447 хиљада динара, а односе се на провизију пословних банака и ЈП „Поште Србије“, Београд од 1.080 хиљада динара, провизију за кредит од пословне банке 155 хиљада динара и остале трошкове од 212 хиљада динара.

Трошкови чланарина исказани су у износу 1.304 хиљада динара, а односе се на чланарине коморама у износу 1.127 хиљада динара и чланарине удружењима у износу 177 хиљада динара.

Трошкови пореза исказани су у износу 12.575 хиљада динара, а односе се на накнаде за коришћење, одводњавање и испуштање воде у износу 6.845 хиљада динара, порез на имовину у износу 3.320 хиљада динара, накнаде за унапређење животне средине 2.256 хиљада динара и остале нематеријалне трошкове у износу 154 хиљаде динара.

Остали нематеријални трошкови исказани су у износу 5.302 хиљада динара, а односе се на услуге извршитеља у износу 3.332 хиљаде динара, огласе у штампи у износу 507 хиљада динара, административне таксе у износу 450 хиљада динара и остале трошкове у износу 1.013 хиљада динара.

6.2.3. Финансијски приходи

Табела бр. 39 - Структура финансијских прихода

-у хиљадама динара-

Назив	2015. година	2014. година
Приходи од камата (од трећих лица)	794	244
Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)	527	965
Укупно	1.321	1.209

Приходи од камата (од трећих лица), исказани у укупном износу од 794 хиљаде динара, обухватају приходе од обрачунатих затезних камата на потраживања која нису у року измирена у износу од 743 хиљаде динара и приходе од камата на депозите по виђењу од 51 хиљаду динара по уговору са пословном банком.

Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима), исказане у износу од 527 хиљада динара, односе се на позитивне курсне разлике настале променом девизног курса приликом вршења платног промета са иностранством од 521 хиљаду динара и на позитивне ефекте валутне клаузуле од 6 хиљада динара који се односе на отплату последње рате лизинг накнаде (NLB leasing).

6.2.4. Финансијски расходи

Табела бр. 40 – Структура финансијских расхода

-у хиљадама динара-

Назив	2015. година	2014. година
Расходи камата (према трећим лицима)	3.641	2.425
Негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)	6.407	92.830
Укупно	10.048	95.255

Расходи камата (према трећим лицима) исказани су у износу од 3.641 хиљада динара, а односе се на камате по основу револвинг кредита и кредита за дозвољени минус у износу 2.256 хиљада динара, камате за финансијски лизинг у износу 1.385 хиљада динара и остале камате из пословних односа.

Негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима) исказани су у износу 6.407 хиљада динара, а односе се на усклађивање обавеза по основу кредита према ЕБРД банци у износу 2.817 хиљада динара, супсидијарног зајма према Граду Суботици у износу 2.657 хиљада динара, обавеза према добављачима у износу 854 хиљаде динара и обавеза према VB Leasing-у доо, Београд у износу 79 хиљада динара.

6.2.5. Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз Биланс успеха

Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз Биланс успеха у износу од 15.783 хиљада динара, а односе се на исправљена потраживања из 2014. године, која су наплаћена у току 2015. године.

6.2.6. Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз Биланс успеха

Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха исказани су у износу 15.673 хиљада динара (а у 2014. години 30.412 хиљада динара), а односе се на обезвређење потраживања од купаца. (Напомена 6.1.8.)

6.2.7. Остали приходи

Табела бр. 41 - Структура осталих прихода

-у хиљадама динара-

Назив	2015. година	2014. година
Добици од продаје опреме	-	871
Приходи од наплате пенала, казни и штета	499	283
Приходи од укидања дугорочних резервисања за отпремнине	405	3.289
Остали непоменути приходи	333	528
Укупно	1.237	4.971

Приходи од наплате пенала, казни и штета исказани у износу од 499 хиљада динара, а односе се на наплаћене пенале од извођача радова на име уговорене казне од 490 хиљада динара и накнаду штете по основу осигурања опреме.

Приходи од укидања дугорочних резервисања за отпремнине исказани у износу од 405 хиљада динара, а односе се на укидање неискоришћених дугорочних резервисања за отпремнине запослених који су отишли у пензију у току 2015. године.

Остали непоменути приходи исказани у износу од 333 хиљаде динара, а односе се на месечно сравњење евиденције купаца у помоћним књигама са главном књигом, као и на затварање обрачуна заједничке наплате.

6.2.8. Остали расходи

Табела бр. 42 - Структура осталих расхода

-у хиљадама динара-

Назив	2015. година	2014. година
Губици по основу расходања и продаје нематеријал. имовине, некретнина, постројења и опреме	3.227	674
Мањкови	20	-
Расходи по основу директних отписа потраживања	3.615	109
Расходи по основу расходања залиха материјала и робе	88	-
Остали непоменути расходи	1.229	1.146
Обезвређење залиха материјала и робе	1.709	40
Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана	31	-
Укупно	9.919	1.969

Губици по основу расходања и продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме исказани су у износу 3.227 хиљада динара, а у највећем делу се односе на губитке по основу расходања некретнина, постројења и опреме у износу 2.275 хиљада динара и расходе по основу некретнина, постројења и опреме у припреми, односно пројектну документацију за фекалну канализациону мрежу у насељу Црвено Село у износу 793 хиљаде динара.

Расходи по основу директних отписа потраживања исказани су у износу 3.615 хиљада динара, а односе се на отпис потраживања од купаца. (Напомена 6.1.5.)

Расходи по основу расходања залиха материјала и робе исказани су у износу 88 хиљада динара, а односе се на расходање ситног инвентара по усвојеном попису на дан 31. децембра 2015. године, на терет Предузећа.

Остали непоменути расходи исказани су у износу 1.229 хиљада динара, а односе се на расходе за хуманитарне, културне, здравствене и научне намене у износу 382 хиљаде динара, судске спорове у износу 288 хиљада динара, месечно сравњење аналитике и синтетике купаца у износу 318 хиљада динара, накнаду штете трећим лицима у износу 173 хиљаде динара и остале расходе од 68 хиљада динара.

Обезвређење залиха материјала и робе у износу од 1.709 хиљада динара, а односе се на процену фер вредности материјала на залихи. Предузеће је оформило комисију која је извршила процену материјала по тржишним ценама. Процену обезвређења материјала од стране комисије усвојио је Надзорни одбор приликом усвајања годишњег пописа.

Обезвређење потрживања и краткорочних финансијских пласмана у износу од 31 хиљада динара, односи се на обезвређење учешћа у капиталу код Симекс доо, Суботица. Предузеће је стекло ово учешће у капиталу по основу неизмирених потраживања.

6.2.9. Нето губитак пословања које се обуставља, ефекти промене рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијих периода

Табела бр. 43 – Преглед промена нето губитка

-у хиљадама динара-

Назив	Износ
Расходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне	2.117
Приходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне	(18)
Нето губитак пословања које се обуставља, ефекти промене рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијих периода	2.099

Расходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне исказане су у износу 2.117 хиљада динара, а односе се на директни отпис потраживања из претходног периода у износу 1.226 хиљада динара, расходе по основу рачуна извршитеља који нису евидентирани у 2014. години у износу 462 хиљаде динара, индиректан отпис потраживања од купаца из претходног периода 194 хиљаде динара и осало у износу 235 хиљада динара.

6.2.10. Нето добитак

Нето добитак је исказан у износу од 15.262 хиљада динара, а представља разлику између укупних прихода и расхода Предузећа умањену за нето губитак пословања који се обуставља, расходе промена рачуноводствене политике и исправки грешака из ранијих година и одложене пореске расходе периода.

6.3. Извештај о осталом резултату

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству⁵ и параграфом 7 МРС 1 - Презентација финансијских извештаја, Извештај о осталом резултату треба да пружи информације о укупном нето свеобухватном добитку или губитку за извештајни период, а његову структуру чине ставке прихода и расхода (укључујући и рекласификације услед кориговања) које нису признате у Билансу успеха. Компоненте осталог резултата чине ставке које се, према захтевима појединих МСФИ признају у оквиру капитала. Анализом

позиција исказаних у Извештају о осталом резултату за 2015. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

6.4. Извештај о променама на капиталу

Спровођењем поступка ревизије и анализом исказаних позиција у Извештају о променама на капиталу за 2015. годину, утврђено је да предметни извештај, одражава финансијски положај Предузећа, да је састављен у складу са МРС 1 – Презентација финансијских извештаја, параграфи 106-110 и да обезбеђује неопходне информације о финансијској позицији Предузећа које су корисне за доношење економских одлука корисницима финансијских извештаја.

6.5. Извештај о токовима готовине

Спровођењем поступка ревизије, односно увидом у пословне књиге Предузећа као и на основу анализе исказаних позиција у Извештају о токовима готовине за 2015. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са МРС 7 - Извештај о токовима готовине, чиме су обезбеђене релевантне информације о променама на готовини и готовинским еквивалентима Предузећа у оквиру пословних активности, активности инвестирања и финансирања.

6.6. Напомене уз финансијске извештаје

У складу са МРС 1 - Презентација финансијских извештаја, параграф 112 и чланом 2. Закона о рачуноводству⁵, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја, примењеним рачуноводственим политикама, додатним подацима који нису презентовани у финансијским извештајима а доприносе бољем разумевању истих, као и другим подацима који су прописани у појединим МРС/МСФИ којима су за одређене позиције финансијских извештаја наведене и прописане информације које је Предузеће дужно да обелодани. Напомене уз финансијске извештаје за 2015. годину садрже обелодањивања у складу са захтевима МРС/МСФИ.

7. Јавне набавке

Планирање јавних набавки, услови, начин и поступак јавне набавке у 2015. години уређени су Законом о јавним набавкама²⁴ и подзаконским актима донетим на основу тог закона. У току 2015. године донети су Закон о изменама и допунама Закона о јавним набавкама²⁵ (у примени од 12. фебруара 2015. године) и Закон о изменама и допунама Закона о јавним набавкама²⁶ (у примени од 12. августа 2015. године).

Према Правилнику о организацији и систематизацији послова (број 200/1-2015 од 23. марта 2015. године), послови јавних набавки у Предузећу су у надлежности Ресора општих и правних послова и то у Служби јавних набавки. У тој служби систематизовани су и попуњени послови руководиоца службе и два службеника за јавне набавке. За све послове

²⁴ „Службени гласник РС“, број 124/2012

²⁵ „Службени гласник РС“, број 14/2015

²⁶ „Службени гласник РС“, број 68/2015

је утврђен услов - положен стручни испит за службеника за јавне набавке. Запослени у Служби јавних набавки имају сертификат службеника за јавне набавке.

У складу са чланом 22. Закона о јавним набавкама, директор је 4. марта 2014. године донео Правилник о ближем уређивању поступка набавке, број 172/1-2014. Нови Правилник о уређењу поступка јавне набавке број 425/1-2015, директор је донео 7. октобра 2015. године, ради усклађивања са одредбама Закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама³⁰. (Напомена број 4.2.)

У складу са стандардом 9001:2008, у оквиру Процедуре Ресора општих и правних послова сачињена је процедура - Процес јавних набавки.

Планирање набавки

Надзорни одбор је усвојио План набавки за потребе ЈКП „Водовод и канализација“, Суботица за 2015. годину, Одлуком број 104/7-2015 од 10. марта 2015. године, а 30. јула 2015. године усвојио је измене тог плана набавки.

Табела бр. 44 - Преглед Плана набавки и Измена и допуна Плана набавки по врстама предмета са процењеним вредностима

-у хиљадама динара-

	Предмет	Процењена вредност по Плану набавки (10. марта 2015. године)	Процењена вредност након измена и допуна Плана набавки (30. јула 2015. године)	Повећање /смањење
	1	2	3	4 (3-2)
Јавне набавке	Добра	167.587	198.107	30.520
	Услуге	118.006*	125.550*	7.544
	Радови	57.247	51.493	-5.754
	Укупно	342.840	375.150	32.310
Набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН	Добра	12.778	12.528	-250
	Услуге	47.061	45.941	-1.120
	Радови	573.051**	573.051**	0
	Укупно	632.890	631.520	-1.370
Свега	975.730	1.006.670	30.940	

*Процењена вредност за услуге револвинг кредита није одређена тако да исту чине само трошкови који терете услугу него укупан износ кредитног задужења од 55.000 хиљада динара.

**Набавка радова у вредности 573.051 хиљада динара односи се на изградњу Водозахвата 2, а радови су финансирани из средстава кредита EBRD (члан 7. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама.

Руководилац службе за план и набавке је 8. октобра 2014. године доставио руководиоцима служби Упутство за израду Плана набавки за 2015. годину са моделом плана набавки, табелом за попуњавање и Меморандум НБС о циљаним инфлацијама до 2016. године. Такође је достављен преглед „Набављени артикли мимо јавних набавки“ за период од 1. јануара до 31. августа 2014. године, а који се добије из апликације за јавне набавке у коју се уносе подаци из фактура добављача.

У усвојеном Плану набавки је за највећи број набавки наведено да је процењена вредност утврђивана на основу анализе цена из претходних уговора и/или анализом цена различитих понуђача на тржишту. Презентоване су ручно попуњене и електронске табеле више служби у којима се наводи да су анкетирани потенцијални понуђачи, или да су цене узете са интернета. За личну заштитну опрему је организована презентација више потенцијалних понуђача. Међутим, нису презентовани докази о прибављеним ценама

различитих понуђача на тржишту, због чега се нисмо уверили да је испитивање тржишта заиста и вршено.

Реализација Плана јавних набавки

Предузеће је Управи за јавне набавке, у прописаном року, достављало тромесечне извештаје о јавним набавкама прописане одредбама члана 132. Закона о јавним набавкама и чланом 2. Правилника о садржини извештаја о јавним набавкама и начину вођења евиденције о јавним набавкама²⁷.

Табела бр. 45 - Преглед реализације Плана јавних набавки према кварталним извештајима
-у хиљадама динара-

Јавне набавке	Предмет	Процењена вредност спроведених ЈН	Уговорена вредност (без ПДВ)	Процент реализације (%)
	Добра		81.105	72.620
Услуге		49.742*	40.134*	81
Радови		39.640	37.242	94
Укупно		170.487	149.996	88

* Умањено за вредност главнице по револвинг кредиту од 46.000 хиљада динара

У оквиру исказаних износа, Предузеће је у првом кварталу 2015. године, у шест поступака јавних набавки започетих у 2014. години, на основу Плана набавки за 2014. годину, закључило уговоре у вредности од 54.655 хиљада динара без ПДВ, од чега се на добра односи 49.330 хиљада динара без ПДВ, услуге 2.970 хиљада динара без ПДВ, а на радове 2.355 хиљада динара без ПДВ.

С друге стране, Предузеће је у првом кварталу 2016. године, у 5 (пет) поступака јавних набавки започетих у 2015. години, на основу Плана набавки за 2015. годину, закључило уговоре у вредности од 57.059 хиљада динара без ПДВ, од чега се на добра односи 56.364 хиљада динара без ПДВ и услуге 695 хиљада динара без ПДВ. Јавне набавке су реализоване у три поступка јавне набавке мале вредности и по једном отвореном и преговарачком поступку.

Према достављеним ручним евиденцијама јавне набавке су реализоване путем 28 отворених поступака (укључујући и поновљене поступке), осам преговарачких и 74 поступка јавних набавки мале вредности. Донето је 17 одлука о обустави поступка јавних набавки.

Табела бр. 46 - Преглед реализације Плана набавки на које се не примењују одредбе Закона о јавним набавкама према кварталним извештајима
-у хиљадама динара-

Набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН			
Основ из ЗЈН	Број поступака набавки	Процењена вредност	Уговорена вредност (без ПДВ)
Члан 7. став 1. тачка 1)	7	25.080	25.080
Члан 7. став 1. тачка 2)	1	573.051	796
Члан 39. став 2.	51	7.805	7.171
Укупно	59	605.936	33.047

По основу члана 7. став 1. тачка 1) закључени су уговори са Заводом за јавно здравље, Суботица за вршење хемијских и микробиолошких анализа воде и санитарних лекарских

²⁷ „Службени гласник РС“, број 29/2013

прегледа запослених. Са ЈП Поште Србије, Београд закључен је уговор за услуге слања писмоносних пошиљки, а са Суботицагас, Суботичке топлане и Чистоћа и зеленило, Суботица закључени су уговори за набавке земног гаса, топлотне енергије и услуге изношења смећа. Изградња Водозавата 2 се финансира из средстава кредита ЕБРД по уговору који је закључио Град Суботица.

Евиденције аката и радњи

Предузеће ручно води (на листовима деловодника) и има 18 евиденција о актима и радњама у поступцима јавних набавки мале вредности, а 20 евиденција за јавне набавке велике вредности и преговарачке поступке. Воде се и евиденције за набавке на које се не примењују одредбе Закона о јавним набавкама. Одлуке о додели уговора, о обустави поступка и измени уговора су у једној евиденцији, такође и објаве у Службеном гласнику и Порталу јавних набавки.

Налаз

Интерни број јавне набавке је број под којим је заведена одлука о покретању јавне набавке у ручној евиденцији. Тај број није наведен у Плану набавки за 2015. годину. Софтверски број јавне набавке из тог плана је садржан само у одлуци о покретању поступка јавне набавке. Не постоји ниједан број у оквиру евиденционог броја који се понавља и по коме се препознаје конкретна јавна набавка у ручним евиденцијама. Евиденције се воде на годишњем нивоу, па неке евиденције за 2015. годину почињу актима и радњама које се односе на набавке из 2014. године, при чему није назначен број јавне набавке из 2014. године. По истом правилу, акти и радње за јавне набавке које нису завршене у 2015. години евидентирани су у евиденцијама за 2016. годину.

Због наведеног, отежано је коришћење ручне евиденције, јер не омогућавају ефикасан увид у фазу у којој се налази конкретна јавна набавка и не омогућавају комплетан увид и ефикасну информацију о стању спроведених јавних набавки. Потпуни увид је могућ само за појединачну јавну набавку увидом у „чек листу“ на почетку документације, односно у документацију о јавној набавци.

Служба за јавне набавке у електронској форми прати реализацију уговора закључених у 2015. години која садржи податке битне за уговор о јавној набавци, односно непотпуна је.

Ризик

Евиденције аката и радњи које не омогућају комплетан увид у фазу (стање) конкретне јавне набавке и свих спроведених поступака јавних набавки доводе до неефикасних информација руководству.

Препорука број 11

Препоручује се Предузећу да успостави јединствену електронску евиденцију донетих аката и предузетих радњи у току поступка јавне набавке како би се омогућио ефикасан и комплетан увид у стање свих јавних набавки и ефикасно извештавање руководства.

У оквиру информационог система израђена је апликација за праћење извршења уговора о јавној набавци у коју се дневно уносе подаци из рачуна/фактура по уговорима и техничким спецификацијама. На основу наведених података Служба за јавне набавке обавештава лице одређено за праћење јавне набавке о реализацији уговора када је та реализација приближна уговореној вредности јавне набавке. Такође, уносе се и ставке које су фактурисане, али нису садржане у техничким спецификацијама, које се „чекирају“ са „није јавна набавка“ и не улазе у вредност закљученог уговора. Коначни, збирни подаци о

набавкама добара, услуга и радова који нису садржани у техничким спецификацијама се достављају свим службама у фази планирања за наредну годину.

Табела бр. 47 - Преглед поступака јавних набавки спроведених у отвореном поступку које су биле предмет ревизије

-у хиљадама динара-

Ред. бр.	Број јавне набавке	Предмет набавке	Процењена вредност	Изабрани понуђач	Број и датум уговора	Уговорена вредност без ПДВ	
1.	46/1-6-2015	Хемикалије за прераду воде	5.193				
		П1-Течни хлор	1.651	Патентинг доо, Београд	14Ug/2-31-2015 од 18.06.2015	1.446	
		П2 - Фери сулфат	2.400	обустаљено			
		П3 - Натријум хипохлорит	1.142	Патентинг доо, Београд	18.06.2015	895	
2.	46/1-16-2015	Грађевински радови у хидроградњи и нискоградњи	11.612	Терах niskogradnja доо, Суботица	14Ug/2-50-2015 од 13.08.2015	11.612	
3.	46/1-22-2015	Фери сулфат (поновљени поступак)	2.400	Completa labor доо, Суботица	14Ug/2-56-2015 од 10.09.2015	1.793	
4.	46/1-25-2015	Одмуљавање касета за муљ	4.000	ДТД - ВДП, Северна Бачка доо, Суботица	14Ug/2-64-2015 од 18.09.2015.	3.983	
5.	46/1-3-2015	Послови спремања пословних просторија	3.400	Master clean express доо, Палић	14Ug/2-24-2015 од 26.05.2015.	2.346	
6.	46/1-24-2015	Водоводни и канализациони материјал	24.200				
		П1	Месингана арматура, фитинзи и полипропиленске спојнице	1.200	Унипрогрес доо, Рума	14Ug/2-58-2015	1.200
		П2	Затварачи и телескопске уградбене гарнитуре	4.850	обустаљен		
		П3	Цевни материјал са припадајућим фитингом	4.600	Унипрогрес доо, Рума	14Ug/2-59-2015	4.600
		П4	П4 - Ливено гвоздени фазонски комади	3.700	Унипрогрес доо, Рума	14Ug/2-60-2015	3.700
		П5	Спојнице, фланш адаптери и огрлице	450	обустаљен		
		П6	Спојнице, фланш адаптери и огрлице	7.400	Мима комерц доо, Суботица	14Ug/2-61-2015	7.400
		П7	Хидранти и хидрантски наставци	1.000	Мима комерц доо, Суботица	14Ug/2-62-2015	1.000
		П8	Шахт поклопци, овалне и округле капе и сливене решетке	1.000	Мима комерц доо, Суботица	14Ug/2-63-2015	1.000
7.	46/1-4-2015	Водомери	4.689	Инса ад, Београд	14Ug/2-27-2015 од 05.06.2015	3.694	
8.	46/1-2-2015	Краткорочни банкарски револвинг кредит	5.100*	Банка Поштанска штедионица ад, Београд	14/2-26-2015 од 06.06.2015.	5.100*	
9.	46/1-30-2015	Опрема за побољшање ефикасности централног постројења за пречишћавање отпадних вода са циљем	5.000				
		П1	Миксери	2.300	Мерис доо, Београд	14Ug/2-76-2015 од 10.11.2015.	1.998
	П2	Процесна опрема	1.000	Мерис доо, Београд	14Ug/2-73-2015 од 28.10.2015.	915	

Напомене уз Извештај о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“, Суботица за 2015. годину

Ред. бр.	Број јавне набавке	Предмет набавке	Процењена вредност	Изабрани понуђач	Број и датум уговора	Уговорена вредност без ПДВ
	ПЗ	Делови за IQ нет систем	1.700	Golden lab& engineering доо, Земун	14Ug/2-74-2015 од 29.10.2015.	1.656
10.		Материјал за потребе лабораторије	3.290			
	П1	Основне хемикалије	700	Г-2 доо, Београд	14Ug/2-40-2015 од 21.07.2015.	501
	П2	Специјалне хемикалије	350	Sinescomp доо, Београд	14Ug/2-41-2015 од 23.07.2015.	186
	П3	Бактериолошке подлоге	250	Г-2 доо, Београд	14Ug/2-42-2015 од 21.07.2015.	105
	П4	Реагенси и детектори хлора	990	Нолаб доо, Београд	14Ug/2-43-2015 од 16.07.2015.	942
	П5	Хемикалије за баждарницу	96	Sinescomp доо, Београд	14Ug/2-44-2015 од 23.07.2015.	67
	П6	Стакларија	510	Г-2 доо, Београд	14Ug/2-45-2015 од 21.07.2015.	308
	П7	Мобилни мерни инструменти	290	Г-2 доо, Београд	14Ug/2-46-2015 од 21.07.2015.	170
	П8	Филтер папири	104	Кефо доо, Београд	14Ug/2-46-2015 од 17.07.2015.	45
11.	46/1-33-2014	Погонско гориво	9.300	Еуро петрол доо, Суботица	42Ug/2-41-2014 од 13.06.2014.	7.093
12.	46/1-15-2015	Погонско гориво	8.500	Еуро петрол доо, Суботица	42Ug/2-38-2015 од 13.07.2015.	6.798
13.	46/1-12-2015	Главни пројекти	800	Технохидросфера доо, Беочин	14Ug/2-49-2015 од 27.07.2015.	590
14.	46/1-13-2015	Асфалтерски радови	2.508	Масуга со доо, Биково	14Ug/2-37-2015 од 26.06.2015.	2.192
УКУПНО			89.992		УКУПНО	73.335

*Процењена/уговорена вредност унета као разлика уговорене вредности од 51.500 хиљада динара и главнице од 46.000 хиљада динара

Табела бр. 48 - Преглед ревидираних преговарачких поступака

-у хиљадама динара-

Ред. бр.	Број јавне набавке	Предмет набавке	Процењена вредност	Изабрани понуђач	Број и датум уговора	Уговорена вредност без ПДВ
1.	46/1-17-2015	Одржавање софтвера	1.700	Интерсофт доо, Суботица	14Ug/2-35-2015 од 25.06.2015.	1.692
2.	46/1-18-2015	Проширење програмских модула за кадровску евиденцију	680	Интерсофт доо, Суботица	14Ug/2-36-2015 од 25.06.2015.	672
3.	46/1-32-2015	Аутоматско раскњижавање уплата физичких лица на основу електронских фајлова	185	Интерсофт доо, Суботица	14Ug/2-80-2015 од 20.11.2015.	180

Ред. бр.	Број јавне набавке	Предмет набавке	Процењена вредност	Изабрани понуђач	Број и датум уговора	Уговорена вредност без ПДВ
4.	46/1-34-2015	Ревизија система за евиденцију радног времена са интеграцијом у модул обрачуна	750	Интерсофт доо, Суботица	14Ug/2-85-2015 од 25.12.2015.	750
5.	46/1-33-2015	Електронски пренос података о наплаћеним рачунима	1.800	ЈП Пошта Србије, Београд	14Ug/2-82-2015 од 23.12.2015.	1.800
6.	46/1-26-2015	Одржавање Хлороген уређаја	705	Сигма доо, Кула	14Ug/2-57-2015 од 22.09.2015	689
УКУПНО			5.820			5.783

Табела бр. 49 - Преглед ревидираних поступака јавних набавки мале вредности
-у хиљадама динара-

Р. б.	Број јавне набавке	Предмет набавке	Процењена вредност	Изабрани понуђач	Број и датум уговора	Уговорена вредност без ПДВ
1.	45/1-20-2015	Тонери и кетрици за штампаче	756	Ug	14Ug/1-22-2015 од 05.06.2015.	734
2.	45/1-23-2015	Техничка контрола главних пројеката водоводне и канализационе мреже	277	Jomi engineering доо, Суботица	14Ug/1-25-2015 од 15.06.2015.	259
3.	45/1-13-2015	План превентивних мера објеката водоснабдевања и канализационе мреже	1.150	обустављен		
4.	45/1-22-2015	План превентивних мера објеката водоснабдевања и канализационе мреже	1.150	Институт за безбедност и превентивни инжењеринг доо, Нови Сад	14Ug/1-20-2015 од 05.06.2015.	1.060
5.	45/1-46-2015	План превентивних мера водоводне мреже и изградње топловодног прикључка	490	Институт за безбедност и превентивни инжењеринг доо, Нови Сад	14Ug/1-44-2015 од 04.09.2015.	345
6.	45/1-51-2015	План превентивних мера водоводне и канализационе мреже од Кирешке до МЗ Железничко насеље	80	Институт за безбедност и превентивни инжењеринг доо, Нови Сад	14Ug/1-49-2015 од 09.10.2015.	75
7.	45/1-25-2015	Услуге координатора за безбедност и здравље у фази извођења радова	1.270	Институт за безбедност и превентивни инжењеринг доо, Нови Сад	14Ug/1-26-2015 од 01.07.2015.	1.055
8.	45/1-9-2015	Грађевинско и хидротехничко опремање бунара Б-31 у оквиру водозахвата I у Суботици	2.200	Јаворник доо, Суботица и Real-impex доо, Палић	14Ug/1-9-2015 од 23.4.2015	2.087
9.	45/1-43-2015	Технички пријем објеката	2.090	Jomi engineering доо, Суботица	14Ug/1-48-2015 од 18.09.2015.	1.265
10.	45/1-17-2015	Елаборат о зонама санитарне заштите	1.400	Хидрогеоеко инжењеринг доо, Београд, Геопрофил доо, Београд и ПД Делта инжењеринг доо, Београд	14Ug/1-66-2015 од 09.11.2015	815
11.	45/1-71-2015	Систем за добијање дестиловане воде	520	Donau Lab доо, Београд	14Ug/1-71-2015 од 24.11.2015.	514
12.	45/1-78-	Резервни делови за	800	Милановић инжењеринг	14Ug/1-85-	527

Р. б.	Број јавне набавке	Предмет набавке	Процењена вредност	Изабрани понуђач	Број и датум уговора	Уговорена вредност без ПДВ
	2015	фабрику воде		доо, Церовац, Крагујевац	2015 од 4.1.2016	
13.	45/1-81-2015	Израда пројектне документације за третман муља - Бачки Виногради	3.000	ЗКХТ Аква пројект доо, Суботица	14Ug/1-76-2015 од 07.12.2015.	2.911
14.	45/1-90-2015	Машина за обраду металних склопова водомера	2.900	Хидро - електро доо, Инђија	14Ug/1-2-2016 од 04.02.2016	2.870
УКУПНО			18.083		УКУПНО	14.517

Измене уговора

У поступку јавне набавке број 46/1-22-2015 – Фери сулфат, конкурсном документацијом и уговором предвиђена је могућност промене цене у случају раста курса евра за више од 5%. У поступку јавне набавке број 46/1-17-2015 - Одржавање софтвера и број 46/1-24-2015- Водоинсталатерски и канализациони материјал, број 45/1-20-2015 – Тонери и кетрици за штампаче, број 45/1-43-2015 - Технички пријем објеката, такође је предвиђено да се цена може мењати у случају инфлације изнад 5% мерене индексом потрошачких цена или раста курса евра за више од 5%.

Предузеће није, ради заштите економских интереса Предузећа, предвидело да се цена може мењати и у случају пада курса евра или дефлације у истом проценту.

Додатни услови

У поступку ревизије је утврђено да су у свим ревидираним поступцима јавних набавки које су спроведене у отвореном поступку и поступку јавне набавке мале вредности конкурсном документацијом утврђивани додатни услови. По правилу су захтевани сви додатни услови: финансијског, пословног, техничког и кадровног капацитета. Често се захтевају обимни услови техничког капацитета, поседовања опреме специфичних карактеристика (радови). За пословни капацитет често се захтева више референци или више доказа о уведеним стандардима квалитета, потврде о квалитету (нпр. материјал за потребе лабораторије), разни резултати оцењивања усаглашености. За кадровски капацитет, нарочито код услуга (нпр. технички пријем објеката), захтевају се стручне референце и више лица са различитим инжењерским лиценцама.

Ревизијом шест обустављених поступака јавних набавки утврђено је да је у три поступка разлог за обуставу да понуђач не испуњава додатне услове из конкурсне документације. У више поступака у којима је донета одлука о додели уговора, утврђено је да су неке од понуда одбијене, јер понуђачи нису доказали да испуњавају неке од додатних услова.

Утврђене неправилности:

46/1-24-2015 – Водоводни и канализациони материјал

1) Јавна набавка је спроведена у отвореном поступку и обликована у осам партија. У конкурсној документацији је објављена процењена вредност јавне набавке од 24.200 хиљада динара, а објављене су процењене вредности сваке партије. Техничке спецификације садрже од осам до 222 ставке са називима материјала. Нису одређене потребне количине. У обрасцу структуре цене захтевано је да се искажу јединичне цене. Уговори са изабраним понуђачима су закључени у висини процењене вредности партије са сукцесивним испорукама по уговореним јединичним ценама. Наручилац није у обавези да реализује целокупни уговорени износ по свакој партији, већ ће исти реализовати у складу са стварним потребама сукцесивно по динамици и датим роковима које одреди Наручиоц, за сваку партију појединачно.

Сви наведени елементи представљају елементе оквирног споразума, који је прописан чланом 40. Закона о јавним набавкама, а предвиђен је за набавке код којих наручилац није у могућности да унапред предвиди количине и време када ће се потреба за набавком појавити.

Поред тога, имајући у виду да је предмет набавке потребан за обављање делатности из члана 122. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама, а Предузеће је наручилац из члана 117. став 1. тачка 1) тог закона, чланом 123. Закона о јавним набавкама⁶ је за набавке у области водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга, поред осталих поступака предвиђен и квалификациони поступак.

2) Поред додатних услова заједничких за све партије, конкурсном документацијом је, за сваку партију понаособ захтевана усаглашеност производа са неким од српских стандарда: SRPS EN 1652, SRPS EN ISO 228-1, SRPS EN 1074-1, SRPS EN 1074-2, SRPS 12266, SRPS 1563, SRPS EN 545, SRPS EN 12266-1, SRPS EN 14339, SRPS EN 14384, SRPS EN 124, SRPS EN 12201-2, SRPS EN 1401. Позивање на српски стандард, осим за стандард SRPS EN 12201-2 и SRPS EN 1401, није праћено речима „или одговарајуће“, што није у складу са чланом 71. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама, којим је прописано да свако позивање на српске, европске или друге стандарде мора да буде праћено речима „или одговарајуће“.

3) За партију 2 - Затварачи и телескопске уградбене гарнитуре уговор је додељен понуђачу Binvox standard доо, Београд, а понуда Energy LTD доо, Нови Сад је одбијена, јер не испуњава све додатне услове (доказе финансијског капацитета). Energy LTD доо, Нови Сад је поднео захтев за заштиту права. Комисија за јавне набавке је делимично усвојила захтев, поновила стручну оцену понуда и утврдила да Binvox standard доо, Београд није испунио све додатне услове из конкурсне документације. Директор је 25. септембра 2010. године, донео одлуку о обустави поступка јавне набавке. Обавештење о обустави поступка јавне набавке је објављено 22. октобра 2015. године. С обзиром да није поднет захтев за заштиту права, одлука о обустави је постала коначна првог дана након дана истека рока за подношење тог захтева, односно 6. октобра 2015. године. Предузеће није у року од пет дана од дана коначности Одлуке о обустави поступка јавне набавке, односно најкасније 19. октобра 2015. године на Порталу јавних набавки објавило обавештење о обустави поступка јавне набавке, што није у складу са чланом 109. став 4. Закона о јавним набавкама.

4) Критеријум за избор најповољније понуде је економски најповољнија понуда. Елементи критеријума су: понуђена цена 70 пондера (са два подкритеријума), рок испоруке 20 пондера и гарантни рок десет пондера. Елемент критеријума - рок испоруке је одређен тако да 20 пондера се додељује за рок испоруке до четири часа, десет пондера за рок испоруке од четири до 24 часа и два пондера се додељује за рок испоруке дужи од 24 часа. Мишљења смо да елемент критеријума рок испоруке са додељеним бројем пондера није у складу са чланом 84. став 2. Закона о јавним набавкама, јер није у логичкој вези са предметом набавке за који је предвиђена сукцесивна испорука. Наиме, када се испоруке врше према потребама Наручиоца, могу се правовремено планирати. Због тога тај елемент критеријума није оправдан објективним потребама наручиоца, па значајно учешће елемента критеријума има дискриминаторски карактер. Реална последица овако одређеног критеријума је да се добију добра истог квалитета по вишим ценама.

Поступак је 11. септембра 2015. године обустављен за партију пет, јер једини понуђач Мима комерц доо, Земун није испунио све додатне услове („није доставио овлашћење

произвођача за учешће на јавној набавци или важећи уговор о пословној сарадњи са произвођачем“).

46/1-33-2014 – Погонско гориво

Конкурсном документацијом су одређени додатни услови техничког и пословног капацитета да понуђач има најмање две бензинске станице на територији града Суботице, које нису удаљене више од 2 km од седишта предузећа, који нису у складу са чланом 76. став 6. Закона о јавним набавкама. Наведени додатни услови дискриминишу понуђаче и нису у логичкој вези са предметом јавне набавке. Наиме, захтевом да понуђач има две бензинске станице на територији града Суботице неоправдано су искључени понуђачи који имају само једну бензинску станицу а способни су да испоруче захтеване врсте и количине добара. Другим условом, да бензинске станице нису даље од 2 km од седишта додатно су, од оних понуђача који имају две бензинске станице искључени из конкуренције сви који су удаљени више од 2 km од седишта. Предузеће делатност обавља на више адреса и на различитим локацијама у граду Суботици, као и у околним насељима. У спроведеном поступку су приспеле две понуде од којих је једна одбијена јер понуђач није доказао додатни услов техничког капацитета у погледу удаљености једне бензинске станице од седишта Предузећа. Уговор у вредности 7.093 хиљада динара је закључен са Еуро петрол доо, Суботица 13. јуна 2014. године, најдуже до годину дана.

46/1-15-2015 – Погонско гориво

Конкурсном документацијом су одређени додатни услови техничког капацитета коју понуђач мора да испуни да би понуда била исправна: мрежа бензинских пумпи коју чине најмање 2 пумпе – станица бензина, дизела, adblue и ТНГ-а које раде 0-24 h, на територији града Суботица.

Захтев у погледу најмањег броја пумпи - станица није у логичкој вези са предметом набавке, па и дискриминише, јер су неоправдано искључени понуђачи који имају само једну бензинску станицу, а способни су да испоруче захтеване врсте и количине добара. Наведено није у складу са чланом 76. став 6. Закона о јавним набавкама.

Уговор у вредности 6.798 хиљада динара без ПДВ је закључен са Еуро петрол доо, Суботица 13. јуна 2015. године, најдуже до годину дана.

46/1-3-2015 – Послови спремања пословних просторија

а) Процењена вредност јавне набавке је 3.400 хиљада динара, а не постоје докази да је утврђена на основу анализе цена различитих понуђача на тржишту како је наведено у Плану набавки, што није у складу са чланом 64. став 3. Закона о јавним набавкама. Наиме, процењена вредност је у ручно попуњеној табели, на основу исказаних потреба стручних служби, пред усвајање Плана набавки за 2015. годину, износила 1.200 хиљада динара, као и за 2014. годину. Председник Комисије за јавне набавке је дао објашњење да је касније дошло до проширења послова спремања у односу на претходну годину.

б) Према конкурсној документацији, одређени су послови спремања који се врше дневно, месечно и квартално. Дневно спремање се врши само у управној згради. Месечно спремање се обавља у пет објеката (наплатни центар, лабораторија за контролу водомера, инвестиције, магацин и дистрибуција). Утврђено је да те пословне просторије дневно одржавају запослене спремачице у Предузећу.

Квартално се врше послови чишћења стаклених површина које су доступне, тракастих завеса и венецијанера, светлећих тела, као и мокро чишћење и прање тепиха и итисона и мокро чишћење и прање камених подова.

Мишљења смо да је, с обзиром на период обављања појединих послова спремања (дневно, месечно, квартално) и да се сваки односи на посебну истоврсну целину, да су постојали елементи за обликовање набавке по партијама, што би омогућило и већу конкуренцију и створило предуслов за евентуалне попусте на цене из понуде.

У обрасцу 11 - Структура цене, табелу чини колона „редни број“, „назив услуга“ у којој, редом, за дневне, затим месечне, те кварталне послове стоји преглед просторија са припадајућим бројем m^2 . После следе колоне „јединична цена за m^2 “ и „укупно за m^2 “, што би значило да се јединичну цену по квадрату треба помножити са бројем квадрата. Упутством како да се попуни образац, наводи се да се уписују цене за дате колоне, односно редове како су наведени, без ближег појашњења.

У обрасцу Структура цене, није предвиђено да се цена за послове дневног спремања исказе на месечном нивоу, као ни да се исказу укупне цене дневних, месечних и кварталних послова на годишњем нивоу, односно на нивоу врсте услуге, обрачунског периода и укупне цене за период важења уговора од годину дана. Наведено није у складу са чланом 11. став 2. Правилника о обавезним елементима конкурсне документације у поступцима јавних набавки и начину доказивања испуњености услова.

На основу Записника о отварању понуда је утврђено да су приспеле три понуде: Master clean express доо, Палић, Фул чисто доо, Чачак и заједничка понуда Систем ФПС обезбеђење доо, Београд и Систем ФПС доо, Београд. На дан отварања понуда, понуђач Master clean express доо, Палић понуду је предао у 8:23 часова, а у 10:38 часова је доставио измену понуде.

Увидом у понуду тог понуђача (предату у 8:23 часова) утврђено је да је у колони „укупно за m^2 “ понуђач исказао производ јединичне цене и броја квадрата, а укупан збир тих износа (понуде) је 272 хиљаде динара без ПДВ. У измени понуде (која је предата у 10:38 часова) у колони „укупно за m^2 “ понуђач је исказао износе који су 12 пута већи за дневно и месечно чишћење, а четири пута већи за квартално, па укупан износ понуде без ПДВ након измене понуде износи 2.346 хиљада динара без ПДВ који је наведен у Записнику о отварању понуда. Упутство да се тако исказу цене није садржано у конкурсној документацији. Заједничка понуда Систем ФПС обезбеђење доо, Београд и Систем ФПС доо, Београд је износила 66 хиљада динара без ПДВ. Понуђач је за све послове месечног и кварталног чишћења за јединичне цене унео нула динара. Овај понуђач није унео податке у тачку 5. обрасца - „Посебно сваки од трошкова који чине јединичну цену“ него је прецртао празна поља.

У даљем поступку је од понуђача Систем ФПС обезбеђење доо, Београд и Master clean express доо, Палић захтевано да образложе структуру цене из понуде.

Понуђач Master clean express доо, Палић образложио је да су износи у колони „укупно за m^2 “ исказани на годишњем нивоу без ПДВ и објаснио начин рачунања (множењем јединичних са квадратима, па са 12 за дневно и месечно, а са четири за квартална спремања. Увидом у понуду утврђено је да је тај понуђач у тачку 5. обрасца - „Посебно сваки од трошкова који чине јединичну цену (трошкови превоза и др.)“ унео следеће: трошкови радне снаге 1.500 хиљада динара; трошкови опреме 200 хиљада динара, трошкови средстава 500 хиљада динара и трошкови – Остало 146 хиљада динара.

Од подносиоца заједничке понуде је, на основу члана 92. Закона о јавним набавкама, захтевано да детаљно образложи цене из обрасца Структура цене и да образложи понуђени износ на годишњем нивоу, с обзиром да је у моделу уговора понудио износ од 65.979,55 динара, а уговор се закључује на период од годину дана, те да се изјасни да ли је спреман да пружи услуге за наведени период по понуђеној цени.

Систем ФПС обезбеђење доо, Београд, у писаном образложењу наводи да се укупна понуђена цена од 66 хиљада динара односи на месечни ниво и да је попуњена према датом образцу. Навео је да нигде у конкурсној документацији није наглашено да ли је укупна цена на месечном или годишњем нивоу. Даље, да планира извршити набавку са два извршиоца. Дао је детаљну калкулацију обрачуна зараде за једног извршиоца у износу 27.255,00 динара, да на име превоза додатно иде 3.200,00 динара и да на крају преостане 2.755,00 динара за трошкове средстава за рад и профит. Обрачун за 174 часа рада по цени од 121 динар, са топлим оброком од 150 динара и 2.240 динара по основу регреса за годишњи одмор, са напоменом да се радни однос заснива на одређено време и уз субвенције - олакшице 30%. Комисија је поново захтевала да се достави образложење структуре цене, а понуђач је поновио да наведена цена представља месечну цену, а да се множењем са 12 добије годишња цена. Такође наводи да цена покрива све услуге у техничкој спецификацији, те да је, због постојања других намера, принуђен да ту преписку достави Агенцији за борбу против корупције.

У Извештају о стручној оцени понуда, понуда Фул чисто доо, Чачак је одбијена због битних недостатака, а заједничка понуда Систем ФПС обезбеђење доо, Београд и Систем ФПС доо, Београд због неубичајено ниске цене, без детаљног образложења – начина на који је утврђена та цена, што није у складу са чланом 105. став 2. тачка 11) Закона о јавним набавкама.

Комисија за јавне набавке је предложила, а директор је донео Одлуку о додели уговора и са Master clean express доо, Палић закључио уговор 14Ug/2-24-2015 од 26. маја 2015. године у вредности 2.346 хиљада динара.

Конкурсном документацијом је захтевано да понуђач поседује сертификате за следеће стандарде: Стандард квалитета - SRPS ISO 9001:2008, Стандард здравља и безбедности на раду - SRPS ISO 18001:2007, као и Стандард заштите животне средине SRPS ISO 14001:2004, који није захтеван у поступку по истом предмету у 2014. години. Дато је објашњење да се такви захтеви постављају, јер је то предвиђено стандардом ISO 9001:2008 - Систем менаџмента квалитетом - Захтеви, за који је Предузеће сертифициковано. Наведено не произилази из споменутог стандарда у коме стоји да „организација мора да обезбеди адекватност специфичних захтева о набавци пре њиховог саопштавања испоручиоцу“. Специфични захтеви се односе на захтеве за одобравање производа, поступака, процеса и опреме, на захтеве за квалификације особља и на систем менаџмента квалитета.

У поступку по истом предмету спроведеном у 2016. години, поред наведена три стандарда захтеван је и Стандард менаџмента заштите здравља OHSAS 18001:2007.

в) У поступку ревизије је утврђено да је Предузеће са Master clean express доо, Палић 15. јуна 2015. године закључио уговор 14Ug/3-27-2015 у вредности 209 хиљада динара као набавку на коју се не примењују одредбе Закона о јавним набавкама применом члана 39. став 2. Предмет уговора је чишћење и замена отирача. С обзиром да су питању истоврсне услуге Предузеће је извршило набавке услуга чишћења у вредности 209 хиљада динара без примене Закона о јавним набавкама, иако нису постојали разлози за изузеће прописани чланом 7, 39. став 2, 122. и 128. Закона о јавним набавкама. Наиме, уколико постоје специфичности, ту набавку је требало обликовати по партијама.

Такође је утврђено да је Master clean express доо, Палић за ове услуге изабран и у поступцима јавних набавки у 2014. години и 2016. години. Процењена вредност јавне набавке у 2014. години је била 1.200 хиљада динара, а уговорена 816 хиљада динара без ПДВ. У 2016. години процењена вредност јавне набавке је 3.600 хиљада динара, а уговорена вредност је 3.454 хиљаде динара без ПДВ.

46/1-6-2015 – Хемикалије за прераду воде и 46/1-22-2015 за партију 2 - Фери сулфат

1) Јавна набавка број 46/1-6-2015 је спроведена у отвореном поступку. Процењена вредност је 5.193 хиљада динара. Набавка је обликована у три партије: партија 1 - Течни хлор, партија 2 - Фери сулфат и партија 3 - Натријум хипохлорит. Критеријум за оцењивање понуда је економски најповољнија понуда са елементима: понуђена цена 60 пондера и рок испоруке 40 пондера.

Уговорене су месечне испоруке за партију 1, а за партије 2 и 3 по наруџби купца током целе године.

У вези са елементом критеријума - рок испоруке образложење је дао председник Комисије за јавне набавке. Образложено је да су у питању добра од функционалне важности у производњи воде, да су брзина кретања празне и пуне амбалаже и пуњење статичких резервоара битни за одабир понуђача. Даље, да се наручивање врши кад су резервоари близу минималних нивоа. Затим, да су у 2015. години, за течни хлор имали 11 комада амбалаже од 1.000 kg (четири ком. у раду, два - три у резерви а остало на пуњењу). Фери сулфат се довози цистернама, минималне резерве су око пет m^3 а могућности складиштења 12 m^3 . Складишни простор за натријум хипохлорит је четири тоне са минималном резервом од једне тоне, а наручује се око три тоне. Наведене су оквирне дневне или месечне потребе. Поруџбине су вршене телефоном, а не писаним захтевом како је предвиђено у обрасцу понуде. Дакле, чињенице су да су испоруке сукцесивне, да се врше према потребама, па се могу правовремено планирати. Такође, не постоје писане поруџбине као докази да је рок испоруке битан елемент у реализацији уговора. На основу добијених објашњења и наведених чињеница, мишљења смо да тако одређен елемент критеријума – рок испоруке није условљен објективним потребама наручиоца, да није у логичкој вези са предметом набавке, па има дискриминаторски карактер, што није у складу са чланом 84. став 2. Закона о јавним набавкама.

Понуде су поднела четири понуђача и то: за партију 1 - три понуде, за партију 2 - две понуде и за партију 3 - три понуде. За партије 1 и 3 уговори су додељени Патентинг доо, Београд.

За партију 2 уговор је додељен Completa labor доо, Суботица и Unichem Kft, Кистелек, Мађарска (заједничка понуда). Цена у понуди је 1.793 хиљада динара без ПДВ, понуђени рок испоруке 0,5 тј. пола дана, а конкурсном документацијом је захтевано да се рок изрази у данима. Патентинг доо, Београд је након увида у документацију оспорио рок испоруке изабраног понуђача и исправност његове понуде. Његова понуда је 1.544 хиљада динара без ПДВ.

Након поновне оцене понуда одбијена је заједничка понуда Completa labor доо, Суботица и Unichem Kft, Кистелек, Мађарска због битних недостатака из члана 106. став 1. тачка 1) и 2) Закона о јавним набавкама, према примедбама Патентинг доо, Београд. Одлука о измени одлуке о додели уговора је донета 4. јуна 2015. године. Уговор је додељен Патентинг доо, Београд, који је истог дана обавестио Предузеће да је директор донео одлуку да не учествују у партији 2 - Фери сулфат. У допису се још наводи да одлуку о избору новог испоручиоца донесе Предузеће, а да се Патентинг доо, Београд неће жалити нити тражити заштиту права. Комисија за јавне набавке је 5. јуна 2015. године поново

саставила извештај о стручној оцени понуда, констатовала да је Патентинг доо, Београд одустао и предложила обуставу поступка. Истог дана поступак за партију 2 је обустављен. Није било основа за обуставу поступка, јер наведено није у складу са чланом 87. став 6. Закона о јавним набавкама, којим је прописано да понуђач може у року за подношење понуда да измени, допуни или опозове своју понуду.

Уговор за партију 1 - Течни хлор, бр. 14Ug/2-31-2015 од 18. јуна 2015. године закључен је у вредности 1.446 хиљада динара без ПДВ, а реализован је у вредности 1.470 хиљада динара без ПДВ. Уговор за партију 3 - Натријум хипохлорит, бр. 14Ug/2-32-2015 од 18. јуна 2015. године закључен је у вредности 895 хиљада динара без ПДВ, а реализован је у вредности 987 хиљада динара без ПДВ. Провером реализације уговора 14Ug/2-31-2015 утврђено је да је добављач фактурисао и услуге баждарења контејнера (пр. рачун бр. 16-РН0120003012 на износ од 14 хиљада динара без ПДВ, Рачун бр. 16-РН012000002 од 1. јануара 2016. године, на износ 18 хиљада динара без ПДВ) које нису садржане у техничким спецификацијама. Предузеће је на наведени начин извршило измене уговора супротно члану 115. Закона о јавним набавкама⁶.

2) У новом отвореном поступку број 46/1-22-2015 за партију 2 - Фери сулфат уговор је додељен понуђачу Completa labor доо, Суботица, који је у овом поступку самостално поднео понуду. Уговор је закључен на износ 1.793 хиљада динара без ПДВ.

Конкурсном документацијом су захтевани додатни услови да понуђач достави доказ да понуђени раствор фери сулфат задовољава услове стандарда СРПС ЕН 890:2014 без навођења речи „или одговарајуће“. Председник Комисије није дао одговор на питање да ли постоји технички пропис који обавезује на примену наведеног српског стандарда, а навео је да је том стандарду истоветан стандард ЕН 890:2014. Наведено није у складу са чланом 71. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама⁶, којим је прописано да свако позивање на српске, европске или друге стандарде мора да буде праћено речима „или одговарајуће“.

46/1-2-2015 – Краткорочни банкарски револвинг кредит

Процењена вредност услуге револвинг кредита у вредности 55.000 хиљада динара није одређена тако да исту чине само трошкови који терете услугу него, износ кредитног задужења, због чега процењена вредност услуге није утврђена у складу са чланом 66. став 2. тачка 2) Закона о јавним набавкама⁶. Због наведеног, нетачни су подаци о укупној процењеној вредности услуга у Плану набавки за 2015. годину.

46/1-30-2015 – Опрема за побољшање ефикасности централног постројења за пречишћавање отпадних вода са циљем

У отвореном поступку јавне набавке број 46/1-30-2015, која је обликована у три партије, за партију 2 – Процесна опрема, са Мерис доо, Београд, закључен је уговор број 14Ug/2-73-2015 од 28. октобра 2015. године, у вредности 915 хиљада динара. Обавештење о закљученом уговору је објављено на Порталу јавних набавки 3. новембра 2015. године, односно шестог дана од дана закључења уговора, што није у складу са чланом 116. став 1. Закона о јавним набавкама⁷.

45/1-1-2015 – Канцеларијски материјал и 45/1-20-2015 – Тонери и кетрици за штампаче

Предузеће је 17. марта 2015. године, покренуло поступак јавне набавке мале вредности број - 45/1-1-2015 - Канцеларијски материјал као резервисану јавну набавку, а 20. маја 2015. године јавну набавку мале вредности број 45/1-20-2015 - Тонери и кетрици за

штампаче, уместо да је спровело један поступак набавке истоврсних добара - канцеларијског материјала по партијама. Наведено није у складу са начелом економичности из члана 9. Закона о јавним набавкама⁶. Спровођење резервисане јавне набавке не може да се врши на начин који није у складу са начелима јавних набавки.

45/1-56-2015 Столарске услуге

У поступку јавне набавке мале вредности столарских услуга донета је Одлука о обустави број 45/9-55-2015 од 7. октобра 2015. године, а објављена је 8. октобра 2015. године на Порталу јавних набавки. Обавештење о обустави поступка јавне набавке број 45/11-88-2015 објављено је 29. октобра 2015. године Порталу јавних набавки. С обзиром да није поднет захтев за заштиту права, Одлука о обустави је постала коначна првог дана након дана истека рока за подношење тог захтев, односно 14. октобра 2015. године. Предузеће није у року од пет дана од дана коначности Одлуке о обустави поступка јавне набавке, односно најкасније 19. октобра 2015. године на Порталу јавних набавки објавило обавештење о обустави поступка јавне набавке, што није у складу са чланом 109. став 4. Закона о јавним набавкама⁶.

45/1-17-2015 – Елаборат о зонама санитарне заштите

Решењем Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки број 4-00-1413/2015 од 8. септембра 2015. године, делимично је поништен поступак јавне набавке бр. 45/1-17-2015. Поступак је поништен у делу стручне оцене понуда и донете Одлуке о додели уговора. Комисија за јавне набавке је након поновљене стручне оцене, као неприхватљиву оценила понуду Геоинжењеринг БГП доо, Београд. Претходно је иста оцењена као прихватљива, са понуђеном ценом од 1.200 хиљада динара без ПДВ. Понуда подносиоца захтева за заштиту права - групе понуђача Хидрогеоеко инжењеринг доо, Београд, Геопрофил доо, Београд и ПД Делта инжењеринг доо, Београд је оцењена као прихватљива. Групи понуђача је додељен уговор, а закључен је у вредности 815 хиљада динара без ПДВ. Процењена вредност јавне набавке је била 1.400 хиљада динара.

Конкурсном документацијом и уговором је одређено извршење услуга у року од два месеца од дана закључења уговора, а у погледу кадровског капацитета је захтевано да лица која нису у сталном радном односу то доказују фотокопијом уговора о делу или привремено – повременим пословима или другим правним актом који треба да се односи на временски период од најмање 12 месеци рачунајући од дана отварања понуда. Наведени захтев у погледу трајања уговора ван радног односа није у сразмери, односно логичкој вези са предметом јавне набавке, што такође није у складу са чланом 76. став 6. Закона о јавним набавкама⁶.

46/1-16-2015 – Грађевински радови у хидроградњи и нискоградњи

а) Јавна набавка је спроведена у отвореном поступку. Процењена вредност је 11.612 хиљада динара. Јавна набавка није обликована по партијама. У техничкој спецификацији је наведено да се радови односе на грађевинске радове на водоводним и канализационим прикључцима и интервентне (хаваријске) радове на водоводној и канализационој мрежи. Техничка спецификација сарджи 44 описа радова, сваки у количини од 1 (један), за јединицу мере. У обрасцу „структуре цене“ се за сваку јединицу мере захтева јединична цена. Предвиђено је да ће се грађевински радови изводити сукцесивно, по динамици, количинама и датим роковима које одреди Наручилац и то за сваки посао појединачно. Уговорено је да Наручилац није у обавези да реализује целокупни уговорени износ, већ ће исти реализовати у складу са стварним потребама за извођењем радова, а све до

максималне уговорене вредности. Уговорена вредност је једнака процењеној вредности радова.

Сви наведени елементи представљају елементе оквирног споразума, који је прописан чланом 40. Закона о јавним набавкама⁶, а предвиђен је за набавке код којих наручилац није у могућности да унапред предвиди количине и време када ће се потреба за набавком појавити.

Поред тога, имајући у виду да је предмет набавке потребан за обављање делатности из члана 122. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама⁶, а Предузеће је наручилац из члана 117. став 1. тачка 1) тог закона, чланом 123. Закона о јавним набавкама⁶ је за набавке у области водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга, поред осталих поступака предвиђен квалификациони поступак.

Предузеће је у 2016. години закључило оквирни споразум за грађевинске радове у хидроградњи и нискоградњи, која није обликована по партијама.

б) Конкурсном документацијом је предвиђено да се извођач радова обавезује да у року од 48 сати од писменог позива Наручиоца радова приступи преузимању и обезбеђењу градилишта и отпочне са извођењем радова. Захтева се дневна расположивост од осам часова.

У случајевима непланираних (хаваријских) радова на свим објектима Наручиоца, водоводној и канализационој мрежи на целокупној територији коју покрива Наручилац, Извођач радова је дужан да се у року минимално 90 до максимално 120 минута јави за извођење ових радова на подручју Града Суботица, односно минимално 150, а максимално 180 минута на подручју приградских насеља. Захтева се дневна расположивост свакодневно од 00 до 24 сата.

Због специфичности везаних за време расположивости и време одазива, мишљења смо да је предметну јавну набавку требало обликовати по партијама, што би омогућило и већу конкуренцију и створило предуслов за евентуалне попусте на цене из понуде.

в) Критеријум за избор најповољније понуде је економски најповољнија понуда, а елементи критеријумима су: понуђена цена - 80 пондера, време одазива - приступа извођењу радова на дефинисаној локацији у случају хаваријских радова - десет пондера и гарантни рок за квалитет изведених радова десет пондера.

Мишљења смо да елемент критеријума „време одазива - приступа извођењу радова на дефинисаној локацији у случају хаваријских радова“ није у складу са чланом 84. став 2. и чланом 10. Закона о јавним набавкама⁶. Наиме, претпоставка је да су хаваријски радови изузетак у односу на редовне планиране радове за изградњу прикључака на водоводну и канализациону мрежу. Време одазива за редовне радове је 24 часа, док је максимално прихватљиво време одазива за хаваријске радове 120 минута (два часа) за Суботицу, а 180 минута (три часа) ван Суботице. Заснивање избора на изузетку дискриминаторски је елемент сам по себи, а нарочито кад се упореди време одазива за редовне и хаваријске радове. Због тога тај елемент није ни у логичкој вези са предметом јавне набавке. Такође, истим је нарушено начело обезбеђења конкуренције из члана 10. Закона о јавним набавкама⁶ и указује да је набавку требало обликовати по партијама.

У поступку ревизије је утврђено да је изабрани понуђач пословни капацитет у целости доказао пословима које је изводио Предузећу у претходном периоду.

Уговор број 14Ug/2-50-2015 од 13. августа 2015. године је закључен са Терах niskogradnja доо, Суботица у вредности 11.612 хиљада динара. Истом извођачу уговор је додељен у 2014. години када је закључен у вредности 14.327 хиљада динара (број 42Ug/2-57-2014 од 13. августа 2014. године).

45/1-23-2015 - Техничка контрола главних пројеката водоводне и канализационе мреже

Техничка спецификација се односи на четири пројекта техничке контроле водоводне мреже различитих дужина (860 m, 2.450 m, 3.587 m и 9.100 m), за сваки пројекат се израђује посебан извештај о техничкој контроли пројекта, а јавна набавка није обликована по партијама. Поред тога, као додатни услов пословног капацитета захтевано је да је понуђач у претходне три године (2014, 2013. и 2012.) извршио спољно техничку контролу главних пројеката за минимум 5.000 метара водоводне и минимум 7.000 метара канализационе мреже. С обзиром да техничку спецификацију чине четири истоврсне целине, необликовање јавне набавке по партијама (што је предуслов за евентуалне попусте на цене из понуде) није у складу са чланом 10. став 1. Закона о јавним набавкама⁶, а додатни услов пословног капацитета није сразмеран, односно у логичкој вези са предметом јавне набавке, што није у складу са чланом 76. став 6. истог закона.

Као додатни критеријум, уколико две или више понуда имају исту понуђену цену, предвиђен је случајни избор који ће извлачењем извршити Комисија, а није предвиђено присуство понуђача, што није у складу са начелом транспарентности из члана 11. Закона о јавним набавкама⁶.

45/1-9-2015 - Грађевинско и хидротехничко опремање бунара Б - 31 у оквиру водозавхвата I у Суботици

Конкурсном документацијом су захтевани додатни услови техничког капацитета (мини багер точкаш, ровокопач (или комбиновани) један ком, вибростатички набијач 50 kg један ком, мешалица за справљање бетона један ком, гарнитура за хидрауличко испитивање новоизграђене водоводне мреже на притисак (од шест - 16 бари) један комплет, мобилна пумпа за препумпавање воде капацитета 15-20 l/sec, мин један ком, агрегат за струју 4 - 15 kw мин један ком, камион кипер 5 m³ мин један ком, подграда за различите ширине разупирања рова од 0,80 m до 2,0 m мин 100 m², уређај за сучеоно варење цеви од ХДПЕ један ком, затим кадровског капацитета један извршилац грађевинске струке, ВСС са лиценцом 413 или 414, возача Ц категорије два или више, руковалаца грађевинских машина један или више, варилаца један или више, водоинсталатера два или више и НК радника два или више.

Увидом у грађевински дневник је утврђено да су радови трајали 16 дана, а да ни на једној страни грађевинског дневника нису попуњени подаци за „радно време“, „број радника“ и „механизација“ због чега се нисмо уверили да су постављени услови техничког и кадровског капацитета објективни и да су примерени предмету јавне набавке.

План превентивних мера - јавне набавке број: 45/1-22-2015, 45/1-46-2015 и 45/1-51-2015 и Услуге координатора за безбедност и здравље у фази извођења радова број 45/1-25-2015

1) Предузеће је током 2015. године спровело четири поступка јавних набавки мале вредности који се односе на исту услугу – ангажовање стручних лица сертификованих за послове израде плана превентивних мера и послове координатора за безбедност и здравље

на раду. Наиме, према одредбама Закона о безбедности и здрављу на раду²⁸ и Уредбе о безбедности и здрављу на раду на привременим или покретним градилиштима²⁹ Предузеће је, као инвеститор водоводних и канализационих објеката, дужно да, пре почетка рада на градилишту, изради план превентивних мера, као и да одреди координатора за безбедност и здравље на раду у фази израде пројеката и у фази извођења радова. Планове превентивних мера израђује координатор за израду пројекта.

Наведеним поступцима је обухваћено 30 пројектних задатака, за које се израђују посебни планови превентивних мера или се врше послови координатора у фази израде пројеката или у фази извођења радова. Према образложењу руководиоца Службе јавних набавки планирано је више поступака, јер су стручне службе образложиле да време ангажовања извршилаца услуга зависи од фазе у којој се налазе пројекти или радови на водоводним и канализационим објектима за које су везане ове набавке услуга.

Предметне услуге су потребне за обављање делатности из члана 118. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама, а Предузеће је наручилац из члана 117. став 1. тачка 1) тог закона, те наведено поступање није у складу са чланом 123. Закона о јавним набавкама⁶, којим су за набавке у области водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга, поред осталих поступака предвиђен и квалификациони поступак.

Такође, изменама и допунама Закона о јавним набавкама које су на снази од 12.08.2015. године, омогућено је закључивање оквиног споразума у свим врстама поступка јавних набавки из члана 31. тог закона.

2) Наведене набавке су у Плану набавки садржане од броја 1.2.48. до 1.2.52. У опису начина утврђивања процењене вредности, за сваку набавку стоји да је утврђена „на основу добијених понуда и консултација са представником Института за безбедност и превентивни инжењеринг доо, Нови Сад“. Са друге стране, утврђено је да су у сва четири спроведена поступка јавних набавки мале вредности за те услуге уговори додељени управо Институту за безбедност и превентивни инжењеринг доо, Нови Сад, који је био једини понуђач у тим поступцима.

Мишљења смо да се вршењем консултација око цене са потцијалним понуђачима обесмишљава поступак јавне набавке.

Налази

У поступку ревизије су утврђене следеће неправилности:

(1) У поступцима јавних набавки број 46/1-33-2014 - Погонско гориво у коме је закључен уговор у вредности 7.093 хиљада динара без ПДВ, 46/1-15-2015 Погонско гориво, у коме је закључен уговор у вредности 6.798 хиљада динара без ПДВ и 45/1-17-2015 – Елаборат о зонама санитарне заштите, у коме је закључен уговор у вредности 815 хиљада динара без ПДВ, одредило је додатне услове техничког и пословног капацитета, односно кадровског капацитета који дискриминишу понуђаче и нису у логичкој вези са предметом јавне набавке, што није у складу са чланом 76. став 6. Закона о јавним набавкама⁶.

(2) У поступцима јавних набавки број 46/1-6-2015 - Хемикалије за прераду воде, у коме су закључени уговори у вредности 2.341 хиљада динара, број 46/1-22-2015 - Фери сулфат, у коме је закључен уговор у вредности 1.793 хиљада динара без ПДВ и 46/1-16-

²⁸ „Службени гласник РС“, број 101/2005

²⁹ „Службени гласник РС“, број 14/2009 и 95/2010

2015 – Грађевински радови у хидроградњи и нискоградњи, у коме је закључен уговор у вредности 11.612 хиљада динара без ПДВ, мишљења смо да је одредило елементе критеријума који нису у логичкој вези са предметом набавке, па имају дискриминаторски карактер, што није у складу са чланом 84. став 2. и чланом 10. Закона о јавним набавкама⁶.

(3) У отвореним поступцима јавних набавки број 46/1-24-2015 – Водоводни и канализациони материјал и број 46/1-16-2015 – Грађевински радови у хидроградњи и нискоградњи, у техничким спецификацијама нису одређене количине, уговори су закључени по јединичним ценама са испорукама, односно извођењем радова по потребама наручиоца. Наведено није у складу са одредбама члана 40. односно 123. Закона о јавним набавкама⁶, којима је за набавке у којима наручилац није у могућности да унапред предвиди количине и време када ће се потреба за набавком појавити, предвиђено закључивање оквирног споразума, односно спровођење квалификационог поступка.

(4) У поступцима јавних набавки број 46/1-24-2015 – Водоводни и канализациони материјал, у коме су закључени уговори у вредности 18.900 хиљада динара без ПДВ, и број 46/1-22-2015 за партију 2 - Фери сулфат у коме је закључен уговор у вредности 1.793 хиљада динара без ПДВ, позивање на српски стандард, није праћено речима „или одговарајуће“, што није у складу са чланом 71. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама⁶.

(5) У поступку јавне набавке 46/1-30-2015 - Опрема за побољшање ефикасности централног постројења за пречишћавање отпадних вода, за партију 2 - Процесна опрема, у коме је закључен уговор у вредности 915 хиљада динара, обавештење о закљученом уговору није објављено на Порталу јавних набавки у року од пет дана од дана закључења уговора, што није у складу са чланом 116. став 1. Закона о јавним набавкама⁷. У поступку јавне набавке број 46/1-24-2015 – Водоводни и канализациони материјал (партија 2 - Затварачи и телескопске уградбене гарнитуре) и број 45/1-56-2015 - Столарске услуге, није, у року од пет дана од дана коначности одлуке о обустави поступка јавне набавке, на Порталу јавних набавки објавило обавештење о обустави поступка јавне набавке, што није у складу са чланом 109. став 4. Закона о јавним набавкама⁶.

(6) Поступци јавних набавки број 45/1-1-2015 – Канцеларијски материјал, у коме је закључен уговор у вредности 1.021 хиљада динара без ПДВ и 45/1-20-2015 – Тонери и кетрици за штампаче, у коме је закључен уговор у вредности 734 хиљаде динара без ПДВ, спроведена су два поступка јавне набавке мале вредности иако су то истоврсна добра, што није у складу са начелом економичности из члана 9. Закона о јавним набавкама⁶. Јавна набавка број 45/1-23-2015 - Техничка контрола главних пројеката водоводне и канализационе мреже, у коме је закључен уговор у вредности 259 хиљада динара без ПДВ, није обликована по партијама, иако техничку спецификацију чине четири истоврсне целине, јер се за сваки пројекат израђује посебан извештај о техничкој контроли пројекта, што није у складу са чланом 10. Закона о јавним набавкама⁶.

(7) У поступку јавне набавке број 46/1-3-2015 - Послови спремања пословних просторија, у коме је закључен уговор у вредности 2.346 хиљада динара без ПДВ, не постоје докази да је процењена вредност јавне набавке од 3.400 хиљада динара утврђена на основу испитивања тржишта, што није у складу са чланом 64. став 3. Закона о јавним набавкама. Према исказаним потребама стручних служби пред усвајање Плана набавки за 2015. годину процењена вредност је износила 1.200 хиљада динара без ПДВ као и за 2014. годину. Поред тога, од истог добављача су без примене Закона о јавним набавкама

набављене истоврсне услуге – чишћење и замена отирача, у вредности 209 хиљада динара без ПДВ, иако нису постојали разлози за изузеће прописани чланом 7, 7а, 39. став 2, 122. и 128. Закона о јавним набавкама⁶.

(8) У поступку јавне набавке број 46/1-6-2015 - Хемикалије за прераду воде, неосновано је обуставило поступак набавке за партију 2, у фази након истека рока за подношење понуда на основу одустанка понуђача, што није у складу са чланом 87. став 6. Закона о јавним набавкама.

Ризици

- Спровођењем јавних набавки уз коришћење додатних услова који нису у логичкој вези са предметом јавне набавке па дискриминишу понуђаче или одређивањем елемената критеријума који нису засновани на објективним потребама наручиоца настаје ризик од нарушавања начела обезбеђивања конкуренције и једнакости понуђача и набавки по ценама изнад тржишних. Овакво поступање може довести до обустављања поступка или подношења захтева за заштиту права, поништавања поступка јавне набавке са неоправданим расходима по основу трошкова поступка.

– Закључивањем уговора о јавним набавкама кад нису утврђене количине, по јединичним ценама, повећава се ризик од спровођења неадекватног поступка и нерегуларности у примени закона.

– Невршењем испитивања тржишта приликом одређивања процењене вредности јавне набавке, као и необликовањем јавне набавке по партијама када предмет чини више истоврсних целина повећан је ризик од набавке добара/услуга/радова по ценама изнад тржишних. Поред тога, необликовање јавне набавке по партијама повећава ризик од нарушавања начела обезбеђивања конкуренције и једнакости понуђача.

– Необјављивањем прописаних огласа у прописаним роковима, као и неправилним позивањем на стандарде повећан је ризик од незаконитости која може бити основ за казнену одговорност.

– Доношењем одлука за које не постоји основ, повећан је ризик од нерегуларности у примени закона.

Препорука број 12

Препоручује се Предузећу да допуни процедуру Процес јавних набавки или усвоји нову процедуру за јавне набавке којом ће обезбедити:

- да пре објављивања конкурсне документације успостави механизам (нпр. описа објективних разлога за сваки додатни услов и елемент критеријума економски најповољније понуде), којим би чланови комисије за јавне набавке могли стећи уверавање да су додатни услови и елементи критеријума засновани на објективним потребама, да су у логичкој вези, односно примерени предмету јавне набавке, као и да неће неоправдано ограничити конкуренцију,

- да се набавке добара, услуга или радова за које није у могућности да унапред предвиди обим, количине и време када ће се потреба за набавком појавити, спроводе путем закључивања оквирног споразума, односно спровођења квалификационог поступка,

- да се врши испитивање тржишта приликом одређивања процењене вредности јавне набавке и о томе обезбеде доказе,

- да се обликовање јавних набавки по партијама врши увек када је то могуће,

- да успостави механизам регуларног објављивања огласа о јавним набавкама и

- да се акти у поступку јавне набавке доносе по прописаном основу, односно сачињавају у прописаној форми.

8. Потенцијалне обавезе

Судски поступци и спорови

Према извештајима Ресора општих и правних послова и извештајима адвоката који заступа Предузеће у судским поступцима, као и достављеним прегледима, на дан 31. децембра 2015. године, против Предузећа се води 12 судских поступака и сви се односе на радне спорове.

У предмету П1 114/2015 (нови број), који је настао по тужби из 2003. године, 130 запослених је тужило Предузеће ради исплате разлике зараде у вредности 15.361 хиљада динара. Током трајања поступка 31 запослени је повукао тужбу, а прекид поступка због смрти је утврђен за осам тужилаца. Апелациони суд у Новом Саду је у 2016. години укинуо првостепену пресуду којом је био одбијен тужбени захтев и предмет вратио на поновно решавање.

У предмету П1 115/2015 (нови број), насталом по тужби из 2006. године, 112 запослених је тужило Предузеће ради исплате разлике зараде у вредности 14.013 хиљада динара. Током трајања поступка 16 тужилаца (запослених) је повукло тужбу, а прекид поступка због смрти је утврђен за осам тужилаца. Ожалбена је првостепена пресуда којом је био одбијен тужбени захтев.

По предмету П 1943/2012 код Основног суда у Суботици покренут је спор, чија је вредност 925 хиљада динара. Основ спора је накнада штете. По правоснажној и извршној пресуди на име накнаде материјалне и нематеријалне штете тужиоцу је досуђен износ од 208 хиљада динара и 113 хиљада динара за трошкове поступка. Предузеће је намирило $\frac{1}{2}$ досуђеног износа штете. На првостепену пресуду Предузеће је поднело жалбу коју је одбио Апелациони суд у Новом Саду. Предузеће је уложило ревизију на другостепену пресуду.

По предмету П 2098/2012 код Основног суда у Суботици покренут је спор (у вредности 12 хиљада динара) по тужби запосленог ради заштите од дискриминације. На првостепену пресуду у корист Предузећа поднета је жалба коју је одбио Апелациони суд у Новом Саду.

По предмету П1 775/2013 код Основног суда у Суботици покренут је спор по тужби за поништај решења о отказу уговора о раду. На првостепену пресуду у корист Предузећа поднета је жалба по којој је Апелациони суд у Новом Саду делимично преиначио првостепену пресуду, поништавањем отказа уговора о раду са враћањем тужиоца на рад. Предузеће је уложило ревизију на другостепену пресуду.

По предметима број П1 104/2015, П1 125/2015 и 136/2015 код Основног суда у Суботици покренути су спорови по тужбама ради накнаде штете због незаконитог отказа. Предузеће је у предмету број П1 104/2015 истакло приговор пресуђене ствари и оспорило основаност и висину тужбеног захтева. Сви предмети су у току.

Против Предузећа је током 2015. године поднето шест тужби од стране запослених ради исплате разлике у исплати регреса за годишњи одмор и разлике у исплати накнаде за исхрану у току рада (топли оброк).

У Напоменама уз финансијске извештаје обелодањени су судски спорови који се воде против Предузећа.

Предузеће није вршило резервисања по основу судских спорова наводећи услове за признавање резервисања утврђених МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина.

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“,
СУБОТИЦА ЗА 2015. ГОДИНУ**

С А Д Р Ж А Ј:

1. Биланс стања	2
2. Биланс успеха	5
3. Извештај о осталом резултату.....	8
4. Извештај о променама на капиталу.....	10
5. Извештај о токовима готовине	15

1. Биланс стања на дан 31. децембра 2015. године

-у хиљадама динара-

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Претходна година		
		Текућа година	Крајње стање 31. децембра 2014.	Почетно стање 1. јануара 2014.
АКТИВА				
УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ				
СТАЛНА ИМОВИНА		4.043.502	3.763.154	
НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	6.1.1.	5.189	1.711	
Улагања у развој				
Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права		5.189	1.711	
Гудвил				
Остала нематеријална имовина				
Нематеријална имовина у припреми				
Аванси за нематеријалну имовину				
НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	6.1.2.	4.038.171	3.761.247	
Земљиште		8.372	8.372	
Грађевински објекти		2.794.781	2.787.461	
Постројења и опрема		514.882	536.471	
Инвестиционе некретнине				
Остале некретнине, постројења и опрема				
Некретнине, постројења и опрема у припреми		719.386	303.562	
Улагања на туђим некретнинама постројењима и опреми				
Аванси за некретнине, постројења и опрему		750	125.381	
БИОЛОШКА СРЕДСТВА				
Шуме и вишегодишњи засади				
Основно стадо				
Биолошка средства у припреми				
Аванси за биолошка средства				
ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	6.1.3.	142	196	
Учешћа у капиталу зависних правних лица				
Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима		10	10	
Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају			31	
Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима				
Дугорочни пласмани осталим правним лицима				
Дугорочни пласмани у земљи				
Дугорочни пласмани у иностранству				
Хартије од вредности које се држе до доспећа				
Остали дугорочни финансијски пласмани		132	155	
ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА				
Потраживања од матичног и зависних правних лица				
Потраживања од осталих повезаних лица				
Потраживања по основу продаје на робни кредит				
Потраживање за продају по уговорима о финансијском лизингу				
Потраживања по основу јемства				
Спорна и сумњива потраживања				
Остала дугорочна потраживања				
ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА				
ОБРТНА ИМОВИНА		211.750	190.101	
ЗАЛИХЕ	6.1.4.	43.714	36.427	
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар		42.566	34.879	
Недовршена производња и недовршене услуге				

Финансијски извештаји
Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“, Суботица за 2015. годину

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Претходна година		
		Текућа година	Крајње стање 31. децембра 2014.	Почетно стање 1. јануара 2014.
Готови производи				
Роба		238	238	
Стална средства намењена продаји				
Плаћени аванси за залихе и услуге		910	1.310	
ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	6.1.5.	138.163	143.694	
Купци у земљи – матична и зависна правна лица				
Купци у иностранству – матична и зависна правна лица				
Купци у земљи - остала повезана правна лица		15	15	
Купци у иностранству - остала повезана правна лица				
Купци у земљи		138.148	143.679	
Купци у иностранству				
Остала потраживања по основу продаје				
ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА				
ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	6.1.6.	17.636	3.082	
ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА				
КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	6.1.7.	23	20	-
Краткорочни кредити и пласмани – матична и зависна правна лица				
Краткорочни кредити и пласмани – остала повезана правна лица				
Краткорочни кредити и зајмови у земљи				
Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
Остали краткорочни финансијски пласмани		23	20	
ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	6.1.8.	7.883	2.763	
ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	6.1.9.	1.502	1.964	
АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	6.1.10.	2.829	2.151	
УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА		4.255.252	3.953.255	
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА		105.606	216.453	
ПАСИВА				
КАПИТАЛ	6.1.11.	2.096.022	2.079.891	
Основни капитал		2.048.575	2.053.962	
Акцијски капитал				
Удели друштва с ограниченом одговорношћу				
Улози				
Државни капитал		2.048.575	2.048.575	
Друштвени капитал				
Задружни удели				
Емисиона премија				
Остали основни капитал			5.387	
УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ				
ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ				
РЕЗЕРВЕ				
РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ НЕКРЕТНИНА ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ		107.051	109.829	
НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА				
НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА		795	1.664	
НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК		18.040	2.778	
Нераспоређени добитак ранијих година				
Нераспоређени добитак текуће године		18.040	2.778	
УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ				

Финансијски извештаји
Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“, Суботица за 2015. годину

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Претходна година		
		Текућа година	Крајње стање 31. децембра 2014.	Почетно стање 1. јануара 2014.
ГУБИТАК		76.849	85.014	
Губитак ранијих година		76.849		
Губитак текуће године			85.014	
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ		616.586	541.132	
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	6.1.12.	18.569	15.791	
Резервисања за трошкове у гарантном року				
Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава				
Резервисања за трошкове реструктурирања				
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених		18.569	15.791	
Резервисања за трошкове судских спорова				
Остала дугорочна резервисања				
ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.13.	598.017	525.341	
Обавезе које се могу конвертовати у капитал				
Обавезе према матичним и зависним правним лицима				
Обавезе према осталим повезаним правним лицима				
Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана				
Дугорочни кредити и зајмови у земљи			817	
Дугорочни кредити и зајмови у иностранству				
Обавезе по основу финансијског лизинга		11.867	16.454	
Остале дугорочне обавезе		586.150	508.070	
ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.14.	15.596	15.312	
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.15.	1.527.048	1.316.919	
КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.15.1.	196.866	141.046	
Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица				
Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица				
Краткорочни кредити и зајмови у земљи		41.200	36.200	
Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји				
Остале краткорочне финансијске обавезе		155.666	104.846	
ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	6.1.15.2.	6.116	3.739	
ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	6.1.15.3.	94.340	42.576	
Добављачи – матична и зависна правна лица у земљи				
Добављачи – матична и зависна правна лица у иностранству				
Добављачи – остала повезана правна лица у земљи		43	663	
Добављачи – остала повезана правна лица у иностранству				
Добављачи у земљи		85.929	36.008	
Добављачи у иностранству		8.296	1.946	
Остале обавезе из пословања		72	3.959	
ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.15.4.	20.050	20.915	
ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	6.1.15.5.	1.809	729	
ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	6.1.15.6.	534	702	
ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	6.1.15.7.	1.207.333	1.107.212	
ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА				
УКУПНА ПАСИВА		4.255.252	3.953.255	
ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	6.1.16.	105.606	216.453	

2. Биланс успеха за период од 1. јануара до 31. децембра 2015. године

-хиљадама динара-

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	6.2.1.	677.597	621.868
I ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ			
1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту			
2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту			
3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту			
6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту			
II ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	6.2.1.1.	616.716	562.474
1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту			
2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту			
3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту			
4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту		616.716	562.474
6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту			
III ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	6.2.1.2.	50.551	48.221
IV ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	6.2.1.3.	10.330	11.173
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	6.2.2.	642.653	602.284
I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ			
II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ		16.624	5.074
III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА			
IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА			
V ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	6.2.2.2.	53.660	44.075
VI ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	6.2.2.3.	70.107	61.954
VII ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	6.2.2.4.	232.900	239.304
VIII ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	6.2.2.5.	57.763	30.723
IX ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	6.2.2.6.	186.475	183.107
X ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	6.2.2.7.	5.053	
XI НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	6.2.2.8.	53.319	48.195
В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		34.944	19.584
Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК			
Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	6.2.3.	1.321	1.209
I ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ			

Финансијски извештаји
Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“, Суботица за 2015. годину

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица			
2. Финансијски приходи од осталих правних лица			
3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски приходи			
II ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)		794	244
III ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		527	965
Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	6.2.4.	10.048	95.255
I ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ			
1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима			
2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима			
3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски расходи			
II РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		3.641	2.425
III НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВЛУТНЕ КЛУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		6.407	92.830
Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА			
Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА		8.727	94.046
З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС	6.2.5.	15.783	13.375
И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	6.2.6.	15.673	30.412
Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	6.2.7.	1.237	4.971
К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	6.2.8.	9.919	1.969
Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		17.645	
Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			88.497
М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА			
Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	6.2.9.	2.099	2.650
Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		15.546	
О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			91.147
П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
I ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА			
II ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА		284	
III ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА			6.133
Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА			
С. НЕТО ДОБИТАК	6.2.10.	15.262	
Т. НЕТО ГУБИТАК			85.014
I НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА			
II НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ			

*Финансијски извештаји
Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“, Суботица за 2015. годину*

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
III НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА			
IV НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ			
V ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
1. Основна зарада по акцији			
2. Умањена (разводњена) зарада по акцији			

3. Извештај о осталом резултату за период од 1. јануара до 31. децембра 2015. године

-у хиљадама динара-

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
А.НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА			
I НЕТО ДОБИТАК		15.262	
II НЕТО ГУБИТАК			85.014
Б.ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК			
а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме			
а) повећање ревалоризационих резерви			
б) смањење ревалоризационих резерви		2.778	2.778
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања			
а) добици		869	
б) губици			1.664
3.Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала			
а) добици			
б) губици			
4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштва			
а)добици			
б) губици			
б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања			
а) добици			
б) губици			
2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање			
а) добици			
б) губици			
3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока			
а) добици			
б) губици			
4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају			
а) добици			
б) губици			
I ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК			
II ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		1.909	4.442
III ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА			
IV НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК			
V НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		1.909	4.442

Финансијски извештаји
Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“, Суботица за 2015. годину

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА			
I УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК		13.353	
II УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК			89.456
Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК			
1. Приписан већинским власницима капитала			
2. Приписан власницима који немају контролу			

4. Извештај о променама на капиталу за период од 1. јануара до 31. децембра 2015. године

-у хиљадама динара-

Редни број	Опис	Компоненте капитала		
		Основни капитал	Уписани а неуплаћени капитал	Резерве
1	2	3	4	5
1.	Почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2014. године			
	а) дуговни салдо рачуна			
	б) потражни салдо рачуна	2.034.344		
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправка на дуговној страни рачуна			
	б) исправка на потражној страни рачуна			
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2014. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна			
	б) кориговани потражни салдо рачуна	2.034.344		
4.	Промене у претходној 2014. години			
	а) промет на дуговној страни рачуна			
	б) промет на потражној страни рачуна	19.618		
5.	Стање на крају претходне године 31. децембар 2014. године			
	а) дуговни салдо рачуна			
	б) потражни салдо рачуна	2.053.962		
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправке на дуговној страни рачуна			
	б) исправке на потражној страни рачуна			
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 1. јануара 2015. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна			
	б) кориговани потражни салдо рачуна	2.053.962		
8.	Промене у текућој 2015. години			
	а) промет на дуговној страни рачуна	5.387		
	б) промет на потражној страни рачуна			
9.	Стање на крају текуће године дан 31. децембра 2015. године			
	а) дуговни салдо рачуна			
	б) потражни салдо рачуна	2.048.575		
Редни број	Опис	Компоненте капитала		
		Губитак	Откупљене сопствене акције	Нераспоређен и добитак
1.	Почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2014. године			
	а) дуговни салдо рачуна			

	б) потражни салдо рачуна			19.618
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправке на дуговој страни рачуна			
	б) исправке на потражној страни рачуна			
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2014. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна			
	б) кориговани потражни салдо рачуна			19.618
4.	Промене у претходној 2014. години			
	а) промет на дуговој страни рачуна	85.014		19.618
	б) промет на потражној страни рачуна			2.778
5.	Стање на крају претходне године 31. децембар 2014. године			
	а) дуговни салдо рачуна	85.014		
	б) потражни салдо рачуна			2.778
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправке на дуговој страни рачуна			
	б) исправке на потражној страни рачуна			
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 1. јануара 2015. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна	85.014		
	б) кориговани потражни салдо рачуна			2.778
8.	Промене у текућој 2015. години			
	а) промет на дуговој страни рачуна			
	б) промет на потражној страни рачуна	8.165		15.262
9.	Стање на крају текуће године 31. децембар 2015. године			
	а) дуговни салдо рачуна	76.849		
	б) потражни салдо рачуна			18.040
Редни број	Опис	Компоненте осталог резултата		
		Ревалоризационе резерве	Актуарски добици или губици	Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1.	Почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2014. године			
	а) дуговни салдо рачуна			
	б) потражни салдо рачуна	112.607		
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправке на дуговој страни рачуна			
	б) исправке на потражној страни рачуна			
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2014. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна			

	б) кориговани потражни салдо рачуна			
4.	Промене у претходној 2014. години			
	а) промет на дуговој страни рачуна	2.778	1.664	
	б) промет на потражној страни рачуна			
5.	Стање на крају претходне године 31. децембар 2014. године			
	а) дуговни салдо рачуна		1.664	
	б) потражни салдо рачуна	109.829		
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправке на дуговој страни рачуна			
	б) исправке на потражној страни рачуна			
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 1. јануар 2015. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна		1.664	
	б) кориговани потражни салдо рачуна	109.829		
8.	Промене у текућој 2015. години			
	а) промет на дуговој страни рачуна	2.778		
	б) промет на потражној страни рачуна		869	
9.	Стање на крају текуће године 31. децембра 2015. године			
	а) дуговни салдо рачуна		795	
	б) потражни салдо рачуна	107.051		
Редни број	Опис	Компоненте осталог резултата		
		Добици или губици по основу удела осталом добитку или губитку придружених друштава	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока
1.	Почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2014. године			
	а) дуговни салдо рачуна			
	б) потражни салдо рачуна			
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправке на дуговој страни рачуна			
	б) исправке на потражној страни рачуна			
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2014. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна			
	б) кориговани потражни салдо рачуна	112.607		
4.	Промене у претходној 2014. години			
	а) промет на дуговој страни рачуна			
	б) промет на потражној страни рачуна			
5.	Стање на крају претходне године 31. децембар 2014. године			
	а) дуговни салдо рачуна			
	б) потражни салдо рачуна			

6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправке на дуговној страни рачуна			
	б) исправке на потражној страни рачуна			
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 1. јануара 2015. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна			
	б) кориговани потражни салдо рачуна			
8.	Промене у текућој 2015. години			
	а) промет на дуговној страни рачуна			
	б) промет на потражној страни рачуна			
9.	Стање на крају текуће године 31. децембар 2015. године			
	а) дуговни салдо рачуна			
	б) потражни салдо рачуна			
Редни број	Опис	Компоненте осталог резултата	Укупан капитал	Губитак изнад капитала
		Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају		
1.	Почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2014. године			
	а) дуговни салдо рачуна		2.166.569	
	б) потражни салдо рачуна			
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправке на дуговној страни рачуна			
	б) исправке на потражној страни рачуна			
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2014. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна			
	б) кориговани потражни салдо рачуна			
4.	Промене у претходној 2014. години			
	а) промет на дуговној страни рачуна		86.678	
	б) промет на потражној страни рачуна			
5.	Стање на крају претходне године 31. децембар 2014. године			
	а) дуговни салдо рачуна		2.079.891	
	б) потражни салдо рачуна			
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправке на дуговној страни рачуна			
	б) исправке на потражној страни рачуна			
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 1. јануара 2015. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна		2.079.891	
	б) кориговани потражни салдо рачуна			
8.	Промене у текућој 2015. години			

Финансијски извештаји
Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“, Суботица за 2015. годину

	а) промет на дуговној страни рачуна			
	б) промет на потражној страни рачуна		16.131	
9.	Стање на крају текуће године 31. децембар 2015. године			
	а) дуговни салдо рачуна			
	б) потражни салдо рачуна		2.096.022	

5. Извештај о токовима готовине за период од 1. јануара до 31. децембра 2015. године

-у хиљадама динара-

ПОЗИЦИЈА	Износ	
	Текућа година	Претходна година
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
I Приливи готовине из пословних активности	735.026	684.491
1. Продаја и примљени аванси	687.915	614.833
2. Примљене камате из пословних активности	138	1
3. Остали приливи из редовног пословања	46.973	69.657
II Одливи готовине из пословних активности	584.664	501.400
1. Исплате добављачима и дати аванси	302.267	242.172
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	238.208	231.289
3. Плаћене камате	3.651	2.254
4. Порез на добитак		
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	40.538	25.685
III Нето прилив готовине из пословних активности	150.362	183.091
IV Нето одлив готовине из пословних активности		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности инвестирања	77	1.281
1. Продаја акција и удела (нето приливи)		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава		1.045
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	21	22
4. Примљене камате из активности инвестирања	56	214
5. Примљене дивиденде		
II Одливи готовине из активности инвестирања	45.015	95.446
1. Куповина акција и удела (нето одливи)		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	45.015	95.446
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)		
III Нето прилив готовине из активности инвестирања		
IV Нето одлив готовине из активности инвестирања	44.938	94.165
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
I Приливи готовине из активности финансирања	5.000	16.200
1. Увећање основног капитала		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)		
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	5.000	16.200
4. Остале дугорочне обавезе		
5. Остале краткорочне обавезе		
II Одливи готовине из активности финансирања	105.304	112.010
1. Откуп сопствених акција и удела		
2. Дугорочни кредити (одливи)	1.464	1.236
3. Краткорочни кредити (одливи)		
4. Остале обавезе (одливи)	98.969	96.893
5. Финансијски лизинг	4.871	13.881
6. Исплаћене дивиденде		
III Нето прилив готовине из активности финансирања		
IV Нето одлив готовине из активности финансирања	100.304	95.810
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	740.103	701.972
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	734.983	708.856
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	5.120	
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ		6.884

ПОЗИЦИЈА	Износ	
	Текућа година	Претходна година
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	2.763	9.665
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	10	4
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	10	22
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	7.883	2.763

Појмовник

МСФИ - Међународни стандардни финансијског извештавања

Предузеће – Јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“, Суботица

Посебан колективни уговор - Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије

EBRD - Европска банка за обнову и развој